СМЕТНА ПАЛАТА

ОДИТЕН ДОКЛАД

№ 0300200624
за извършен одит на изпълнението „Принос на средствата от ЕС за постигане на целите по Национална програма „Цифрова България 2025“ за периода от 01.01.2020 г. до 31.12.2024 г.

Настоящият окончателен одитен доклад е приет с Решение № 398 от 01.10.2026 г. на Сметната палата (Протокол № 38)

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА **5**
ТЕРМИНОЛОГИЧЕН РЕЧНИК **6**
РЕЗЮМЕ **8**
ВЪВЕДЕНИЕ **14**
1. Основание и причини за извършване на одита 14
2. Обект на одита 14
ОДИТЕН ОБХВАТ И ПОДХОД 17
1. Цели на одита 17
2. Обхват на одита 17
3. Одитни критерии 18
4. Одитна методология 18
КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ 19
Раздел I. Създадени условия за изпълнение на Национална програма „Цифрова България 2025“ 19
1. Националната програма „Цифрова България 2025“ – мярка за цифров растеж 19
1.1. Анализ на текущото състояние 20
1.2. Приоритети, цели и мерки на Националната програма 22
1.3. Основни европейски и национални нормативни и стратегически документи, приети през периода на действие на Националната програма 24
2. Пътна карта към Националната програма „Цифрова България 2025“ 28
3. Механизъм за координация, контрол, наблюдение, отчитане, докладване и актуализиране на НПЦБ 2025 и Пътната карта към нея 31
3.1. Възлагане на отговорности 31
3.2. Правила за условията и реда за извършва не на координация, контрол, наблюдение, отчитане, докладване и актуализиране 37
Раздел II. Изпълнение на Национална програма „Цифрова България 2025“ 40
1. Управление на Националната програма 40
1.1. Координация и контрол при изпълнението на Програмата 40
1.2. Наблюдение и отчитане на Националната програма 41
1.3. Актуализация на Националната програма „Цифрова България 2025“ и Пътната карта към нея 44
2. Принос на Националната програма „Цифрова България 2025“ към цифровия растеж на страната 48
2.1. Постигнати резултати от изпълнението на Националната програма 48
2.1.1. Изпълнение на включените в Пътната карта мерки и дейности 49
2.1.2. Планирани и изразходвани финансови ресурси за изпълнението на Националната програма 52
2.2. Напредък на България в областта на цифровата икономика и общество 54
3. Интегриране на Националната програма в Актуализирания стратегически документ „Цифрова трансформация на България“ 2024-2030 г. 62
4. Наблюдение и отчитане на Актуализирания стратегически документ „Цифрова трансформация на България“ 2024-2030 г. 67
ЗАКЛЮЧЕНИЕ 73
ПРЕПОРЪКИ: 76
Приложение 1 (Въведение) 77
Приложение 2 (Въведение) 78
Одитни въпроси, критерии и показатели за оценка 78
Приложение I, 1 82
Основни закони и стратегически документи (нови и изменени) след приемане на НПЦБ 2025 82
Приложение I, 2 85
Примери за резултати и индикатори за изпълнение на мерки/дейности в Пътна карта към 2025 г. 85
Приложение II, 1.3.3. 89
Включени нови мерки и отпаднали мерки при актуализациите на Пътна карта към НПЦБ 2025 за периода 2019-2024 г. 89
Приложение II, 2.1. 90
Логически модел, приложен при преброяването на мерките и дейностите в Пътната карта към НПЦБ 2025 и годишните актуализации 90
Приложение II, 2.1.3. 91
Предвидени и изразходвани финансови ресурси, в т. ч. национално и европейско финансиране, по НПЦБ 2025 за периода 2019-2024 г. 91
Приложение II, 2.1.3. 92
Брой и относителен дял на мерките и дейностите с установено забавяне в изпълнението за периода на действие на програмата 2019-2024 г. 92

Приложение II, 2.2 93
Изменения в показателите на DESI в периода 2021-2025 г. 93
Приложение II, 2.2.1. 94
Стойности на индикаторите в направление 1 „Цифрови умения“ на DESI 94
Приложение II, 2.2.2 95
Стойности на индикаторите в направление 2 „Цифрова инфраструктура“ на DESI 95
Приложение II, 2.2.3 96
Стойности на индикаторите в направление 3 „Цифровизация на бизнеса“ на DESI 96
Приложение II, 2.2.4 97
Стойности на индикаторите в направление 4 „Дигитализация на публичните услуги“ на DESI 97
Приложение II, 3.1 98
Примери за сходни мерки между включените като основни мерки в точки 3.1. и 3.2. на Националната стратегическа пътна карта и допълнително включените в т. 3.3. мерки с косвено влияние 98
Опис на одитните доказателства към Одитен доклад № 0300200624 99

Ключови факти, свързани с Национална програма „Цифрова България 2025“

Състояние на цифровата икономика и общество в България

Близо до и над средните за ЕС нива за показателите:

- ИКТ абсолвенти и специалисти;
- Използване на интернет;
- Покритие на мрежи, вкл. 5G, достъп до тях и абонаменти;
- Цифрови обществени услуги и предварително попълнени формуляри;
- Поддръжка за потребители.

Под средните за ЕС нива за показателите:

- Поне основни и над основните цифрови умения;
- Периферни възли;
- Абонаменти за фиксиран широколентов достъп >= 1Gbps;
- МСП с поне основни цифров интензитет;
- Електронно споделяне на информация;
- Продажби онлайн – МСП и трансгранични;
- Оборот от електронна търговия;
- Електронни фактури;
- Облачни компютърни услуги;
- Изкуствен интелект.

НЕВЪЗМОЖНОСТ да се проследи ефекта от изпълнението на Програмата върху състоянието на цифровата икономика и общество в България

СЛАБОСТИ на Националната програма

15 цели, двойно повече от препоръчителните

Липса на показатели за измерване постигането на целите

40 на сто от целите е предвидено да се изпълняват с 1 или 2 основни мерки

Предвидена **неподходяща** рамка за наблюдение на Програмата

Слабости в механизма за изпълнение, наблюдение, отчитане и контрол

СЛАБОСТИ в изпълнението на Националната програма

Ограничени наблюдение и отчитане

Липса на данни за степента на постигане на целите на Програмата

Неутвърдени изменения на Пътната карта

48 на сто от мерките и дейностите **не са изпълнени**

Пропуск в мобилизирането на **65 на сто** от предвидените фин.ансови ресурси, в т. ч. и **над 1 млрд. лв.** средства от ЕС

Липса на оценка на степента на постигане на **целите** на Програмата

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

AI	Изкуствен интелект (Artificial Intelligence)
DESI	Индекса за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото
DSI	Индикатор за цифрови умения
SWOT анализ	Анализ на силните и слаби страни, възможностите и заплахите
АНСДЦТБ 2024-2030	Актуализиран Национален стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2024 – 2030 г.“
БАСКОМ	Българска асоциация на софтуерните компании
ДАЕУ	Държавна агенция „Електронно управление‘‘
ДНК	Дигиталната национална коалиция
ЕК	Европейската комисия
ЕС	Европейския съюз
ЕСИФ	Европейските структурни и инвестиционни фондове
ЗЕУ	Закона за електронното управление
ИКТ	Информационни и комуникационни технологии
ИНТОСАЙ	Международната организация на върховните одитни институции
ИТ	Информационни технологии
ИТИО	Информационни технологии и информационно общество
ИТИОЕКМС	Информационни технологии, информационно общество, европейска координация и международно сътрудничество
КПЕ	Ключови показатели за ефективност
КРС	Комисия за регулиране на съобщенията
МЕУ	Министерство на електронното управление
МИР	Министерство на иновациите и растежа на Република България
ММГК	Мрежи с много голям капацитет
МС	Министерски съвет
МСП	Малки и средни предприятия
МТИТС	Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията
МТС	Министерство на транспорта и съобщенията
Национална ПК	Национална стратегическа пътна карта
НП	Национална програма
НПВУ	Национален план за възстановяване и устойчивост
НПО	Неправителствена организация
НПЦБ 2025	Национална програма „Цифрова България 2025“
НСДЦТБ 2020-2030	Национален стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2020-2030“
НСИ	Национален статистически институт
НСОРБ	Национално сдружение на общините в Република България
ОИСР	Организацията за икономическо сътрудничество и развитие
ОП	Оперативна програма
ОПДУ	Оперативна програма „Добро управление“
ОПИК	Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност‘‘
ОПЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси‘‘
ПИО	Политика в информационното общество
ПК	Пътна карта
ПНИИДИТ	Програма Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация
ПО	Приоритетна област
ПРГ	Постоянна работна група
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
РГ 31	Работна група 31 „Европа 2020“/ „Европейски семестър‘‘
САР	Съвета за административна реформа
СЕВ	Съвета по европейски въпроси
СЦД	Съвета по цифрово десетилетие
ТНТИМ	Точните науки, технологиите, инженерството и математиката
УП	Устройствения правилник
УС	Управителен съвет
ЦПЕ	Цифровата програма на Европа
ЮНЕСКО	Организацията на обединените нации за образование, наука и култура

ТЕРМИНОЛОГИЧЕН РЕЧНИК

Използване на интернет	Лица, които използват интернет поне веднъж седмично.
Поне основни умения в областта на цифровите технологии	Лица (на възраст 16-74 год.) с „основни“ или „над основни“ дигитални умения във всяка от следните пет области: информационна и информационна грамотност, комуникация и сътрудничество, решаване на проблеми, създаване на дигитално съдържание и безопасност (*Методически бележки DESI 2025*).
Цифрови умения над основните	Лица (на възраст 16-74 год.) с „над средното ниво“ на дигитални умения във всяка от следните пет области: информационна и информационна грамотност, комуникация и сътрудничество, решаване на проблеми, създаване на дигитално съдържание и безопасност (*Методически бележки DESI 2024*).
Поне основни умения за създаване на съдържание в областта на цифровите технологии	Лица с основни умения за работа със софтуер за създаване на цифрово съдържание (*Методически бележки DESI 2023*).
Специалисти по ИКТ	Заети ИКТ специалисти. Широко определение, базирано на класификацията ISCO-08, което включва професии като мениджъри на ИКТ услуги, ИКТ специалисти, ИКТ техници, ИКТ инсталатори и сервизни техници (*Методически бележки DESI 2023*).
Абсолвенти по дисциплини в областта на ИКТ	Лица с диплома по информационни и комуникационни технологии (*Методически бележки DESI 2023*).
Дял на абонаментите за фиксиран широколентов достъп >= 100 Mbps	Процент от домакинствата, абонирани за фиксиран широколентов достъп с минимална скорост от 100 Mbps, изчислено като общо използване на широколентов достъп, умножено по процента на фиксираните широколентови линии с минимална скорост от 100 Mbps (*Методически бележки DESI 2023*).
Дял на абонаментите за фиксиран широколентов достъп >= 1 Gbps	Процент от домакинствата, абонирани за фиксиран широколентов достъп с минимална скорост от 1 Gbps, изчислено като общо използване на широколентов достъп, умножено по процента на фиксираните широколентови линии с минимална скорост от 1 Gbps (*Методически бележки DESI 2023*).
Покритие на фиксираните мрежи с много голям капацитет (ММГК)	Процент от домакинствата, обхванати от някаква фиксирана VHCN. Разгледаните технологии са FTTH и FTTB за 2017-2018 г. и FTTH, FTTB и кабелна DOCSIS 3.1 за 2019 г. Нататък (*Методически бележки DESI 2023*).
Покритие на оптични линии до сгради	Процент от домакинствата, обхванати от FTTH и FTTB (*Методически бележки DESI 2023*).
Разпространение на мобилния широколентов достъп до интернет	Лица, които използват интернет чрез мобилно устройство (*Методически бележки DESI 2023*).
Цялостно покритие на 5G	Процент населени места, покрити от поне една 5G мрежа (*Методически бележки DESI 2023*).
Радиочестотен спектър за 5G	Количеството спектър, разпределено и готово за използване за 5G в така наречените пионерски честотни ленти за 5G. Тези ленти са 700 MHz (703-733 MHz и 758-788 MHz), 3,6 GHz (3400-3800 MHz) и 26 GHz (1000 MHz в рамките на 24250-27500 MHz). И трите честотни ленти имат еднаква тежест (*Методически бележки DESI 2023*).
Периферни възли	Брой изчислителни възли, осигуряващи латентност под 20 милисекунди (*Методически бележки DESI 2024*).
МСП с поне основно равнище на цифров интензитет	Оценката за цифрова интензивност се основава на броя на използваните от предприятията технологии от общо 12 избрани технологии. Основното ниво изисква използването на най-малко 4 технологии (*Методически бележки DESI 2023*).
Електронно споделяне на информация	Предприятия, които използват софтуерен пакет за планиране на ресурсите на предприятието (ERP), за да споделят информация между различни функционални области (например счетоводство, планиране, производство, маркетинг) (*Методически бележки DESI 2023*).
Социални медии	Предприятия, които използват две или повече от следните социални медии: социални мрежи, блог или микроблог на предприятието, уебсайтове за

	споделяне на мултимедийно съдържание, инструменти за споделяне на знания на базата на уики. Използването на социални медии означава, че предприятието има потребителски профил, акаунт или потребителска лицензия в зависимост от изискванията и типа на социалната медия (*Методически бележки DESI 2023*).
Анализ на данни	Предприятия, анализиращи големи масиви от данни от всякакви източници (*Методически бележки DESI 2023*).
Компютърни услуги в облак	Предприятия, които закупуват сложни или междинни облачни услуги (*Методически бележки DESI 2023*).
Изкуствен интелект	Предприятия, използващи технологии с изкуствен интелект (*Методически бележки DESI 2023*).
Електронни фактури	Предприятия, изпращащи електронни фактури, подходящи за автоматична обработка (*Методически бележки DESI 2023*).
МСП, които осъществяват продажби онлайн	Малки и средни предприятия, които осъществяват продажби онлайн (поне 1% от оборота) (*Методически бележки DESI 2023*).
Оборот от електронна търговия	Общ оборот на МСП от електронна търговия (*Методически бележки DESI 2023*).
Трансгранични продажби онлайн	Малки и средни предприятия, които осъществяват електронни продажби с други държави от ЕС (*Методически бележки DESI 2023*).
Потребители на услуги на електронното управление	Лица, които са използвали интернет през последните 12 месеца за взаимодействие с публични органи на уебсайтове или мобилни приложения (*Методически бележки DESI 2023*).
Цифрови обществени услуги за граждани	Дял на административните стъпки за основни житейски събития, които могат да се извършат онлайн (раждане на дете, ново местожителство и др.) за гражданите (*Методически бележки DESI 2023*).
Цифрови обществени услуги за предприятия	Показателят отразява в общи линии дела на публичните услуги, необходими за стартиране на бизнес и извършване на редовни бизнес операции, които са достъпни онлайн за местни и чуждестранни потребители. Услугите, предоставяни чрез портал, получават по-висока оценка, а услугите, които предоставят само информация (но трябва да бъдат изпълнени офлайн), получават по-ниска оценка (*Методически бележки DESI 2023*).
Предварително попълване на формуляри	Количество данни, които са предварително попълнени в онлайн формулярите за публични услуги (*Методически бележки DESI 2023*).
Прозрачност при предоставянето на услуги, дизайн и лични данни	Степента, в която процесите на предоставяне на услуги са прозрачни, услугите са разработени с участието на потребителите и потребителите могат да управляват своите лични данни (*Методически бележки DESI 2023*).
Поддръжка на потребители	Степента, в която са налични онлайн поддръжка, функции за помощ и механизми за обратна връзка, включително трансгранични (*Методически бележки DESI 2023*).
Мобилна съвместимост	Степента, в която услугите се предоставят чрез мобилно-съвместим интерфейс, който реагира на мобилното устройство (*Методически бележки DESI 2023*).
Достъп до електронни здравни досиета	Измерва се като: (i) националната достъпност на онлайн услуги за достъп на гражданите до данните от техните електронни здравни досиета (чрез портал за пациенти или мобилно приложение за пациенти) с допълнителни мерки, които позволяват на определени категории хора (например настойници на деца, хора с увреждания, възрастни хора) също да имат достъп до своите данни, и (ii) процентът на лицата, които имат възможност да получат или да използват свой минимален набор от данни, свързани със здравето, които понастоящем се съхраняват в публични и частни системи за електронни здравни досиета (EHR) (*Методически бележки DESI 2023*).

РЕЗЮМЕ

Настоящият одитен доклад е изготвен в резултат от изпълнението на одит „Принос на средствата от ЕС за постигане на целите по Национална програма „Цифрова България 2025“ за периода от 01.01.2020 г. до 31.12.2024 г.

Обект на одита е ефективността от изпълнението на Национална програма „Цифрова България 2025“ и приносът на средствата от Европейския съюз за постигане на нейните цели за периода 01.01.2020 г. - 31.12.2024 г.

Анализът и оценките са фокусирани върху:

- адекватността на осигурените условия за изпълнението на Националната програма „Цифрова България 2025“, в т. ч. наличие на ясно дефинирани цели, определени мерки и необходими ресурси за реализирането им, както и предвидена подходяща организация за изпълнение на Национална програма „Цифрова България 2025“;
- приноса на Националната програма „Цифрова България 2025“за постигането на напредък в областта на цифровизацията във всички сфери на обществено-икономическия живот в страната.

Извън обхвата на одита остават анализът и оценката на:

- дейностите по разработване на Национална програма „Цифрова България 2025“;
- дейностите по актуализиране на Националния стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2024-2030 г.“ и разработване на Пътната карта на България по Програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г., несвързани с интеграцията на мерки от Национална програма „Цифрова България 2025“ в него; и
- дейностите, извършвани в рамките на съответните отговорни ведомства за изпълнението на отделните мерки.

В резултат на извършения одит са направени следните основни констатации:

1. С приемането на Национална програма „Цифрова България 2025“ през 2019 г. правителството декларира воля за развитие на динамична и иновативна цифрова икономика, създаване на условия за ефективно функциониращ европейски цифров единен пазар и осигуряване на по-добър достъп на потребителите и предприятията до цифрови стоки и услуги. Но като част от стратегическата рамка, Програмата не е ефективен инструмент за провеждане на политиката в областта на информационните и комуникационните технологии и информационно общество:

1.1. Анализът на текущото състояние в Национална програма „Цифрова България 2025“ не е задълбочен и изчерпателен, тъй като в него преобладават статистически данни и аналитичната част е слабо застъпена. Посочени са проблеми, но не са установени причините, които са ги предизвикали и не е извършена оценка на ресурсите, които трябва да се насочат за реализиране на целите. По този начин не се създадени предпоставки за адекватно адресиране на съществуващите проблеми и предприемане на подходящи мерки, което създава риск за поставяне на нереалистични цели и насочване на ресурси към неефективни дейности.

1.2. С изпълнението на Национална програма „Цифрова България 2025“ се очаква постигането на 15 цели, което е почти два пъти над максимално препоръчителния брой цели за секторна политика, посочени в Методологията за стратегическо планиране (от 4 до 8), което води до размиване на фокуса, затруднява изпълнението и отчетността и създава риск от разпиляване на ресурси.

1.3. Поставените в Програмата цели не са измерими, предвид отсъствието на индикатори с определени базови и целеви стойности за всяка цел, което не създава условия за проследяване на напредъка и извършване на навременни коригиращи действия, както и за измерване на степента на нейното изпълнение.

За наблюдение на Национална програма „Цифрова България 2025“ е предвидено да се прилага основно Рамка за наблюдение на цифровата икономика и общество 2016-2021 г., разработена от Европейската комисия, която използва съставни индекси като индекса за

цифрова икономика и общество (DESI) и индикатора за цифрови умения (DSI); както и прилагането на други неконкретизирани индикатори, в бюлетини, годишни доклади и др. на Европейската комисия, Национален статистически институт, Комисия за регулиране на съобщенията и други.

Използването на индекси/индикатори/показатели от други документи не е надежден и прецизен източник на информация за измерване на целите на Програмата, тъй като посочените индикатори/индекси показват състоянието за страната, което е резултат не само от изпълнението на тази Програма, но и от действието на мерки в редица други стратегически документи с технологична насоченост. Успоредно с това, липсата на ясна обвързаност на всяка една от целите на Програмата с посочените индекси/индикатори не позволява да се оцени конкретния ѝ принос към тях.

1.4. Приетите с Решение № 730 на Министерския съвет от 2019 г. основни мерки в Национална програма „Цифрова България 2025“ не гарантират постигането на нейните цели, предвид допуснатите слабости, като:

- за преобладаващата част от целите са посочени само наименования на мерки, без да са детайлизирани и да е посочено как ще допринесат за постигане на целта;
- значителна част от целите (40 на сто) е предвидено да се реализират с изпълнението на една или две мерки, което може частично да реши проблема, към който е насочена целта, но не и да обхване всички негови аспекти;
- мерките не кореспондират с всички проблеми и препоръки, посочени в анализа на текущото състояние.

1.5. След приемане на Националната програма „Цифрова България 2025“са извършени редица съществени изменения в европейското и национално законодателство в областта на ИКТ, информационното общество и цифровизацията, но тези промени не са намерили отражение в Програмата, поради липса на нейната актуализация. Това, наред с прилагането на други национални и секторни стратегически документи с технологична насоченост, създава риск за несъответствия и противоречия при изпълнението на цели, пропуски или дублиране на мерки, разминаване на срокове, индикатори и неоптимално използване на ресурси.

2. Разработената и утвърдена от Министерския съвет Пътна карта до 2025 г. не детайлизира адекватно изпълнението на Националната програма„Цифрова България 2025“, тъй като в нея липсват една трета от основните мерки, предвидени в Програмата, а за включените мерки липсва конкретика по отношение на дейностите, чрез които те ще се реализират. Успоредно с това, не за всички включени в Пътната карта мерки и дейности са определени необходимите финансови ресурси, стойности на индикаторите за измерване на очакваните резултати и реалистични срокове за изпълнение. В условията на неадекватно планиране на мерките, целите остават абстрактни и пожелателни и не е гарантирано изпълнението на Националната програма.

3. Подценена е необходимостта от създаване на адекватна организация за изпълнение на Националната програма. Възлагани са отговорности на органи, административни структури и служители за координация, контрол, отчитане и актуализация на Програмата, без ясно определяне на правила за условията и реда на извършването им, което не гарантира ефективното изпълнение на тези отговорности.

Не са утвърждавани ред и условия за събиране, обобщаване и анализиране на информацията, необходима за извършване на наблюдение, отчитане и актуализация на Националната програма „Цифрова България 2025“. Не са определяни: стандартна структура на годишния отчет, правила и ред за неговото изготвяне, одобряване и публикуване. В Програмата не е предвидено и извършване на текуща или последваща оценка на нейното изпълнение.

Липсата на определен механизъм за координация, контрол, наблюдение и оценка затруднява взаимодействието между участниците в тези процеси и не осигурява съгласуваност

в действията им, получаване на надеждна информация за напредъка, навременно установяване на слабости и предприемане на корективни действия за тяхното отстраняване.

4. Координацията и наблюдението във връзка с изпълнението на Националната програма „Цифрова България 2025“ е извършвана само по повод изготвянето на годишните отчети, в рамките на подгрупа към Работна група 31 „Европейски семестър“ към Съвета по евроейските въпроси към министерския съвет, впоследствие - Постоянна работна група към Съвета по цифрово десетилетие от секретариата на съответните групи.

Не е извършвано специфично наблюдение на постигането на целите на Програмата, въпреки че е предвидено за наблюдението и измерването на нейното изпълнение да се използва съставния индекс DESI.

Отчитането на изпълнението на Националната програма „Цифрова България 2025“ е извършвано ежегодно, като за целта е събирана информация от отговорните ведомства за напредъка в изпълнението на отделните мерки, без да е използвана информационна/автоматизирана система, чрез която да се осигури получаването на изчерпателна и структурирана информация за целите на отчитането.

Съдържащата се в отчетите информация е ограничена и недостатъчно надеждна и не е обвързана в достатъчна степен с архитектурата на програмата, което не позволява формирането на ясна представа за нейното изпълнение. Съдържащата се в приложените към отчетите пътни карти информация относно степента на изпълнение на отделните мерки и дейности също е непълна и неточна. Това възпрепятства предприемането на подходящи корективни действия и вземането на адекватни управленски решения, липсват и данни да са извършвани такива дейности.

Изготвяните отчети не са одобрявани, нито от Министерския съвет, като орган одобрил Програмата и Пътната карта към нея, нито от страна на съответните министри или заместник-министри в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията и Министерството на електронното управление. Няма и данни за извършвано съгласуване на годишните отчети в рамките на подгрупата, впоследствие Постоянната работна група.

Националната програма „Цифрова България 2025 г.“ не е актуализирана нито на годишна база, нито при настъпване на съществени обстоятелства, въпреки наличието на такива. Ежегодно е актуализирана единствено Пътната карта, в рамките на процеса по отчитане на Програмата. Извършените промени са значителни, но няма данни да са одобрени на нито едно управленско ниво, както и те да са в отговор на установени слабости или в резултат на обосновани решения, което показва липсата на обвързаност между резултатите от мониторинга и предприемането на корективни действия.

Предвиденият контрол върху изпълнението на Националната програма „Цифрова България 2025“ за периода на нейното действие не е осъществяван в подходящ обхват и обем, които да гарантират постигането на нейните цели. Няма данни от отговорните органи да са реализирани нормативно възложените функции за контрол върху изпълнението на Програмата, което поставя в риск за постигането на целите ѝ.

5. За периода на действие на Националната програма „Цифрова България 2025“ са отчетени като изпълнени малко над половината от всички включени в Пътната карта мерки/дейности - 52,1 на сто, което не може да бъде оценено като задоволително изпълнение. Съществуват и цели, по които не е приключило изпълнението по нито една от планираните мерки/дейности.

6. За изпълнение на включените в Пътната карта мерки и дейности са предвидени финансови ресурси в размер на 2 084 886 535 лв. с преобладаващ дял - 78,56 на сто, на средствата от европейските фондове. Най-голям ресурс е съсредоточен в областта на цифровата икономика - 71,27 на сто от общия предвиден ресурс, от които 82,61 на сто са средства от ЕС.

Стойността на реализираните в периода на действие на Програмата мерки и дейности възлиза на едва 35 на сто от предвидените финансови ресурси, в резултат на това е налице

сериозен пропуск в мобилизирането на значителен финансов ресурс за подобряване на цифровизацията в страната, в това число и 63 на сто от планираните европейски средства не са изразходвани.

7. Състоянието на цифровата икономика и общество в България показва, че страната ни е изправена пред сериозни предизвикателства в областта на човешкия капитал, където нивото на цифрови умения, особено над основните, остава значително под средното за Европейския съюз и разликата се увеличава. Напредък е постигнат в областта на цифровата инфраструктура, например при делът на абонаментите за фиксиран широколентов достъп >= 100 Mbps и радиочестотния спектър за 5G, но като цяло изостава чувствително от европейските нива. По отношение на дигитализация на бизнеса, също се отчита изоставане, особено при използването на изкуствен интелект и анализа на данни. Успоредно с това, е отбелязан устойчив напредък при онлайн продажбите, електронните фактури и използването на облачни услуги, където се наблюдава постепенно приближаване до средните за ЕС нива. В областта на публичните услуги се отчита напредък по показатели като достъп до електронни здравни досиета и цифровите обществени услуги за предприятия, където стойностите дори надхвърлят средното за ЕС, но същевременно делът на потребителите на услуги на електронно управление остава значително по-нисък.

Липсата на адекватен механизъм за наблюдение върху изпълнението на Националната програма „Цифрова България 2025 г.“, както и на корективни действия, резултира в неефективно използване на вложените в реализирането на Програмата ресурси и невъзможност да се оцени нейния принос към цифровизацията на икономиката и обществото в България.

8. В периода на действие на Национална програма „Цифрова България 2025“ съществува и Национален стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2020-2030“. След приемането през 2022 г. на европейската политическа програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г., Европейската комисия, в тясно сътрудничество с държавите членки, следва да изготвят прогнозни траектории за всяка от определените в политическата програма цифрови цели, както и национални стратегически пътни карти, които да очертават приноса на държавите членки към постигането на целите. На национално ниво е прието, че за отразяване на промените в европейската политика в националната стратегическа рамка ще бъде актуализиран съществуващия стратегически документ и към него ще бъде приложена изискваната Национална пътна карта. С цел избягване съществуването на два стратегически документа в една област е решено мерки от Национална програма „Цифрова България 2025 г.“ да бъдат интегрирани в Националната пътна карта, а цялостната интеграция на Програмата да бъде извършена при разработването на нова Стратегия за цифрова трансформация.

Сред основните мерки в Националната пътна карта, са интегрирани и 15 мерки от Пътната карта към Националната програма „Цифрова България 2025“, чието изпълнение не е приключило към края на 2023 г. Тези мерки са взети предвид при разработването на националните цели и са отнесени към цифровите цели, за постигането на които се очаква да имат принос. В Националната пътна карта са включени допълнително и още 24 неизпълнени мерки от Националната програма „Цифрова България 2025“, които по данни на Министерството на електронното управление не могат да бъдат отнесени към цифровите цели, но имат косвено влияние към постигането им. Не е извършван анализ на потенциалния принос на тези мерки с оглед включването им в Националната пътна карта. За тези мерки не е налична и цялата изискуема информация, което възпрепятства проследяването на напредъка в изпълнението им, измерването на приноса им и намалява ефекта от интегрирането им в Националната пътна карта.

9. В Актуализирания стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2020-2030“ е предвидено наблюдението и отчитането на Националната пътна карта да се извършва посредством въведения от Европейската комисия механизъм на европейско ниво,

съгласно който оценката за напредъка по всяка цифрова цел се осъществява чрез проследяване на изпълнението на ключови показатели за ефективност.

Не е предвиден механизъм за извършване на наблюдение и отчитане на национално ниво на Националната пътна карта, което предвид целите на европейския мониторингов механизъм – да отчита напредъка в постигането на цифровите цели на Европейския съюз, показва, че изпълнението на включените в пътната карта мерки с косвено влияние върху постигането на цифровите цели няма да бъде наблюдавано и отчитано. Липсва и механизъм за наблюдение и отчитане на изпълнението на заложените в Актуализирания стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2020-2030“ цели, както и на оценка на въздействието върху целевите области. Не са въведени и правила и процедури в тази връзка.

На национално ниво не е извършвано наблюдение върху изпълнението на Актуализирания стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2020-2030“ и на Националната пътна карта. Предоставяна е единствено информация по конкретни въпроси за целите на изготвяните от Комисията годишните доклади за цифровото десетилетие. Не са предлагани и извършвани корективни действия във връзка с изпълнението на стратегическия документ и пътната карта. Не са изпълнени и препоръките, дадени от Европейската комисия в годишните доклади.

Липсата на въведен механизъм на национално ниво за извършване на мониторинг и оценка, както и неизвършването на тези дейности показва, че те са изцяло „делегирани“ на Европейската комисия. Това води със себе си и редица ограничения, както по отношение на обхвата и детайлността на мониторинга и оценката, така и по отношение на възможността на отговорния национален орган да получава навременна и достатъчна информация за напредъка в изпълнението и да предприема корективни мерки.

10. Цялостното интегриране на Националната програма „Цифрова България 2025“ в новата Стратегия за цифрова трансформация предстои. Декларирано е намерение да бъде разработен механизъм за наблюдение и контрол, в съответствие със Методологията за стратегическо планиране, приета през 2010 г., но тя не е адаптирана към извършването на мониторинг на национално и европейско ниво, както и на интегрирани политики. Предвид приемането от Министерския съвет на нова Методология за стратегическо планиране през м. октомври 2025 г., механизмът за наблюдение на изпълнението, контрол и отчитане на стратегията следва да бъде съобразен с нея.

В публикувания проект на стратегия е включен механизъм за наблюдение и оценка, който не съдържа ясно разписани отговорности, правила и процедури за извършването им. Това създава предпоставки за слаба координация, затруднено проследяване на напредъка и ниска ефективност на цифровите политики.

Управлението на Националната програма „Цифрова България 2025“ за периода 2021-2024 г. не е ефективно предвид:

- неосигуряването на адекватни условия за успешното ѝ изпълнение, изразяващи се в наличието на многобройни и неизмерими цели, липса на система от показатели за проследяване на постигането им, отсъствие на интервенционна логика между целите, мерките и очаквани резултати и липса на подходяща организация за изпълнение на Програмата;

- неизвършването на адекватни координация, мониторинг, наблюдение, отчитане и контрол;

- липсата на актуализация на Програмата и извършването на промени в Пътната карта към нея без адекватно одобрение;

- ниските нива на изпълнение на мерките и дейностите и неуспех в мобилизирането на две трети от предвидените финансови ресурси, включително и на значителния европейски ресурс;

- наличието на области с ясно очертано изоставане от средните за Европейския съюз нива, като същевременно по отделни показатели България се доближава, дори и изпреварва средното за Европейския съюз развитие.

Това не подпомага постигането на модернизиране и повсеместно въвеждане на интелигентни информационно-технологични решения във всички сфери на икономиката и социалния живот и до голяма степен се дължи на пропуските в дизайна на програмата, свързани с институционалната децентрализация на нейното изпълнение и определената система за мониторинг, координация и отчитане, в която липсват предвидени механизми за централизирано управление, контрол и гарантиране на качеството на информацията.

Делът на средствата от Европейския съюз за изпълнение на мерките и дейностите по Националната програма „Цифрова България 2025“ е предвидено да достигне до 79 на сто от общо планираните финансови ресурси, но поради ниските нива на изпълнение на програмата, размерът на усвоените средства от европейските фондове не надвишава 37 на сто от планирания.

Включването на неизпълнени мерки от Националната програма „Цифрова България 2025“ в Националната пътна карта към Актуализирания стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2024-2030 г.“ показва известна приемственост в реализиране на прехода към цифрова икономика и общество, но липсата на механизъм за наблюдение, отчитане и контрол на национално ниво не гарантира изпълнението им.

Отговорност за управленските решения по смисъла на чл. 6, ал. 1 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор през периода 2020-2024 г. носят:

№	Име, презиме, фамилия	Заемана длъжност	Назначен от	Освободен от
I. За Министерския съвет				
1.	Бойко Борисов	Министър-председател на Република България	04.05.2017 г.	12.05.2021 г
2.	Стефан Янев	Министър-председател на Република България	12.05.2021 г.	13.12.2021 г.
3.	Кирил Петков	Министър-председател на Република България	13.12.2021 г.	02.08.2022 г.
4.	Гълъб Донев	Министър-председател на Република България	02.08.2022 г.	06.06.2023 г.
5.	акад. Николай Денков	Министър-председател на Република България	06.06.2023 г.	09.04.2024 г.
6.	Димитър Главчев	Министър-председател на Република България	09.04.2024 г.	16.01.2025 г.
II. За Министерството на електронното управление				
1.	Божидар Божанов	Министър на електронното управление	13.12.2021 г.	02.08.2022 г.
2.	Георги Тодоров	Министър на електронното управление	02.08.2022 г.	06.06.2023 г.
3.	Александър Йоловски	Министър на електронното управление	06.06.2023 г.	09.04.2024 г.
4.	Валентин Мундров	Министър на електронното управление	09.04.2024 г.	19.02.2026 г.

Отговорността на Сметната палата се свежда до изразяване на обосновано заключение относно приноса на средствата от Европейския съюз за постигане на целите по Национална програма „Цифрова България 2025 г. за периода 01.01.2020 г. - 31.12.2024 г.

Одитът е извършен в съответствие с Рамката за професионални становища, издадена от Комитета за професионални стандарти на Международната организация на върховните одитни институции – ИНТОСАЙ.

ВЪВЕДЕНИЕ

1. Основание и причини за извършване на одита

Одитът се извършва на основание чл. 5, ал. 1, т. 3 и чл. 6 от Закона за Сметната палата и в изпълнение на Заповед № ОД-03-02-006 от 09.12.2024 г., издадена от заместник-председател на Сметната палата. Одитната задача е включена под № 360 в Програмата за одитната дейност на Сметната палата за 2024 г.

Одитът обхваща периода от 01.01.2020 г. до 31.12.2024 г. и две одитирани организации - Министерския съвет и Министерството на електронното управление.

Един от ключовите приоритети на Европейската комисия (ЕК) за периода 2019-2024 г. е мащабната цифровизация на страните от Европейския съюз (ЕС). В тази връзка Съюзът предприема различни действия за включването на всички държави в процеса по цифровизация в стремежа си да осигури общ стандарт и високо европейско ниво. Постигнатият от държавите членки напредък в областта на цифровите технологии се проследява от Комисията чрез Индекса за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото (DESI), който показва както средното за ЕС ниво, така и напредъка на отделните страни. Години наред България се нарежда на последните места в рамките на Съюза, далеч под средноевропейското ниво със значително изоставане по отношение на дигиталните умения на населението, цифровите обществени услуги, цифровата инфраструктура в селските райони, цифровата трансформация на бизнеса в България, гигабитовата свързаност.

2. Обект на одита

Обект на одита е ефективността от изпълнението на Национална програма „Цифрова България 2025“ и приносът на средствата от Европейския съюз за постигане на нейните цели за периода 01.01.2020 г. - 31.12.2024 г.

Националната програма „Цифрова България 2025“[1] (НПЦБ 2025) е приета през 2019 г., с хоризонт за изпълнение до 2025 г. като мярка за реализиране на декларираната в управленската програма на правителството цел за развитие на динамична и иновативна цифрова икономика и създаване на условия за ефективно функциониращ цифров единен пазар, осигуряване на по-добър достъп на потребителите и предприятията до цифрови стоки и услуги.[2]

Към момента на създаване на Програмата (2019 г.) целите на ЕС са залегнали в Програмата в областта на цифровите технологии за Европа[3], която се стреми да ускори развитието на високоскоростен достъп до интернет, да очертае пътя за максимално оползотворяване на социалния и икономическия потенциал на ИКТ и да извлече ползи от наличието на единен цифров пазар за домакинствата и фирмите. Последният става част от европейската стратегическа рамка през 2015 г. с приемането на Стратегията за единен цифров пазар, насочена към подобряването на достъпа на потребителите и бизнеса до онлайн стоки и услуги в Европа, създаване на подходящи условия за успешното развитие на цифрови мрежи и услуги и максимизиране на потенциала за растеж на европейската цифрова икономика.[4]

В Националната програма „Цифрова България 2025“ са определени шест приоритетни области на действие. Заложени са общо петнадесет цели, разпределени по отделните приоритетни области[5], за постигането на които са посочени основни мерки.

Към НПЦБ 2025 е приета Пътна карта, съдържаща мерки за изпълнение на Програмата и данни за тяхното финансиране, срок за реализация, очаквани резултати, индикатори за изпълнение и отговорни институции.

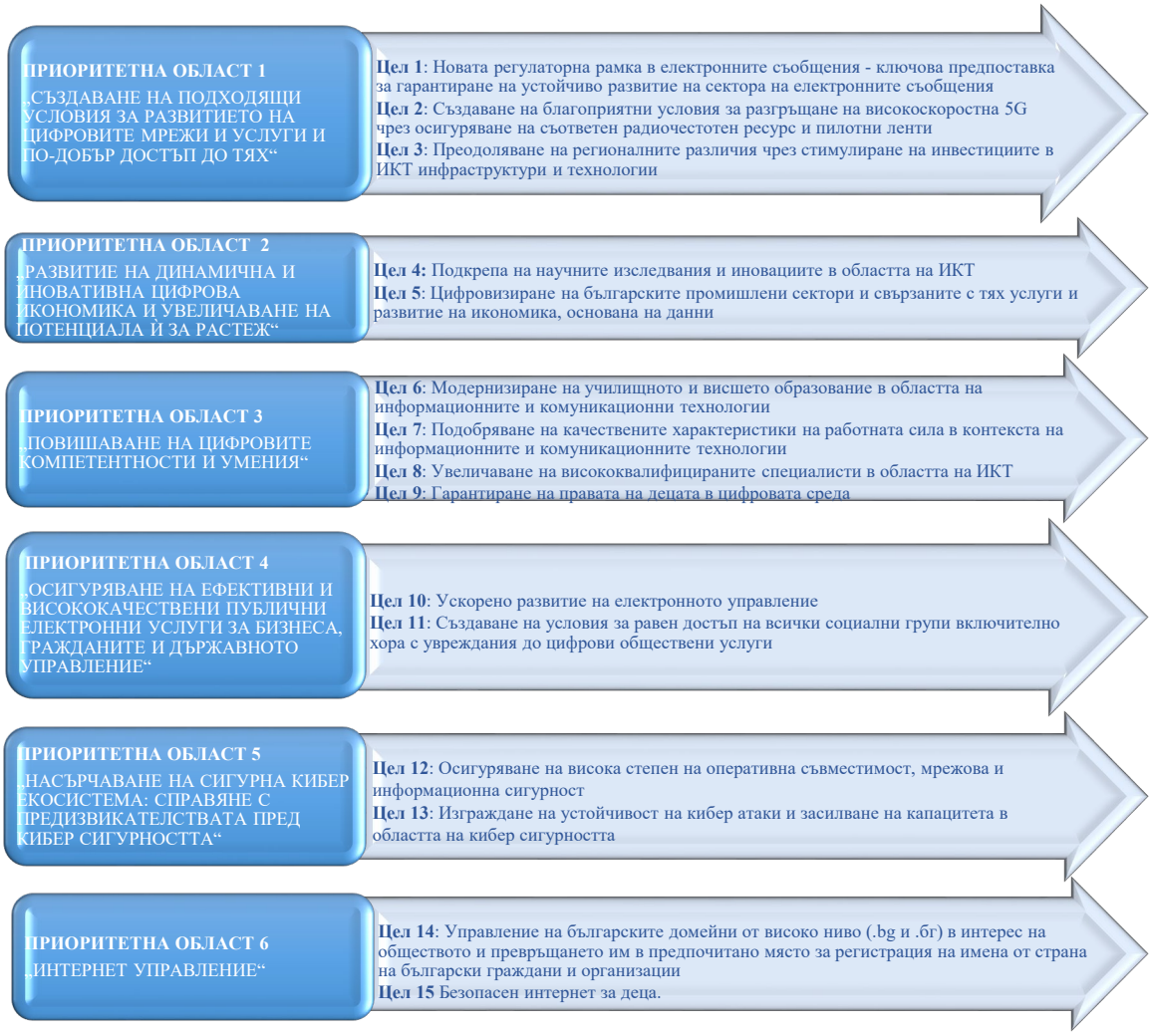
---

[1] приета с Решение на МС № 730 от 05.12.2019 г.
[2] Програма за управление на Правителството на Република България за периода 2017-2021 г., цел. 236, мярка 896
[3] Програмата в областта на цифровите технологии за Европа („Digital Agenda for Europe“)
[4] Стратегия за цифров единен пазар за Европа
[5] Вуж Фиг. Въведение, 1

За наблюдението и измерването на изпълнението на Програмата е предвидено да се използва основно Рамката за наблюдение на цифровата икономика и общество 2016-2021, разработена от ЕК във връзка с изпълнението на Стратегията за цифров единен пазар.[6]

В Програмата е посочено, че изпълнението ѝ е „ангажимент на всички ангажирани държавни структури и трябва да бъде осъществявано по ефективен и ефикасен начин, като се наблюдава постигането на съответните индикатори за изпълнение, както и резултатите от тях.“ Координационна роля при изпълнението ѝ е възложена на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС), както и на специално създадена за целта подгрупа към Работна група 31 „Европа 2020“/ “Европейски семестър“ (РГ 31) към Съвета по европейски въпроси (СЕВ). Подгрупата следва да извършва и ежегодната актуализация и отчитане на НПЦБ 2025.[7] Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията е органът на изпълнителната власт за провеждане на държавната политика в областта на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Той следва и да осъществява контрол по изпълнението на заложените в НПЦБ 2025 мерки.[8]

Фиг. Въведение, 1 – Национална програма „Цифрова България 2025“ – приоритетни области и цели

***Източник**: Национална програма „Цифрова България 2025“*

[6] Програма „Цифрова България 2025“
[7] НПЦБ 2025, т. 2.2. (стр. 16)
[8] Решение на МС № 730 от 05.12.2019 г.
Чл. 3, ал. 1 от УП на МТС (Загл. изм. – ДВ, бр. 38 от 2022 г., в сила от 20.05.2022 г.), редакция, ДВ, бр.12 от 08.02.2019 г.
Одитно доказателство **№ 1.2**

През 2021 г. е създадено Министерство на електронното управление (МЕУ), а Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията е преобразувано в Министерството на транспорта и съобщенията.[9] На министъра на електронното управление се възлагат правомощия за провеждане на държавната политика в областта на електронното управление, информационното общество и информационните технологии, и мрежовата и информационната сигурност[10], а правомощията на министъра на транспорта и съобщенията се ограничават до провеждане на държавната политика в областта на цифровата свързаност[11].

Функции за координиране разработването и провеждането на политиката за развитие на информационното общество; разработване и осигуряване на изпълнението на стратегии и програми в областта на информационните технологии и информационното общество, включително координиране, актуализиране и извършване на постоянен мониторинг и контрол на стратегически и програмни документи са възложени на дирекция в специализираната администрация на МЕУ.[12] Отчитането и актуализацията на Програмата продължава да бъде отговорност на подгрупата към РГ 31 до закриването ѝ през април 2023 г.[13], след което това е възложено на Постоянна работна група (ПРГ) към Съвета по цифрово десетилетие (СЦД). [14]

Успоредно със съществуването на НПЦБ 2025 през м. юли 2020 г.[15] от МС е приет **Национален стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2020-2030“**, който определя „*визията и целите на политиката за цифрова трансформация на Република България за периода до 2030 г., като обобщена политическа рамка, в която намират място Националната програма „Цифрова България 2025”, приоритетите на „Националната програма за развитие България 2030”, както и редица други национални стратегически документи с технологична компонента (изброени в Приложение), обхващащи периода 2020-2030“.* За изпълнението на стратегическия документ не е разработен оперативен документ като пътна карта, план или друго.[16]

През 2022 г. се създава **европейската политическа програма „Цифрово десетилетие“ до 2030** г. и се въвежда механизъм за наблюдение и сътрудничество за тази програма.[17] За проследяване на темпа на цифровата трансформация на ЕС се определят цифрови цели на равнището на Съюза в четири основни направления: цифрови умения, цифрови инфраструктури, цифровизация на предприятията и цифровизация на публичните услуги. В тази връзка, всяка държава членка следва да разработи национална пътна карта в съответствие с общите и цифровите цели на европейската политическа програма.[18]

През м. април 2024 г. МС приема **актуализиран Национален стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2024 – 2030 г.“ (АНСДЦТБ 2024-2030)**, към който е приложена изискваната от ЕК национална пътна карта. Заложените в АНСДЦТБ 2024-2030 цели и приоритети се припокриват до голяма степен с тези на НПЦБ 2025, поради което Програмата е частично интегрирана в стратегическия документ чрез включване на неизпълнени мерки и дейности в Националната пътна карта към него. Предвидено е НПЦБ 2025 да бъде изцяло интегрирана в Стратегия за цифрова трансформация, която към м. октомври 2025 г. не е приета.[19]

---

[9] Решение на Народното събрание от 13.12.2021 г. за приемане на структура на Министерския съвет на Република България, Обн., ДВ, бр. 106 от 15.12.2021 г., изм., бр. 110 от 24.12.2021 г.

[10] Чл. 3 от УП на МЕУ, приет с ПМС № 89 от 19.05.2022 г., обн., ДВ, бр. 38 от 20.05.2022 г., в сила от 20.05.2022 г., отменен с ПМС № 26 от 09.04.2025

[11] ПМС № 89 от обн., ДВ, бр. 38 от 20.05.2022 г., в сила от 20.05.2022 г.; https://www.strategy.bg/publicconsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=6714; Чл. 3 от УП на МТС (Загл. изм. – ДВ, бр. 38 от 2022 г., в сила от 20.05.2022 г.), редакция, ДВ, бр. 38 от 20.05.2022 г.

[12] Чл. 43 от УП на МЕУ, приет с ПМС № 89 от 19.05.2022 г., отменен с ПМС № 26 от 09.04.2025 г.

[13] Одитно доказателство **№ 1.2**

[14] Одитно доказателство **№ 1.2**

[15] РМС № 493 от 21.07.2020 г.

[16] Национален стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2020-2030“ (стр. 4) и Приложение „Секторни документи по области на въздействие“ (стр. 37-40)

[17] Чл.1, §1 от Решение (ЕС) 2022/2481 на Европейския парламент и на Съвета от 14.12.2022 г. за създаване на политическа програма „ Цифрово десетилетие“ до 2030 г.

[18] Решение (ЕС) 2022/2481 на Европейския парламент и на Съвета от 14.12.2022 г. за създаване на политическа програма „ Цифрово десетилетие“ до 2030 г. (Параграф 10 и чл. 7)

[19] Актуализиран стратегически документ „Цифрова трансформация за на България за периода 2024 – 2030 г.“, приет с Решение № 224 от 04.04.2024 г. на Министерския съвет;
Проект на Стратегия за цифрова трансформация на Република България 2026–2030 г.

ОДИТЕН ОБХВАТ И ПОДХОД

1. Цели на одита

В съответствие с общите цели на одита на изпълнението, определени в Рамката за професионални становища, издадена от Комитета за професионални стандарти на Международната организация на върховните одитни институции – ИНТОСАЙ, настоящият одит има за цел да направи и предостави на законодателната и изпълнителната власт, на Министерския съвет и на ръководството на Министерството на електронното управление, както и на други заинтересовани страни:

1.1. Независима и обективна оценка на създадените условия за изпълнение на Националната програма „Цифрова България 2025“, нейното изпълнение и постигнатите резултати, както и начинът на интегрирането ѝ в АНСДЦТБ 2024-2030;

1.2. Препоръки за подобряване на ефективността на наблюдението, отчитането и докладването на изпълнението на АНСДЦТБ 2024-2030, като стратегически документ, чрез който се цели постигането на националните цели в областта на цифровата трансформация и чрез който продължават да се изпълняват мерки, заложени в НПЦБ 2025.

2. Обхват на одита

Одитираният период е от **01.01.2020 г. до 31.12.2024 г.**

В обхвата на одита са включени за изследване оценените като „високи“ рискове в идентифицираните две области за изследване. На база извършената оценка на рисковете, към основния въпрос са формулирани следните специфични въпроси и подвъпроси:

Основен въпрос: Ефективно ли е управлението на Националната програма „Цифрова България 2025“ с оглед постигане на модернизиране и повсеместно въвеждане на интелигентни ИТ решения във всички сфери на икономиката и социалния живот?	
Първи специфичен въпрос: Осигурени ли са адекватни условия за изпълнение на НПЦБ 2025*?*	***Подвъпроси:*** **1.1.** Националната програма „Цифрова България 2025“ съдържа ли ясни цели, мерки и необходими ресурси за осигуряване на успешното ѝ изпълнение? **1.2.** Предвидената организация за изпълнение на НПЦБ 2025 г. гарантира ли ефективното ѝ реализиране?
Втори специфичен въпрос: Изпълнението на НПЦБ 2025 допринася ли за постигането на напредък в областта на цифровизацията във всички сфери на обществено-икономическия живот в страната?	***Подвъпроси:*** **2.1.** Ефективно ли е управлението на НПЦБ 2025? **2.2.** Изпълнението на НПЦБ 2025 допринася ли за цифров растеж, в това число приноса на средствата от европейските фондове? **2.3.** Адекватно ли е интегрирането на НПЦБ 2025 в АНСДЦТБ 2024-2030? **2.4.** Извършва ли се ефективно наблюдение на изпълнението на АНСДЦТБ 2024-2030, в т.ч. и на интегрираните мерки от НПЦБ 2025?

В обхвата на одитната задача се включва анализ и оценка на:

- адекватността на осигурените условия за изпълнението на Националната програма, в т. ч. наличие на ясно дефинирани цели, определени мерки и необходими ресурси за реализирането им, както и предвидена подходяща организация за изпълнение на НПЦБ 2025;
- приноса на Националната програма за постигането на напредък в областта на цифровизацията във всички сфери на обществено-икономическия живот в страната.

Извън обхвата на одита остават анализа и оценката на:

- дейностите по разработване на Национална програма „Цифрова България 2025“;
- дейностите по актуализиране на Националния стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2024-2030 г.“ и разработване на Пътната карта на България по Програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г., несвързани с интеграцията на мерки от НПЦБ 2025 в него; и
- дейностите, извършвани в рамките на съответните отговорни ведомства за изпълнението на отделните мерки.

3. Одитни критерии

Одитните въпроси, критериите, по които ще се извърши оценката и показателите за измерване, са представени в Приложение 2 (Въведение).

4. Одитна методология

4.1. Одитен подход

На етапа на планиране на одита и за формулиране на основния и специфичните одитни въпроси е използвана комбинация от резултатно и системно ориентиран подход.

При анализа и оценката на осигурените условия за изпълнение на НПЦБ 2025 и прилаганите механизми за координация, изпълнение, контрол, наблюдение, отчитане, актуализиране и докладване във връзка с реализирането на Националната програма и интегрирането на мерки от нея в АНСДЦТБ 2024-2030, са използвани и двата подхода. При анализа на резултатите от изпълнението на програмата и как те са се отразили върху напредъка на България в областта на цифровизацията на икономиката и обществото е приложен резултатно ориентирания подход.

4.2. Методи за събиране и анализ на данни и информация

За събиране на информация във връзка с изпълнението на одита са използвани методите: изискване, преглед и проверка на документи; проучване; въпросници; други. Извършено е анкетно проучване на запознатостта на заинтересованите страни с изпълнението на НПЦБ 2025, като част от одитните процедури, приложени за оценка на показателя „Дали годишните отчети по програмата предоставят подходяща информация за заинтересованите страни“. С цел осигуряване на достатъчно широко участие в проучването на основните заинтересовани страни от изпълнението на Програмата, сред респондентите са включени четири главни категории: образователни институции; местна власт; държавни органи; ИКТ общност/бизнес. Анкетното проучване е извършено чрез използване на функционалност на Google - „Google forms“[20] и директно изпращане на покани за попълване на анкетата до определените респонденти. В периода на извършване на анкетата, 23 юли – 25 септември 2025 г. са получени 99 отговора.

Методите, използвани за анализ на информацията са: систематизиране и обобщаване на данни с цел включване на необходимата информация в одитния доклад; анализ на качествени и количествени показатели и сравнителен анализ - сравнения, съотношения; графично представяне на данни по част от показателите, други.

[20] Google Forms – онлайн инструмент за създаване на формуляри, анкети и др. документи, вкл. изпращане и анализ на получените отговори.

КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ

Раздел I. Създадени условия за изпълнение на Национална програма „Цифрова България 2025“

1. Националната програма „Цифрова България 2025“ – мярка за цифров растеж

Разработването и приемането на стратегически документ с ясно определени цели, приоритети и мерки, както и индикатори за наблюдение на степента на изпълнение и проследяване на напредъка, е едно от условията за успешното провеждане и координиране на политиките във всяка област на държавно управление.[21]

Националната програма „Цифрова България 2025“(НПЦБ 2025) е приета от Министерския съвет през 2019 г.[22] в изпълнение на Програмата за управление на правителството на Република България за периода 2017-2021 г.[23] Тя е една от мерките, предвидени за постигане на целта на правителството за развитие на динамична и иновативна цифрова икономика, създаване на условия за ефективно функциониращ Цифров единен пазар и осигуряване на по-добър достъп на потребителите и предприятията до цифрови стоки и услуги.[24] В нея се посочва, че е продължение на предходна програма - Национална програма „Цифрова България 2015“[25] (НПЦБ 2015) и, че отчита постигнатото и взема предвид новите европейски стратегически и програмни насоки за постигане на интелигентен, приобщаващ, устойчив и ориентиран към цялото общество цифров растеж за периода до 2025 г.[26]

Националната програма „Цифрова България 2015” е приета от МС през 2012 г.[27] с цел да дефинира параметрите за развитие на информационното общество в България и да подпомогне изпълнението на европейските направления и задачи в „Програмата в областта на цифровите технологии в Европа“, известна като „Цифровата програма на Европа“ (ЦПЕ), по отношение на социалния и икономически потенциал на информационните и комуникационни технологии и Интернет до 2015 г.[28] Програмата в областта на цифровите технологии за Европа (или ЦПЕ) е една от седемте водещи инициативи на стратегията „Европа 2020“, разработена за определяне на ключовата и създаваща нови възможности роля на информационните и комуникационните технологии за успешно осъществяване на амбициите на Европа до 2020 година. Тя има за цел да се извлекат устойчиви икономически и социални ползи от цифров единен пазар, основан на високоскоростен и свръхвисокоскоростен интернет и оперативно съвместими приложения.[29]

През програмния период 2014-2020 г. основните приоритетни области, заложени в ЦПЕ остават да действат, като предвид икономическите процеси в световен мащаб, Европейската комисия (ЕК) поставя особен акцент на изграждането на цифров единен пазар на Европейския съюз. През 2015 г. Комисията приема „Стратегия за цифровия единен пазар“[30], която има многогодишен характер и се фокусира върху ключови взаимосвързани действия, които да бъдат предприети на равнище ЕС.

С оглед необходимостта от актуализация на националната политическа рамка в областта на информационните и комуникационни технологии (ИКТ) за програмния период 2014-2020 г. и след него, действащият до 2015 г. програмен документ (НПЦБ 2015) е актуализиран с времеви хоризонт до 2025 г.[31]

---

[21] Методология за стратегическо планиране, приета с Решение на САР от 28 април 2010 г.
[22] РМС № 730 от 07.12.2019 г.
[23] РМС № 730 от 07.12.2019 г.
[24] Програмата за управление на правителството на Република България за периода 2017-2021 г., Цел 236, мярка 896
[25] Приета с РМС № от 16.11.2012 г.
[26] Стр. 8 от Раздел „Въведение“ от НПЦБ 2025, Одитно доказателство № 1.1, отговор по т.1 и приложение по т.1(Otg. MEU_120_27.01.2025 (RD-P-2)
[27] РМС № 953 от 16.11.2012 г. за приемане на „НПЦБ 2015“
[28] Национална програма „Цифрова България 2025“, стр. 3
[29] Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите Програма в областта на цифровите технологии за Европа („Digital Agenda for Europe“) от 26.8.2010 COM(2010) 245 окончателен/2
[30] Съобщение на комисията до европейския парламент, съвета, европейския икономически и социален комитет и комитета на регионите Стратегия за цифров единен пазар за Европа от 6.5.2015 г. COM(2015) 192 final
[31] Одитно доказателство **№ 1.1**

1.1. Анализ на текущото състояние

Процесът на стратегическо планиране не е нормативно регламентиран. В помощ на държавните органи при разработване и изпълнение на стратегически документи е Методология за стратегическо планиране в Република България, приета от Съвета за административна реформа (САР) през 2010 г.[32] С нея се създава стандарт на стратегическо планиране в администрацията, въвеждат се ключови понятия и принципи, представят се задължителни елементи на съдържанието на стратегическите документи и професионални методи за тяхното разработване.[33]

С цел разкриване възможностите на ИКТ като ключов фактор за постигане на цифров растеж и неговия потенциал за социално-икономическото развитие на страната, с акцент върху двойната роля на ИКТ, които от една страна са хоризонтален фактор за развитие и растеж на другите сектори, а от друга страна са самостоятелен сектор, в НПЦБ 2025 е включен анализ на текущото състояние.[34] Съгласно Методологията, анализът следва да описва съществуващото състояние на сектора, да установява *причините, предизвикващи проблеми в развитието* и набелязва насоките на бъдещото развитие по начин, който да показва реалната необходимост от промени и намеса на държавата. Целта е постигане на една широкообхватна оценка на факторите, които са от значение за развитието на съответния сектор и описание на политическите, икономическите, социалните и технологичните фактори, които се отразяват върху развитието на съответния сектор/област. *Анализът следва да се базира на достоверни данни* и да направи *оценка на наличните ресурси, които трябва да се насочат за реализиране на целите*.[35]

За представяне на състоянието на ИКТ в страната са използвани резултатите, включени в Доклада на ЕК за напредъка на Европа в областта на цифровите технологии за 2019 г., данни от Национален статистически институт (НСИ), Комисия за регулиране на съобщенията (КРС) за 2018 и 2019 г., и др.[36]

Според Доклада за напредъка на Европа в областта на цифровите технологии, чрез който ЕК проследява постигнатия от държавите членки напредък чрез Индекса за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото (DESI) за 2019 г., България заема последно място. Посочени са областите, в които се наблюдава напредък и други, в които изоставането е значително[37].

Фигура I, 1.1

(+) сравнително добре представяне в областта на свързаността, особено по отношение на широкия достъп до свръх-висококоскоростни и мобилни широколентови мрежи;	**(-)** цялостното равнище на уменията в областта на цифровите технологии е сред най-ниските в ЕС;
(+) значителен напредък в измерението „електронно правителство“, като бележи все по-голям брой потребители и висока оценка за предоставянето на цифрови обществени услуги на предприятията	**(-)** доста под средното равнище във внедряването на цифровите технологии

Източник: НПЦБ 2025

Анализът съдържа по-подробна информация в направленията: свързаност, човешки капитал, използване на интернет услуги, внедряване на цифрови технологии и цифрови обществени услуги; развитие на ИКТ сектора; развитие на научните изследвания и иновациите в областта на ИКТ. В резултат от анализа, са направени следните изводи и препоръки:

[32] Методология за стратегическо планиране в Република България, приета с Решение на САР от 28.04.2010 г.
[33] Методология за стратегическо планиране в Република България, приета с Решение на САР от 28.04.2010 г. , стр.3-4
[34] Раздел III Анализ на текущото състояние от НПЦБ 2025
[35] Методология за стратегическо планиране в Република България, приета с Решение на САР от 28.04.2010 г., стр. 8-9
[36] Раздел III Анализ на текущото състояние от НПЦБ 2025
[37] Раздел III Анализ на текущото състояние от НПЦБ 2025 (стр.18) и Доклад DESI за България за 2019 г.

Таблица I, 1.1. Изводи и препоръки от анализ на текущото състояние в НПЦБ 2025	
Извод	**Препоръка**
Разгръщането и развитието на мрежите за достъп до високоскоростен и свръх-високоскоростен интернет е основополагащата ключова предпоставка за постигането на т.нар. цифров растеж и осигуряването на съвременни електронни услуги за бизнеса и гражданите.	Допълнителни усилия за освобождаването на радиочестотен спектър, което ще окаже значително положително въздействие за разпространението на висококачествени безжични широколентови услуги в България. За да се разшири и ускори разгръщането на широколентовия достъп, е необходимо ефективно приложение на мерките *за намаляване на разходите за високоскоростни електронни съобщителни мрежи.*
Дисбалансите по отношение на широколентовото покритие водят до ниско търсене и използване на интернет и електронни услуги. Факт е, че региони, които изостават в цифровото си развитие, изостават и в своето социално-икономическо развитие. Налице е риск те да останат „информационно откъснати“, което да задълбочи другите различия.	Допълнителното съсредоточаване върху разпространението на широколентов достъп до интернет в селските райони, както и върху развитието на умения и услуги в областта на цифровите технологии ще повлияе положително на цялостната цифрова трансформация на държавата.
Недостатъчни цифрови, комуникационни и предприемачески умения на гражданите и задълбочаването на проблема с недостига на висококвалифицирана работна сила във високотехнологични дейности се очертават като основните пречки пред развитието на цифровата икономика.	Необходим е *стратегически координиран подход с участието на всички заинтересовани страни*, който да осигури актуализиране на програмите за придобиване на цифрови умения *на всички нива и части от образователната система*, допълнителна квалификация и преквалификация на заетите и безработните, *нарастване на броя на дипломантите в областта на точните науки, технологиите, инженерството и математиката (ТНТИМ*), включване на работодателите в професионалното обучение, намаляване на цифровото разделение с фокус върху социалните групи в неравностойно положение. Наред с действията, предприети на държавно ниво, *инициативите на бизнеса и неправителствените организации като Дигиталната национална коалиция (ДНК) могат да допринесат за привличането на повече хора към новите технологии и по-ефективно оползотворяване на потенциала на цифровата икономика.*
Ниското ниво на инвестициите на предприятията в ИКТ ограничава способността на България да се възползва от предимствата на цифровата икономика.	*Независимо, че съществуват много инструменти за подкрепа на въвеждането на ИКТ в различни индустриални сектори, е необходимо тяхното използване да става по по-координиран и ефикасен начин,* включително да бъдат въвеждани нови инструменти и добри практики, като напр. подкрепа за инвестиции за използване на ИКТ решения, разработени специфично за нуждите на предприятието, както и готови решения, които да бъдат адаптирани в полза на увеличаване на производителността. *Насърчаването на използването на ИКТ в дейностите по управление на ресурсите, енергийния мениджмънт, опазването и мониторинга, развитието на околната среда, развитието на екологосъобразен и енергийно ефективен транспорт и подобрена мобилност и др*. ще донесе значителни икономически възможности.
Добрият напредък на България в областта на отварянето на публични данни дава старт на развитието на икономика, основана на данни. Приемането на Концепция за цифрова трансформация на българската индустрия (Индустрия 4.0) създава предпоставки за модернизиране, автоматизиране и конкурентно позициониране на българската икономика в средносрочен до дългосрочен план (2017-2030).	Усилията в тази посока трябва да продължат със законодателни и други мерки, основани на инициативите на европейско ниво *в областта на отворените данни, големите данни и свободното движение на данни в рамките на Стратегията за цифров единен пазар в Европа.*
	Ускореното развитие на електронното управление трябва да продължи в съответствие с новия европейски План за действие за електронно управление и инициативите за прилагане на принципа „само веднъж“ и за осигуряване на свързаност на търговските регистри.
	Научните изследвания и иновациите в областта на ИКТ трябва да *бъдат подкрепени в дългосрочен план чрез повишаване на публичното финансиране, предоставяно от Националния фонд научни изследвания и Националния иновационен фонд, развитие на центрове за върхови постижения и центрове за компетентност, подкрепа за участие в програмите на ЕС.*

Източник НПЦБ 2025

Анализът не е задълбочен и изчерпателен, тъй като не отговаря на изискванията на Методологията за стратегическо планиране. В него преобладават статистическите данни и аналитичната част е слабо застъпена. Посочени са проблеми, но само тяхното идентифициране не е достатъчно, тъй като е необходимо и установяване на причините, които са ги предизвикали, както и оценка на ресурсите, които трябва да се насочат за реализиране на целите. Не са извършвани други анализи, които да послужат за разработването на програмата. В Програмата не са представени данни и конкретна информация за резултатите от предходната НПЦБ 2015, от които да е видно кои мерки/дейности/проекти на какъв етап на изпълнението са, поради което не може да се установи доколко и в каква степен тя е нейно продължение. Публична информация за изпълнението на НПЦБ 2015 е налична само към м. юни 2014 г.[38], но част от задачите продължават да се изпълняват и след този период, поради което използването на последния отчет не може да бъде надеждна основа за новата програма. Изготвяни са анализи от служители на МТИТС за вътрешно ползване, които са вземани предвид при изготвяне на аналитичната част на Програмата, но те са по повод проект на Национална програма „Цифрова България 2020“, който не е приет.[39]

Анализът в Програмата не осигурява достатъчно изчерпателна информация, като база за определяне на основните мерки до 2025. Без извършване на задълбочен анализ на текущото състояние и проучване на реалните възможности на страната, не се създават предпоставки за адекватно адресиране на съществуващите проблеми и предприемане на подходящи мерки, което създава риск за поставяне на нереалистични цели и насочване на ресурси към неефективни дейности.

1.2. Приоритети, цели и мерки на Националната програма

Национална програма „Цифрова България 2025“ цели модернизиране и повсеместно въвеждане на интелигентни ИТ решения във всички сфери на икономиката и социалния живот, чрез създаване на среда за широко прилагане на информационните и комуникационни технологии (ИКТ), национална инфраструктура, иновативни електронни услуги от нов тип за бизнеса и гражданите, единни стандарти и постигане на висока степен на мрежова и информационна сигурност и оперативна съвместимост. В нея са посочени шест приоритетни области на действие, които са избрани съобразно приоритетите в областта на ИКТ на европейско ниво, определени в европейски планови документи, основните сред които са „Програма в областта на цифровите технологии за Европа“[40], приета през 2010 г. и „Стратегията за цифров единен пазар“, приета през май 2015 г.[41] Пет от приоритетните области в Програмата са пряко свързани с елементите на съставния Индекс на цифровата икономика и общество (DESI), чрез който ЕК наблюдава развитието на цифровизацията на страните членки по отношение на свързаност, човешки капитал, използване на интернет, внедряване на цифрови технологии и цифрови обществени услуги. Приоритетната област за насърчаване на сигурна кибер екосистема съответства на приоритетна област „Доверие и сигурност“ и „Оперативна съвместимост“ от Програмата в областта на цифровите технологии за Европа (Цифрова програма за Европа).“[42]

С изпълнението на мерките от НПЦБ 2025 се очаква постигането на 15 цели, което е почти два пъти над максимално препоръчителния брой за секторна политика, посочени в Методологията за стратегическо планиране (от 4 до 8).[43] *Значителният брой цели, поставени в*

---

[38] Напредък в изпълнението на Национална програма Цифрова България към юни 2014 г.
Одитно доказателство **№ 19.2**
[39] Проект на Национална програма "Цифрова България 2020";
Одитни доказателства **№№ 1.16, 7.1, 7.02 и 19.1**
[40] Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите - Програма в областта на цифровите технологии за Европа („Digital Agenda for Europe“). Европейска комисия. Брюксел, 26.8.2010. COM(2010) 245 окончателен/, известна също като Цифрова програма за Европа 2020
[41] Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите от 06.05.2015 г. - Стратегия за цифров единен пазар за Европа (2015); стр. 30 от НПЦБ 2025
[42] НПЦБ 2025 - фигура 2 Приоритетни области и цели на Национална програма „Цифрова България 2025“ и фигура 4 Структура на DESI
[43] Методология за стратегическо планиране в Република България (стр.11 и 12)

НПЦБ 2025, води до размиване на фокуса, затруднява изпълнението и отчетността, създава риск от разпиляване на средства и ресурси.

Основен недостатък на Програмата е липсата на заложени индикатори за наблюдение на изпълнението на целите, с базови и целеви стойности. За наблюдение на НПЦБ 2025 е предвидено да се прилага основно Рамка за наблюдение на цифровата икономика и общество 2016-2021 г., разработена от ЕК, която използва съставни индекси като индекса за цифрова икономика и общество (DESI) и индикатора за цифрови умения (DSI).[44] Рамката е обширна, определя периодичност и източници на данни по определени показатели в широки области. Показателите не са конструирани за измерване на степента на постигане на целите на отделни национални стратегически/програмни документи, а измерват въздействие от изпълнение на политики. Рамката е предназначена за измерване, проследяване и оценяване от страна на ЕК на напредъка на държавите от ЕС, при провеждане на политиките в областта на цифровата икономика и общество.[45]

Освен тези индикатори, се предвижда използване и на други - в бюлетини, годишни доклади и др. на ЕК, Национален статистически институт (НСИ), Комисия за регулиране на съобщенията (КРС), но без да са конкретно посочени.[46]

Същевременно, наред с НПЦБ 2025, редица национални и секторни стратегически документи също адресират различни аспекти от развитието и използването на ИКТ в България.[47]

Поставените в Програмата цели не са измерими, предвид отсъствието на индикатори с определени базови и целеви стойности за всяка цел. Липсата на утвърдена система от индикатори за наблюдение на целите на НПЦБ 2025 не осигурява условия за измерване на степента на нейното изпълнение, проследяване на напредъка и извършване на навременни коригиращи действия.

Използването на индекси/индикатори/показатели от други документи не е надежден и прецизен източник на информация за измерване изпълнението на целите на НПЦБ 2025, предвид, че:

- посочените индикатори/индекси показват състоянието за страната, което е резултат не само от изпълнението на НПЦБ 2025, а и от мерките в редица други стратегически документи на национално и секторно ниво с технологична насоченост;

- липсата на ясна стойностна обвързаност на всяка една от целите на Програмата с други индекси/индикатори не дава възможност да се оцени какъв е приносът на програмата за изпълнението на всеки един от тях.

За реализиране на целите в Програмата са предвидени общо 54 основни мерки, които варират между 1 и 8 мерки за всяка цел.[48] Мерките са без достатъчна яснота и конкретика. За преобладаващата част от целите, мерките само са изброени, без да е пояснено в какво се изразява мярката и по какъв начин ще допринесе за постигане на целта.[49] Значителна част от целите (40 на сто) е предвидено да се реализират само с по една или две основни мерки. *Ограниченият брой мерки може частично или повърхностно да реши проблема, към който е насочена целта, но не и да обхване всички негови аспекти.*

Таблица № I, 1.2: Брой основни мерки, предвидени в НПЦБ 2025

Приоритетни области	**ПО 1**			**ПО 2**		**ПО 3**				**ПО 4**		**ПО 5**		**ПО 6**	
Цел в НПЦБ 2025 (№)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Брой основни мерки	1	1	4	6	5	7	1	2	4	8	2	2	3	3	5

Източник: НПЦБ 2025

Заложените в Програмата основни мерки не кореспондират с всички проблеми и препоръки, посочени в анализа на текущото състояние. Например:

[44] НПЦБ 2025 (стр.39-40)
[45] Monitoring the Digital Economy & Society 2016-2021
[46] стр. 39-42 от НПЦБ 2025
[47] Раздел II, т. 2.2 и Приложение № 1 от НПЦБ 2025
[48] Раздел IV Приоритетни области на действие и цели на програмата от НПЦБ 2025
[49] НПЦБ 2025 -цел 3, цел 4, цел 5; цел 6, цел 7, цел 8; цел 9, цел 10, цел 11, цел 12, цел 13, цел 15

- По отношение на приоритета за повишаване на цифровите компетентности и умения[50] в Програмата са поставени най-много цели (4 от общо 15) и най-много мерки (14 от общо 54), но предвидените мерки са предимно в училищна среда, и по-слабо в извънучилищна и работна среда. Поставена е цел за „Модернизиране на училищното и висшето образование в областта на информационните и комуникационни технологии“[51], но в частта на висшето образование липсват мерки. Една от мерките в Програмата за постигане на целта е засилване на сътрудничеството между образование, индустрия и неправителствен сектор, но в Пътната карта в изпълнение на мярката не е предвидено участие на НПО. Друга предвидена мярка в Програмата към целта е „Установяване на координиран подход за ефективни мерки в областта на цифровите умения и заетостта“[52], но тя не е включена в Пътната карта. Не е видно и какъв е отговорът на препоръката от анализа за нарастване на броя на дипломантите в областта на точните науки, технологиите, инженерството и математиката[53];

- Във връзка с извода за ниското ниво на инвестициите на предприятията в ИКТ, е направената препоръка използването на инструментите за подкрепа на въвеждането на ИКТ в различни индустриални сектори да става по по-координиран и ефикасен начин, но това не е видно от заложените мерки по приоритетна област 2 „Развитие на динамична и иновативна цифрова икономика и увеличаване на потенциала ѝ за растеж.“[54]

- Подкрепата на научните изследвания и иновациите в ИКТ е една от целите в НПЦБ 2025[55], но липсва мярка във връзка с препоръката за подкрепата им в дългосрочен план чрез повишаване на публичното финансиране, предоставяно от Националния фонд научни изследвания и Националния иновационен фонд.

Липсата на конкретика на предвидените в Националната програма основни мерки и неадресирането в пълна степен на препоръките от анализа на текущото състояние, не гарантира постигането на нейните цели.

1.3. Основни европейски и национални нормативни и стратегически документи, приети през периода на действие на Националната програма

В Националната програма е декларирано, че тя представя развитието на политическата и правна рамка в сферата на ИКТ на европейско и национално ниво.[56] Извършен е преглед на действията на ЕК, във връзка с два основни стратегически документа - Цифрова програма за Европа от 2010 г. и Стратегия за цифров единен пазар от 2015 г. Отбелязва се широкото навлизане на нови идеи, модели и технологии във всички сфери на обществото, като се обръща и внимание на предстоящи инициативи на ЕС за финансиране на цифровата трансформация през периода 2021 -2027 г. - Програма „Цифрова Европа“[57] и създаване на Механизъм за свързване на Европа.[58] Посочени са и най-важните национални и секторни стратегически документи в областта на ИКТ, като по-голямата част от стратегическите документи са със срок на действие до 2020.[59]

След приемане на НПЦБ 2025 са извършени редица изменения в европейското и национално законодателство в областта на ИКТ, информационното общество и

[50] Приоритетна област 3 „ Повишаване на цифровите компетентности и умения“ от НПЦБ 2025
[51] Цел 6 „Модернизиране на училищното и висшето образование в областта на информационните и комуникационни технологии“ от НПЦБ 2025, Приоритетна област 3 „ Повишаване на цифровите компетентности и умения“ от НПЦБ 2025
[52] Цел 6 „Модернизиране на училищното и висшето образование в областта на информационните и комуникационни технологии“, Приоритетна област 3 „ Повишаване на цифровите компетентности и умения“ от НПЦБ 2025
[53] Изводи и препоръки от НПЦБ 2025 -`стр. 27
[54] Раздел IV Приоритетни области на действие и цели на програмата от НПЦБ 2025 – стр.32-33
[55] Цел 4 към Приоритетна област 2 „Развитие на динамична и иновативна цифрова икономика и увеличаване на потенциала ѝ за растеж“
[56] Раздел II. Развитие на политическата и правна рамка в сферата на ИКТ от НПЦБ2025
[57] Регламент (ЕС) 2021/694 на Европейския парламент и на Съвета от 29.04.2021 г. за създаване на програмата „Цифрова Европа“ и за отмяна на Решение (ЕС) 2015/2240, Прилага се от 1 януари 2021 г.
[58] Регламент (ЕС) 2021/1153 на Европейския парламент и на Съвета от 7.07.2021 година за създаване на Механизъм за свързване на Европа и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1316/2013 и (ЕС) № 283/2014.
[59] Раздел II и Раздел VI Приложения -Приложение 1: Стратегически документи на национално ниво Национална програма „Цифрова България“ 2025 г.

цифровизацията, но тези промени не са намерили отражение в Програмата, поради неизвършване на актуализация.[60]

➢ В **рамките на Европейския съюз са приети нови важни документи**, определящи насоките в различни направления, свързани с цифровата трансформация – цели, права, финансиране, киберсигурност и др.:

- Цифров компас до 2030 г.: Европейският път за цифровото десетилетие[61];
- Европейска стратегия за данните[62];
- Политическа програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г.;
- Европейска декларация относно цифровите права и принципите за цифровото десетилетие[63];
- Акт за цифровите услуги[64];
- Акт за цифровите пазари[65];
- Директива за мерки за високо общо ниво на киберсигурност в Съюза[66];
- Акт за изкуствения интелект[67];
- Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“[68];
- Програма „Цифрова Европа“[69];
- Механизъм за възстановяване и устойчивост[70] и др.;

➢ Приети са **нови ключови национални стратегически документи**, в които са заложени приоритети и цели, насочени към цифровизацията:

- През 2020 г. от Министерския съвет е приета ***Национална програма за развитие „България 2030“,*** а по-късно и планове за действие към нея.[71] Четири от нейните 13 национални приоритета са свързани с цифровата трансформация: П1 „Образование и умения“, П3 „Интелигентна индустрия“, П8 „Цифрова свързаност“ и П10 „Институционална рамка“.

Основната цел на *Приоритет П1 „Образование и умения“* е повишаването на качеството на човешкия капитал, чрез формирането на високо образовани, иновативни и активни личности, способни да се реализират успешно като професионалисти и граждани и така да допринасят за личното си благоденствие и устойчивото развитие на всички социални сфери. Политиката в сферата на образованието и обучението е предвидено да обхваща всеки един от етапите на развитието на личността и е ориентирана към повишаване на обхвата и качеството на образованието и обучението с акцент върху придобиване на аналитични умения и развиване на

---

[60] НПЦБ - Раздел VI Приложения - Приложение 1: Стратегически документи на национално ниво Национална програма „Цифрова България“ 2025 г.;
Приложение № **I, 1** към настоящия одитен доклад.;
Одитно доказателство №№ **3.2 и 7.3**;

[61] Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите - Цифров компас до 2030 г.: Европейският път за цифровото десетилетие, Брюксел, 9.3.2021,COM (2021) 118 final

[62] Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите - Европейска стратегия за данните, Брюксел, 19.2.2020 г.COM (2020) 66 final;

[63] Европейска декларация относно цифровите права и принципите за цифровото десетилетие

[64] Регламент (ЕС) 2022/2065 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 година относно единния пазар на цифрови услуги и за изменение на Директива 2000/31/ЕО

[65] Регламент (ЕС) 2022/1925 на Европейския парламент и на Съвета от 14 септември 2022 година за достъпни и справедливи пазари в цифровия сектор и за изменение на директиви (ЕС) 2019/1937 и (ЕС) 2020/1828

[66] Директива (ЕС) 2022/2555 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година относно мерки за високо общо ниво на киберсигурност в Съюза, за изменение на Регламент (ЕС) № 910/2014 и Директива (ЕС) 2018/1972 и за отмяна на Директива (ЕС) 2016/1148 от 27.12.2022 г.

[67] Регламент (ЕС) 2024/1689 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 година за установяване на хармонизирани правила относно изкуствения интелект и за изменение на Регламенти (ЕО) № 300/2008, (ЕС) № 167/2013, (ЕС) № 168/2013, (ЕС) 2018/858, (ЕС) 2018/1139 и (ЕС) 2019/2144 и директиви 2014/90/ЕС, (ЕС) 2016/797 и (ЕС) 2020/1828

[68] Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета от 28.04. 2021 г. за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1290/2013 и (ЕС) № 1291/2013

[69] Регламент (ЕС) 2021/694 на Европейския парламент и на Съвета от 29.04.2021 г. за създаване на програмата „Цифрова Европа“ и за отмяна на Решение (ЕС) 2015/2240;

[70] Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 година за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост

[71] приета с Протокол № 67.25 на Министерския съвет от 02.12.2020 г. и планове за действие - План за действие за периода 2022-2024 г., приет с РМС № 671 от 15 септември 2022 г. и План за действие за периода 2024-2026 г., приет с РМС № 154 от 07.03.2024 г.

креативна мисъл, *увеличавайки способностите на хората за своевременна адаптация към технологичната трансформация и произтичащите промени в пазара на труда*.[72]

Основна цел на *Приоритет П3 „Интелигентна индустрия“* е политиката в тази област да *стимулира процеса на цифровизация на реалната икономика*. Заложено е създаване на предпоставки за модернизиране и автоматизиране на българските предприятия.[73] Основният фокус на политиката по *Приоритет П8 „Цифрова свързаност“* е насочен към *изграждането на модерна и сигурна цифрова инфраструктура, като основа за предлагане на повече услуги чрез цифрово управление и сътрудничество.*[74]

Целта на *приоритет П10 „Институционална рамка“* е подобряването на институционалната рамка чрез намаляване на регулаторната тежест, подобряване на качеството, предвидимостта и устойчивостта на политиките на изпълнителната власт и на нормативната среда, укрепване на независимостта на съдебната система и намаляване на риска от корупция, което да подобри бизнес средата и международната конкурентоспособност на икономиката. *Основна роля е отредена на цифровизацията на административните услуги*, посредством въвеждане на напълно интернет-базирано подаване и приемане на заявления и минимизиране на контактните точки за тези дейности.[75]

- През 2022 г. от ЕК е одобрен ***Национален план за възстановяване и устойчивост*** със срок до 2026 г., във връзка с Механизма за възстановяване и устойчивост на Европейския съюз.[76] Механизмът цели да способства икономическото и социално възстановяване от кризата, породена от пандемията от COVID-19 и да направи европейските икономики и общества по-устойчиви и по-добре подготвени за справяне с предизвикателствата и възможностите на предстоящите зелени и *цифрови преходи. Планът поставя високо равнище на амбиция по отношение на цифровия преход и концентрира в тази област почти 1/4 (23.6%) от общите предвидени инвестиции*. Усилията са насочени в четири основни направления: разгръщане на широколентова инфраструктура; повишаване на цифровите умения на населението; ускоряване внедряването на цифрови технологии в предприятията; разгръщане на електронното управление и електронни услуги.[77] В контекста на цифровия преход, планираните интервенции в почти всички области на политиката предвиждат елементи, опосредстващи цифровата трансформация. Специално внимание се обръща на усилието за повишаване на цифровите умения на населението, което присъства като интервенция, реформаторски модел в системата на образованието и като допълващ нюанс в планираните интервенции в други области на политиката (от култура до земеделие).[78]
- През месец юли 2022 г. от ЕК е одобрено ***Споразумение за партньорство*****,** в което са определени програмите, които ще се съфинансират от Европейските фондове при споделено управление за програмен период 2021-2027.[79] Част от тях са насочени към различни аспекти на цифровизацията - Програма „Образование“, Програма „Иновации и конкурентоспособност на предприятията“, Програма „Развитие на човешките ресурси“; Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация.“

➢ Настъпили са промени в основни нормативни актове, както и в национални и секторни стратегически документи, адресиращи различни аспекти на развитието и използването на ИКТ.[80] Всички национални стратегически документи, посочени като най-важни в НПЦБ 2025, са актуализирани.[81]

---

[72] Стр. 9 от Приложение № 1 към НПБългария2030
[73] Стр.14 от Приложение № 1 към НПБългария2030
[74] Стр.27 от Приложение № 1 към НПБългария 2030
[75] Стр.33 от Приложение № 1 към НПБългария 2030
[76] Решение за изпълнение от 4.05.2022 г. на Съвета на Европейския съюз за одобряване на оценката на Плана за възстановяване и устойчивост за България (8091/22), във връзка с Механизъм за възстановяване и устойчивост, създаден на основание Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета. През 2023 г. ПВУ е изменен с Решение за изпълнение на Съвета от 8.12.2023 г. за изменение на Решение за изпълнение от 4.05.2022 г. за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на България (15837/2023)
[77] НПВУ; https://nextgeneration.bg/14 - версия 1.5, стр. 15
[78] Стр.39 - 40 от НПВУ
[79] Решение за изпълнение на Комисията от 6.7.2022 година за одобряване на споразумението за партньорство Република България
[80] Приложение № **I, 1** към настоящия одитен доклад
[81] Стр.16 -17 от НПЦБ 2025 и Приложение № **I, 1** към настоящия одитен доклад

През м. юли 2020 г. от Министерския съвет е приет ***Национален стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2020-2030“.***[82]

Сред причините за приемане на документа са: нарастване значението на цифровата трансформация във всички области; поставянето на цифровата трансформация като основен приоритет на европейско ниво; кризата с COVID-19, която потвърждава необходимостта от ускоряване на цифровата трансформация във всички икономически и социални сектори и доказва, че мащабните усилия за оползотворяване на потенциала на цифровите технологии са не само необходими, но и задължителни.[83] В документа се заявява, че определя „визията и целите на политиката за цифрова трансформация на Република България за периода до 2030 г.“, като обобщена политическа рамка, в която намират място НПЦБ 2025, приоритетите на „НПР България 2030”, както и редица други национални стратегически документи с технологична компонента[84], обхващащи периода 2020-2030.“[85]

Визията за развитие до 2030 г. е България да изгради функционираща и сигурна среда за отключване на пълния потенциал на цифровите технологии за цифрова трансформация на всички ключови сектори, достигайки средноевропейските стойности на Индекса за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото DESI.[86]

Документът поставя 6 цели за постигане до 2030 г. в 17 области на въздействие – цифрова инфраструктура, киберсигурност, научни изследвания и иновации, образование и обучение, адаптиране на трудовия пазар, цифрова икономика, селско стопанство, транспорт, енергетика, околна среда и климат, здравеопазване, финанси, култура, дезинформация и медийна грамотност, териториално развитие, цифрово управление, сигурност и участие на гражданите в демократичния процес.

Националният стратегически документ не е разработен съобразно изискванията на Методологията за стратегическо планиране.[87] Липсва анализ за състоянието, не са дефинирани индикатори за наблюдение и оценка на последващи промени, измерители на действията и очаквани резултати, поради което не е видно как ще бъдат постигнати целите и с какви средства. Не е ясно и по какъв начин изпълнението на Националната програма намира място в този документ.

Отбелязано е, че секторните и хоризонтални политики, засегнати от цифровата трансформация и съответните стратегически документи за тяхното прилагане трябва да бъдат свързани, актуализирани, където се налага и тясно съгласувани, за да се гарантират тяхното взаимно подпомагане и максимална синергия, но мерки и действия в тази посока не са заложени и не е определен срок. Това заключение отново е потвърдено в ***актуализирания Национален стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2024 – 2030 г.*** (НСДЦТБ 2024-2030), приет от МС през м. април 2024 г.[88] Той надгражда НСДЦТБ 2020-2030 като осъвременява части от информацията, конкретизира визията, структурира разделите на документа в съответствие с тези на програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г., включени са нови области на въздействие. Целите в актуализирания документ не са променени, в сравнение с документа от 2020 г., с изключение на целта „Осигуряване на достъп до адекватни технологични знания и цифрови умения“, която се изменя на „Повишаване на равнището на цифрови умения и компетентности като предпоставка за ускоряване на процеса на цифрова трансформация“. Областите на въздействие са разширени, като са добавени две нови – туризъм и цифрово правосъдие. Към документа е приложена Национална пътна карта за цифрова трансформация на България, изготвена във връзка с Решение (ЕС) 2022/2481 на Европейския

[82] РМС № 493 от 21.07.2020 г. за приемане на Национален стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2020-2030“
[83] Национален стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2020-2030“ - Въведение стр. 3-4
[84] изброени в Приложение „Секторни документи по области на въздействие“ към Национален стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2020-2030“
[85] Стр.4 от Национален стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2020-2030“
[86] Визия от НСДЦТ 2020 -2030, стр.5
[87] Раздел III Методологични указания за изготвяне на националните стратегии от Методология за стратегическо планиране
[88] РМС № 264 от 04.04.2024 г. за приемане на актуализирания Национален стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2024 – 2030 г.“ и приложенията към него

парламент и на Съвета от 14.12.2022 г. за създаване на политическа програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г.[89] Тя представя основните планирани, приети и прилагани политики, мерки и действия за постигането на общите и цифрови цели, определени в европейската политическа програма.[90] Изрично е посочено, че заложените в НПЦБ 2025 цели и приоритети се припокриват в голямата си част с тези в актуализирания стратегически документ.

Поради необходимостта от окрупняване на стратегическите документи и предвид приключването на НПЦБ 2025 се предвижда тя да бъде изцяло интегрирана в ***Стратегията за цифрова трансформация.*** Стратегия и пътна карта към нея предстои да бъдат приети като цялостна стратегическа рамка за цифрова трансформация до 2030 г.[91] Проект на Стратегия за цифрова трансформация на Република България 2026–2030 г. е публикуван на Портала за обществени консултации на 30.09.2025 г.[92]

Липсата на актуализация на НПЦБ 2025 след нейното приемане, наред с прилагането на други национални и секторни стратегически документи, действащи в различни времеви хоризонти, създава риск за несъответствия и противоречия при изпълнението на цели, пропуски или дублиране на мерки, разминаване на срокове, индикатори и неоптимално използване на ресурси.

2. Пътна карта към Националната програма „Цифрова България 2025“

Съгласно Методологията за стратегическо планиране конкретното изпълнение на съответната национална програма се съдържа в план за действие, в който следва да са определени минимум следните елементи: дейности, бюджет, срок за реализацията (месец, година); очаквани резултати; индикатори за изпълнение (с текущи и целеви стойности); отговорни институции (водеща и партньор/и).[93]

Към НПЦБ 2025 е разработена и приета от МС Пътна карта за периода *до 2025 г.*[94] Сравнителният анализ между НПЦБ 2025 и Пътната карта показа, че 31 на сто от основните мерки, заложени в Програмата не са включени в Пътната карта.[95] *По този начин още при приемане на Програмата, няма яснота как ще се изпълняват всички предвидени основни мерки по 6 от 15-те цели, предвид липсата на информация за тяхното изпълнение по отношение на финансиране, срок на реализация, очаквани резултати, индикатори за изпълнение и отговорни институции.*

*Таблица № **I, 2***

Основни мерки в НПЦБ 2025 и Пътната карта за периода до 2025																
Приоритетни области	**ПО 1**			**ПО 2**		**ПО 3**				**ПО 4**		**ПО 5**		**ПО 6**		**Общо**
Цел	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	**15**
Брой основни мерки в Програмата	1	1	4	6	5	7	1	2	4	8	2	2	3	3	5	**54**
Брой основни мерки в Пътната карта	1	1	**3**	6	**2**	**6**	1	2	4	**2**	**1**	2	3	3	**0**	**37**

***Източник**: НПЦБ 2025 и Пътна карта, приети с РМС №730/2019 г.*

Дейности/проекти в Пътната карта са налице за 3 от всички 54 основни мерки, предвидени в НПЦБ 2025, което представлява само 6 на сто.[96] Прави впечатление, че за изпълнение на цел 15 „Безопасен интернет за деца“ в НПЦБ 2025 са

[89] Решение (ЕС) 2022/2481 на Европейския парламент и на Съвета от 14.12.2022 г. за създаване на политическа програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г , чл. 7
Приложение II към АНСДЦТ за периода 2024-2030, приета с РМС № 264 от 04.04.2024 г.
[90] Актуализиран Национален стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2024 – 2030 г.“, приет с ПМС № 264 от 04.04.2024 г. - стр. 52
[91] Одитни доказателства №№ **7.29 и 26.6**
[92] Проект на Стратегия за цифрова трансформация на Република България 2026–2030 г.
[93] Методология за стратегическо планиране, приета от САР през 2010 г., стр. 13 и Раздел V Методологични указания за разработване на план за действие
[94] Приложение № 2 от НПЦБ 2025
[95] Раздел IV Приоритетни области на действие и цели на Програмата от НПЦБ 2025 и Пътна карта към 2025
[96] Пътна карта към 2025, Приложение № 2 към НПЦБ 2025; Дейностите/проектите са към една от мерките за изпълнение на цел 5 „Цифровизиране на българските промишлени сектори и свързаните с тях услуги и развитие на икономика, основана на данни“ и за две от мерките за изпълнение на цел 10 „Ускорено развитие на електронното управление.“

предвидени 5 основни мерки, *но в Пътната карта няма информация за нито една от тях*.[97]

Най-голяма е разликата между заложени основни мерки в Програмата и Пътната карта по цел 10 „Ускорено развитие на електронното управление“ и цел 5 „Цифровизиране на българските промишлени сектори и свързаните с тях услуги и развитие на икономика, основана на данни.“ Например:

За изпълнение на цел 10 „Ускорено развитие на електронното управление“ в НПЦБ 2025 са предвидени 8 основни мерки, като в Пътната карта само за две от тях са посочени дейности.[98] За мярка „Оптимизация на работните процеси в администрацията и промяна на модела на данни за предоставяне на електронни услуги по подразбиране“ е предвидено допълнение на по-късен етап, а за следните пет мерки отново няма никаква информация:

- „Трансгранично електронно административно обслужване“;
- „Широко използване на chatbots, които могат да отговорят на често задавани въпроси, като например запитвания относно функциите на цифровите услуги“;
- „Разработване на пилотни електронни услуги от трето поколение, които използват машинно обучение, за да прогнозират вероятното поведение за по-интелигентни интервенции с гражданите и бизнеса“;
- „Включване в инициативата за базирана на блокчейн технологията Европейска самостоятелна идентичност“;
- „Анализ на възможностите за приложение на блокчейн при публични услуги от висок обществен интерес като данъчни, осигурителни и др.“

За изпълнение на цел 5 „Цифровизиране на българските промишлени сектори и свързаните с тях услуги и развитие на икономика, основана на данни“ са предвидени 5 основни мерки, като в Пътната карта са включени само две от тях.[99] Липсва информация за мерките „Създаване на условия за свободно движение на нелични данни с цел разширяване на предлагането и използването на облачни технологии“ и „Насърчаване на внедряване и използването на иновативни технологии като блокчейн, изкуствен интелект и др. вкл. чрез разработване на политики“, а за мярка „Разработване на Стратегия за участието на България в четвъртата индустриална революция“ е предвидено допълнение на по-късен етап.

Но и до края на 2024 г. тези основни мерки, предвидени за изпълнение на НПЦБ 2025, не са включени в Пътната карта.[100]

В НПЦБ 2025 е предвидено актуализиране на Програмата и Пътната карта като мерките да се допълват при необходимост, но това предполага надграждане на основните мерки. Липсата на основни мерки в приетата през 2019 г. Пътна карта, а на част от тях - и до края на периода на действие на Програмата, е индикатор за недобро планиране и липса на готовност за реализиране на нейните цели.

За изпълнението на мерките/дейностите/проектите в Пътната карта са дефинирани индикатори, *но те не са конкретни и измерими, тъй като липсват текущи/базови и целеви стойности.* Така например индикатори като „брой общини“; „брой МСП“, „брой подадени проектни предложения“ „обща сума на привлечените средства“, „разработени методики“, „въведени в образователния процес методики“, „обучени студенти“, „обучени ученици“, „проведени мероприятия“ и др., *без стойностно изражение обезсмисля тяхното въвеждане и не дава представа за очакваните резултати*.[101] Конкретни примери са посочени в Приложение № I, 2 към настоящия доклад.

Липсата на определени индикатори с текущи и целеви стойности не осигурява възможност за проследяване на изпълнението на дейностите и оценяване на степента на постигане на очаквания резултат.

---

[97] НПЦБ 2025 – стр.38 и Пътна карта към 2025, Приложение № 2 към НПЦБ 2025
[98] НПЦБ 2025 – стр. 35-36
[99] НПЦБ 2025 – стр.33 и Пътна карта към нея
[100] Одитно доказателство № **5.4**
Национална програма „Цифрова България 2025“, Пътна карта за периода до 2025 г., Отчет към 31.12.2024 г.
[101] Колона 6 „индикатори за изпълнение“ от Пътна карта за периода до 2025 и Приложение № **I, 2** към настоящия одитен доклад

Реализирането на мерките и дейностите е предвидено да се осъществява с национални и/или европейски средства, но липсва конкретен размер на финансирането по всяка една от мерките, с изключение на проекти от ОП „Транспорт и транспортна инфраструктура“ и ОП „Добро управление“, насочени за постигане на две от целите на програмата.[102] Една част от мерките е предвидено да се финансират в рамките на одобрените разходни тавани на съответните отговорни първостепенни разпоредители с бюджет или от национални програми (НП) в системата на образованието - НП „Обучение за ИТ кариера“, НП „ИКТ в предучилищното и училищното образование“, НП „Система за национално стандартизирано външно оценяване“, за друга част от мерките е определен само източника – Програма за развитие на селските райони (ПРСР), Европейски структурни и инвестиционни фонд (ЕСИФ), Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ (ОПИК), Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОПРЧР).[103]

Неопределянето на финансови средства за реализиране на мерките и дейностите не гарантира ресурсното им обезпечаване, не позволява оценяването на ефикасността от тяхното изпълнение и като цяло не се осигурява яснота за общия размер на средствата, в т.ч. от национални и европейски източници, необходими за реализиране целите на НПЦБ 2025.

Независимо, че Програмата е приета в края на 2019 г. с хоризонт до 2025 г., преобладаващите срокове за реализация на мерките/дейностите в Пътната карта са до 2018 г. и до 2020 г., а една от дейностите в пътната карта дори вече е посочена като изпълнена.[104] Само за една мярка срокът за изпълнение е 2023 г.[105] Една трета от всички включени мерки/дейности/проекти в Пътната карта са със срок 2018 г. и 2019 г., т.е. преди приемане на НПЦБ 2023, *което не отговоря на плановия характер на документа*.[106]

Отговорните институции за изпълнението на Програмата са над 20 организации/институции – министерства, държавни и изпълнителни агенции, държавно предприятие, научни организации, висши училища, работодатели в сектори на високите технологии и ИКТ, НПО и др. неконкретизирани институции[107]. По някои от мерките/дейностите е предвидено участие на повече от една организация/институция, без да е определена водещата*, което затруднява събирането на информация*.[108]

Разработената и утвърдена от Министерския съвет Пътна карта до 2025 г. не детайлизира адекватно изпълнението на НПЦБ 2025, тъй като в нея липсват една трета от основните мерки, предвидени в Програмата, а за включените мерки липсва конкретика по отношение на дейностите, чрез които те ще се реализират. Успоредно с това, не за всички включени в Пътната карта мерки и дейности са определени необходимите финансови ресурси, стойности на индикаторите за измерване на очакваните резултати и реалистични срокове за изпълнение.

В условията на липса на адекватно планиране на мерките целите остават абстрактни и пожелателни и не е гарантирано изпълнението на Националната програма.

С приемането на НПЦБ 2025 правителството декларира воля за развитие на динамична и иновативна цифрова икономика, създаване на условия за ефективно функциониращ европейски цифров единен пазар и осигуряване на по-добър достъп на потребителите и предприятията до цифрови стоки и услуги.

---

[102] Цел 5 и цел 10 от Пътна карта за периода до 2025

[103] Колона 3 „финансиране“ от Пътна карта за периода до 2025

[104] Дейност 1.2„ Инвентаризация на ИКТ инфраструктура за нуждите на е-управление“, договор по ОПДУ, цел 10 от Пътна карта за периода до 2025

[105] Дейност 1 „Модернизиране на съществуващата и развитие на нова ИКТ базирана инфраструктура за научни изследвания, развойна дейност и иновации чрез подкрепа на ключови проекти от Националната пътна карта за научна инфраструктура“, цел 4 от Пътна карта за периода до 2025

[106] Колона 4 „срок на реализация“ от Пътна карта за периода до 2025;
Одитно доказателство № **19.3**

[107] Пътна карта за периода до 2025 г. към НПЦБ 2025;
Цел 3, мярка 1 „Актуализиране на националния NGA план с оглед развитие на 5G“ от Пътна карта към НПЦБ 2025

[108] Колона 7 „отговорна институция“ от Пътна карта за периода до 2025

Но като част от стратегическата рамка, Програмата не е ефективен инструмент за провеждане на политиката, предвид:

- липсата на задълбочен анализ на съществуващото състояние в областта на ИКТ и информационното общество, който да включва причините за установените слабости и оценка на необходимите ресурси;

- неадресиране на всички препоръки от анализа;

- дефиниране на многобройни цели, без ясно определени индикатори за тяхното наблюдение;

- недостатъчно ясни и конкретни мерки и ресурси за постигане на целите;

- липса на актуализация след нейното приемане от МС през 2019 г., наред с действието на редица други стратегически документи,

което не гарантира доколко поставените цели са реалистични, измерими и постижими, и заложените мерки за постигане на целите са най-подходящи.

3. Механизъм за координация, контрол, наблюдение, отчитане, докладване и актуализиране на НПЦБ 2025 и Пътната карта към нея

Създаването на адекватна организация за изпълнение на стратегическите документи, която включва ясно определени отговорности и правила за осъществяване на координация, контрол, наблюдение, отчитане, докладване и актуализиране е необходима предпоставка за успешното реализиране на техните цели.[109] Съгласно Методологията за стратегическо планиране, изпълнението на всяка междуинституционална програма трябва да бъде координирано от водеща институция, съответно оправомощена от правителството, с която останалите участващи институции ще координират своите дейности. Институциите, изпълняващи програмата, трябва да докладват на координиращата институция за напредъка в изпълнението на дейностите при спазване на правилата и процедурите, установени от координиращата институция.[110] Необходимостта от добре работещ координационен механизъм, обхващащ всички нива на управление, е посочено и в НПЦБ 2025.[111]

3.1. Възлагане на отговорности

С решението за приемане на НПЦБ 2025 Министерският съвет възлага изпълнението ѝ на всички държавни органи, определени в Пътната карта.[112] Контролът по изпълнението на мерките, предвидени в Програмата, следва да се осъществява от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.[113] Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията е определено да изпълнява координираща роля,[114] предвид отговорността на министъра като централен едноличен орган на изпълнителната власт за провеждане на държавната политика в областта на информационните технологии и електронните съобщения с цел развитие на информационното общество.[115] За подпомагане и осигуряване правомощията на министъра, в рамките на специализираната администрация е обособена дирекция „Информационни технологии“.[116]

Предвидена е ежегодна актуализация на Програмата чрез отчитане и при необходимост допълване на мерките от Подгрупа към Работна група 31 „Европа 2020” (РГ 31) на Съвета по европейските въпроси (СЕВ). Освен тези задължения, на Подгрупата е възложено и подготовка на становища, които да се представят за одобрение от СЕВ чрез РГ 31, а на председателя на подгрупата – изготвяне на доклади и участие в работата на специализирани работни групи в

[109] Методология за стратегическо планиране;
[110] Методология за стратегическо планиране (стр.14)
[111] НПЦБ 2025 - (стр.15)
[112] т. 2 от РМС № 730 от 2019 г.
[113] т. 3 от РМС № 730 от 2019 г.
[114] НПЦБ 2025 (стр.15 и Раздел V)
[115] чл. 3, чл. 5, т. 3 и т. 6 и чл. 7 от УП на МТИТС (Загл. изм. – ДВ, бр. 38 от 2022 г., в сила от 20.05.2022 г. – УП на МТС) - ред. ДВ, бр.12 от 08.02.2019 г.
[116] чл. 54 от УП на МТИТС (Загл. изм. – ДВ, бр. 38 от 2022 г., в сила от 20.05.2022 г. – УП на МТС) - ред. ДВ, бр.12 от 08.02.2019 г.

областта на информационното общество и информационните технологии към Европейската комисия.[117]

Механизмът за управление, координация и контрол на НПЦБ 2025[118] е определен да бъде част от нормативно регламентирания национален координационен механизъм по въпросите на ЕС.[119] В последния са установени националните структури и процедури за разработване и съгласуване на документите, които се представят пред ЕС, както и конкретните задачи и компетентности на участниците в този процес. Създава се Съвет по европейски въпроси (СЕВ) към МС и се определят неговите състав, задачи и организация на работа, но *функциите на СЕВ не са свързани с управление, мониторинг и контрол на програми/стратегически документи*.[120] Министрите и ръководителите на ведомства следва да създават конкретни междуведомствени работни групи, посочени в акта на МС.[121] Всеки ръководител на водещо ведомство със съдействието на ръководителите на компетентните ведомства, чиито представители участват в съответната междуведомствена работна група, следва да осигурява и отговаря пряко за участието и представянето на българската позиция в работата на съответните комитети и работни групи към Европейската комисия.[122] Дадена е възможност с решение на СЕВ да се създават временни работни групи за изпълнение на конкретни задачи, като се определя водещото ведомство.[123] Поименният състав на работните групи се определя със заповед на отговорния министър или ръководител на отговарящата по проблематиката администрация по предложение на заинтересуваните министри или ръководители на ведомства.[124] Съветът по европейски въпроси не взима решения, свързани с организацията на дейността на постоянно действащите или създадените с конкретна цел временни работни групи или подгрупи.[125]

Определянето в Националната програма „Цифрова България 2025“ на механизъм за нейното управление, координация и контрол, който да бъде част от националния координационен механизъм по въпросите на ЕС не е подходящо. Националният координационен механизъм посочва органите и реда за координация при изработване, съгласуване и вземане на решения по нормативни и други европейски документи, но от гледна точка на ангажиментите на страната като член на ЕС и представянето на българската позиция в работата на съответните комитети и работни групи към Европейската комисия. Актът на МС за създаването на националния координационен механизъм е приложим само по отношение на задълженията на подгрупата в тази посока, но не и за управление на Програмата.

Водещо ведомство на Работна група 31 „Европа 2020“ („Европейски семестър“ след 18.05.2021 г.) е Министерството на финансите.[126] Съветът по европейски въпроси (СЕВ) одобрява създаването на Подгрупата към РГ 31 през 2011 г., с цел координиране на работата, свързана с изпълнението на дейностите по „Цифровата програма на Европа“ - една от седемте водещи инициативи на Стратегията „Европа 2020“ на ЕК. За водещо ведомство на подгрупата е определено МТИТС и съпредседател Министерство на финансите. Секретариатът на подгрупата е предвидено да бъде в МТИТС.[127] В тази връзка са разработени и Национална програма „Цифрова България 2015“ и Пътна карта за нейното изпълнение.[128]

---

[117] НПЦБ 2025-стр. 39
[118] Раздел V Механизъм за координация, наблюдение на изпълнението и актуализация от НПЦБ 2025
[119] ПМС № 85 на МС от 17.04.2007 г. за координация по въпросите на Европейския съюз (Загл. изм. - ДВ, бр. 65 от 2010 г., в сила от 20.08.2010 г.) - обн., ДВ, бр. 35 от 27.04.2007 г., в сила от 27.04.2007 г., посл. изм. и доп., бр. 7 от 24.01.2025 г., в сила от 1.02.2025 г.
[120] чл. 6 от ПМС № 85 на МС от 17.04.2007 г. за координация по въпросите на Европейския съюз (Загл. изм. - ДВ, бр. 65 от 2010 г., в сила от 20.08.2010 г.) и Одитно доказателство № 2.8 – отговор по т.8 (Писмо AMS_02.04-45_19.02.2025)
[121] определени в приложение № 3 към ПМС № 85 от 2007 г. (Загл. изм. - ДВ, бр. 65 от 2010 г., в сила от 20.08.2010 г.)
[122] Чл.7, ал. 3 от ПМС № 85 на МС от 17.04.2007 г. за координация по въпросите на Европейския съюз (Загл. изм. - ДВ, бр. 65 от 2010 г., в сила от 20.08.2010 г.)
[123] чл. 7, ал. 5 от ПМС № 85 на МС от 17.04.2007 г. за координация по въпросите на Европейския съюз (Загл. изм. - ДВ, бр. 65 от 2010 г., в сила от 20.08.2010 г.)
[124] чл. 7, ал. 2 от ПМС № 85 на МС от 17.04.2007 г. за координация по въпросите на Европейския съюз (Загл. изм. - ДВ, бр. 65 от 2010 г., в сила от 20.08.2010 г.)
[125] Одитно доказателство № 2.4 – отговор по т.4 (Писмо AMS_02.04-45_19.02.2025)
[126] Приложение № 3 на ПМС № 85 от 2007 г., редакция, ДВ, бр. 41 от 18.05.2021 г.
[127] Одитно доказателство № **1.2**
[128] Одитно доказателство № **1.2**

Тази практика продължава да се прилага и след приемане на НПЦБ 2025. През 2020 г. и 2021 г. със заповеди на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията е определян поименният състав на Подгрупата към РГ 31, на която е възлагано отчитане и актуализация на НПЦБ 2025 и Пътната карта към нея.[129] Функции за координиране актуализацията и изпълнението на Програмата и Пътната карта към нея са възложени и на отдел „Политика в информационното общество“ (ПИО) към дирекция ИТ в МТИТС.[130]

През 2021-2023 г. са извършени съществени политически, нормативни и институционални промени, които се отразяват и на организацията на изпълнението на НПЦБ 2025, но от компетентните органи не са предприети действия за осигуряване на съответствие на Програмата с тези промени.[131]

С Решение на Народното събрание през 2021 г.[132] се създава Министерство на електронното управление (МЕУ), а МТИТС се преобразува в Министерство на транспорта и съобщенията.[133] Съгласно Закона за изменения и допълнения на Закона за електронното управление (ЗЕУ) от м. февруари 2022 г.[134]:

- Държавна агенция „Електронно управление“ (ДАЕУ) се закрива, правомощията на председателя на агенцията се прекратяват[135] и се прехвърлят на министъра на електронното управление[136];
- провеждането на държавната политика в областта на електронното управление, информационното общество и информационните технологии е определено да се осъществява от министъра на електронното управление във взаимодействие с другите органи на изпълнителната власт [137];
- правомощията на министъра на транспорта и съобщенията в областта на информационните технологии се запазват до привеждането в съответствие с ЗЕУ на Устройствения правилник на МЕУ.[138]

В тази връзка, през м. май 2022 г.[139] са извършени промени в УП на МТИТС и е приет нов УП на МЕУ. Целта е привеждане на правомощията на министъра на електронното управление в съответствие със ЗЕУ и Закона за киберсигурност и др. закони, в т.ч. и прехвърляне на правомощията по осъществяване на политиката за развитие на информационните технологии и на информационното общество от министъра на транспорта и съобщенията към министъра на електронното управление.[140]

Съгласно измененията на УП на МТИТС, министърът на транспорта и съобщенията е централен едноличен орган на изпълнителната власт за провеждане държавната политика в областта на транспорта, съобщенията и цифровата свързаност[141] и съответно дирекция ИТ в МТС се изменя на „Цифрова свързаност“.[142] Дейностите в областта на информационните технологии, преминават от МТС към МЕУ. Служебните правоотношения със служителите от МТС, дирекция ИТ с изключение на служителите, осъществяващи функции в областта на

[129] Одитни доказателства №№ **1.2 и 3.8**
[130] Одитно доказателство № **3.3**
[131] Одитни доказателства №№ **1.2 и 3.2**,
Одитно доказателство № **2.2** – отговор по т. 2;
[132] за приемане на структура на Министерския съвет на Република България от 13.12.2021 г.
[133] Решение на НС от 13.12.2021 г. за приемане на структура на МС на РБ -Обн., ДВ, бр. 106 от 15.12.2021 г., изм., бр. 110 от 24.12.2021 г.
[134] обн., ДВ бр.15 от 22.02.2022 г., в сила от 22.02.2022 г.
[135] § 11 от ПЗР на ЗИД на ЗЕУ, бр. 15 от 2022 г., в сила от 22.02.2022 г.
[136] по ЗЕУ и по други закони, посочени в ПЗР на ЗИД на ЗЕУ, бр. 15 от 2022 г., в сила от 22.02.2022 г.
[137] Чл. 7в, ал. 1 от ЗЕУ
[138] §11, ал.4 от ПЗР на ЗЕУ, бр. 15 от 2022 г., в сила от 22.02.2022 г.
[139] ПМС № 89 от 19.05.2022 г. за създаване на Изпълнителна агенция "Инфраструктура на електронното управление" и за приемане на Устройствен правилник на Изпълнителна агенция "Инфраструктура на електронното управление" и на Устройствен правилник на Министерството на електронното управление - обн., ДВ, бр. 38 от 20.05.2022 г., в сила от 20.05.2022 г., посл. изм. бр. 31 от 11.04.2025 г (редакция- ДВ, бр.38 от 20.05.2022 г.); https://www.strategy.bg/publicconsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=6714
[140] https://www.strategy.bg/publicconsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=6714 Доклад от вносител
[141] „така, както е определена в чл. 2, буква м) от Регламент (ЕС) 2021/1153 на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2021 година за създаване на Механизъм за свързване на Европа и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1316/2013 и (ЕС) № 283/2014“- чл.3, ал.1 от УП на МТС (Загл. изм. – ДВ, бр. 38 от 2022 г., в сила от 20.05.2022 г.)
[142] Чл. 54 от УП на МТС (Загл. изм. – ДВ, бр. 38 от 2022 г., в сила от 20.05.2022 г.)

цифровата свързаност,[143] преминават към МЕУ при условията и по реда на чл. 87а от Закона за държавния служител и в съответствие с определените в УП на МЕУ структура и числен състав.[144]

В специализираната администрация на МЕУ е обособена дирекция „Информационни технологии, информационно общество, европейска координация и международно сътрудничество“ (ИТИОЕКМС). Дирекцията следва да: координира разработването и провеждането на политиката за развитие на информационното общество; разработва и осигурява изпълнението на стратегии и програми в областта на информационните технологии и информационното общество, вкл. координира, актуализира и извършва постоянен мониторинг и контрол на стратегически и програмни документи; др. През м. април 2023 г. функциите са разширени, като дирекцията е определена за Секретариат на Съвета по цифровото десетилетие при МС и осигурява неговото организационно-техническо и експертно обслужване.[145]

На началника на един от двата отдела в дирекция ИТИОЕКМС е възложено *организиране, подпомагане и участие* в разработването, *актуализирането и координирането* на НПЦБ 2025; *организиране, подпомагане и участие в анализа, мониторинга и координацията на цифровите политики*, вкл. чрез подготовка на националния принос към докладите на ЕК за индекса за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото.[146]

През м. май 2022 г. от преназначените от МТИТС в МЕУ служители, трима са работили по НПЦБ 2025. През август 2022 г. е назначен на позиция главен специалист в дирекция ИТИОЕКМС и още един бивш служител на МТИТС, с най-голям опит в изготвянето, координацията и отчитането, както на НПЦБ 2015, така и НПЦБ 2025.[147] Служителят е участвал в изготвяне на отчетите на Програмата и актуализираните пътни карти през 2019 г., 2020 г. и 2021 г.[148]

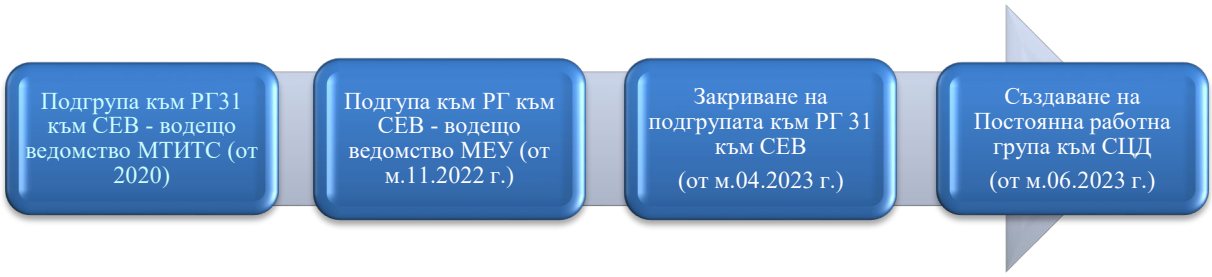
Пет месеца след определяне структурата и състава на МЕУ и МТС, на проведено заседание на 07.11.2022 г. СЕВ одобрява наименованието „Цифрово десетилетие“ на Подгрупата към РГ 31 и променя водещото ведомство - МЕУ.[149] Промяната е обусловена от преминаването на политиката за информационни технологии и информационно общество към МЕУ, определянето на министерството за национална контактна точка с ЕК по въпросите на цифровото десетилетие и като представител на България в Съвета за „Цифрово десетилетие“, създаден от Комисията.[150] Европейският съвет на цифровото десетилетие (The Digital Decade Board) е създаден с решение на ЕК от м. октомври 2022 г., за да улесни сътрудничеството между държавите членки и Комисията като я подпомага и консултира по въпроси, свързани с цифровата трансформация, вкл. съответното законодателство, политики, мерки и действия, които допринасят за постигането на цифровите цели и общите цели до 2030 г., посочени в програмата за политиката „Цифрово десетилетие“ 2030.[151] Подгрупата към работна група „Европейски семестър“ към СЕВ, с определен от министъра на електронното управление състав, следва да изпълнява редица задачи предимно в областта на цифровата трансформация, в т. ч. и да извършва ежегодно отчитане и актуализация на НПЦБ 2025.

През м. април 2023 г. се създава Съвет по цифрово десетилетие като орган на Министерския съвет за осъществяване на цялостна координация, сътрудничество и консултация при разработването, провеждането, мониторинга и оценката на държавната политика в областта

[143] широколентова и 5G свързаност
[144] § 6, ал.1 от ПЗР на ПМС № 89 от 19.05.2022 г. за създаване на Изпълнителна агенция "Инфраструктура на електронното управление" и за приемане на Устройствен правилник на Изпълнителна агенция "Инфраструктура на електронното управление" и на Устройствен правилник на Министерството на електронното управление
[145] Чл. 43 от Устройствен правилник на Министерството на електронното управление (отменен), приет с ПМС № 89 от 19.05.2022 г., обн., ДВ, бр. 38 от 20.05.2022 г., в сила от 20.05.2022 г., отм., бр. 31 от 11.04.2025 г., в сила от 11.04.2025 г. (отменен с ПМС № 26 от 09.04.2025 г. за приемане на УП на МЕУ)
[146] Одитни доказателства №№ **1.2 и 1.3**
[147] Одитно доказателство № **7.9**
[148] Одитно доказателство № **1.3 и 3.6**
[149] Одитно доказателство № **2.5**
[150] Одитно доказателство № **2.5 и 6.19**
[151] Одитно доказателство № **6.19**

на цифровата трансформация в Република България.[152] Очакваният резултат от създаването на СЦД е да се гарантира ефективността и качеството на участието на българската страна при разработването, изпълнението и отчитането на целите, мерките и дейностите, включени в европейската политическа програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. както на национално, така и на общностно ниво.[153] Председател на Съвета е министъра на електронното управление, а членовете са органи на изпълнителната власт, главния секретар на МС и председателя на УС на НСОРБ.[154] За подпомагане изпълнението на функциите на СЦД се създава Постоянна работна група (ПРГ), за осъществяване на консултативни функции в областта на електронното управление, информационните и комуникационните технологии и информационното общество и участие в изготвянето на анализи, експертизи и становища по въпроси от компетентността на съвета. Съставът, дейността, организацията и правилата на работа на ПРГ следва да се определят със заповед на председателя на Съвета.[155] Предвид тези промени, с цел избягване на паралелно съществуване на две подобни структури, с решение на СЕВ от 24.04.2023 г. е закрита подгрупата към РГ 31 към СЕВ.[156] През м. юни 2023 г. министърът на електронното управление определя първоначалният състав на Постоянната работна група и възлага задачите ѝ, които включват и ежегодната актуализация и отчитане на НПЦБ 2025 г.[157] В издадените заповеди до края на 2024 г. в обхвата на нейните задачи е анализиране, актуализация и отчитане изпълнението на национални политики и документи в областта на цифровата трансформация, но не е изрично посочено извършване на отчитането и актуализацията на НПЦБ 2025.[158]

Фигура № II, 3.1. Междуведомствена Подгрупа/Група за отчитане и актуализация на НПЦБ 2025 и Пътната карта

Източник: МЕУ

През периода 2020-2024 г. са издадени 6 заповеди от ръководителите на водещото ведомство за НПЦБ 2025, с които са определяни съставът и задачите на междуведомствените подгрупа към РГ 31 към СЕВ/ПРГ към СЦД с функции за отчитане и актуализация на НПЦБ 2025.[159]

Табл. II, 3.1 Подгрупа/група за отчитане и актуализация на НПЦБ 2025

Статут	Заповед		Председател	Министерства /Ведомства (бр.)	Членове (бр.)	Нови членове (%)	Брой членове от едно ведомство
	№ и дата	издадена от					

[152] Чл.1 от ПМС № 38 от 29.03.2022 г. за създаване на Съвет по цифровото десетилетие при Министерския съвет (Загл. изм. – ДВ, бр. 37 от 2023 г., в сила от 25.04.2023 г.), обн., ДВ, бр. 26 от 1.04.2022 г., в сила от 1.04.2022 г., изм. и доп., бр. 37 от 25.04.2023 г., в сила от 25.04.2023 г., бр. 81 от 26.09.2023 г., в сила от 26.09.2023 г. – (редакция ДВ, бр. 37 от 25.04.2023 г.)
[153] https://www.strategy.bg/publicconsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=7441
[154] Чл.2 от ПМС № 38 от 29.03.2022 г. за създаване на Съвет по цифровото десетилетие при Министерския съвет (Загл. изм. – ДВ, бр. 37 от 2023 г., в сила от 25.04.2023 г.)
[155] Чл.13 от ПМС № 38 от 29.03.2022 г. за създаване на Съвет по цифровото десетилетие при Министерския съвет (Загл. изм. – ДВ, бр. 37 от 2023 г., в сила от 25.04.2023 г.)
[156] Одитно доказателство № **2.5**
[157] Одитно доказателство № **1.2**
[158] Одитно доказателство № **1.2**
[159] Одитно доказателство № **1.2**

Подгрупа към РГ31 "Европа 2020" към СЕВ	РД-08-101 от 19.3.2020 г.	министър на транспорта, информационните технологии и съобщенията	и. д. директор на дирекция "ИТ" в МТИТС	31	61	нп	1 - 5
Подгрупа към РГ31 "Европейски семестър" към СЕВ	РД-08-486 от 22.11.2021 г.	министър на транспорта, информационните технологии и съобщенията	директор на дирекция "ИТ" в МТИТС	34	69	40,58	1 - 6
	МЕУ - 13890 от 29.11.2022 г.[160]	министър на електронното управление	директор на дирекция "ИТИОЕКМС" в МЕУ	36	70[161]	38,57	1 - 7
Постоянна работна група към СЦД	МЕУ - 8948 от 02.06.2023 г.	министър на електронното управление	директор на дирекция "ИТИОЕКМС" в МЕУ	24	74	59,46	1 - 13
	МЕУ -19045 от 16.11.2023 г.	министър на електронното управление	и. д. началник отдел "ИТИО" в д-я "ИТИОЕКМС" в МЕУ	25	78	15,38	1 - 13
	МЕУ -18000 от 28.10.2024 г.	министър на електронното управление	държавен експерт в отдел "ИТИО" в МЕУ	25	81	19,75	1 - 12

Източник: МЕУ

Анализът на заповедите, с които е определян състава и задачите на Подгрупата към РГ 31 към СЕВ/ПРГ към СЦД през периода 2020 -2024 г., показа:

- всяка година са издавани заповеди от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията (2020 г. и 2021 г.) и министъра на електронното управление (2022 г., 2023 г. и 2024 г.);
- контролът за изпълнение на заповедите е възлаган на определен заместник – министър, с изключение на заповедта на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията от м. ноември 2021 г.[162];
- съставът на Подгрупата/ПРГ включва председател, заместник – председатели и секретариат/секретари и членове. През по-голямата част от периода за председател на подгрупата/ПРГ е определян висш държавен служител[163] - директор на дирекция ИТ в МТИТС (2020 и 2021 г.) и съответно директорът на дирекция ИТИОЕКМС в МЕУ (2022 г. до м. ноември 2023 г.). Впоследствие за председател на ПРГ е определян и.д. началник отдел и държавен експерт в дирекция ИТИОЕКМС. Само в две от шестте заповеди председателят е едно и също лице.[164] На началниците на отделите от съответните дирекции е възлагано да бъдат заместник – председатели през целия период, с изключение на заповедта от м. ноември 2023 г., с която единият заместник- председател е държавен експерт.[165]
- функциите на Секретариат на Подгрупата/ПРГ е възлагана на служители от дирекции от МТИТС и МЕУ със съответната функционална компетентност, като броят им е

[160] Съгласно т. III от заповедта „Членовете на ЕРГ, създадена със заповед № МЕУ -13711 от 25.11.2022 г. на главния секретар на МЕУ подпомагат дейностите на подгрупата“; Одитно доказателство № 1.2 –отговор по т.2 и Приложения по т.2

[161] Не са включени членовете на експертната работна група, създадена със заповед № МЕУ -13711 от 25.11.2022 г. на главния секретар на МЕУ, на които е възложено да подпомагат дейностите на междуведомствената подгрупа и да са нейни членове, съгласно т.III от заповед № МЕУ -13890 от 29.11.2022 г. на министъра на електронното управление.

[162] Одитно доказателство № **1.2**

[163] Чл. 5, ал. 2 от Закона за държавния служител

[164] Одитно доказателство № **1.2**

[165] Одитно доказателство № **1.2**

между 1-3 с изключение на заповедта от 2021 г. на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, с която за секретариат е определен отдел[166] в дирекция ИТ.

- в подгрупата/групата са включвани между 24 - 36 министерства, агенции, комисии, а от м. юни 2023 г. и представители на НСОРБ;
- броят на членовете на подгрупата/групата всяка година нараства от 61 през 2020 г. до 81 – през 2024 г.;
- всяка година в състава са включвани нови членове, като най-много са през м. юни 2023 г., когато 59,46 на сто от всички членове са нови;
- броят на членовете от едно министерство/ведомство варира между 1 и 13;
- в заповедта от м. юни 2023 г. сред членовете липсват представители на МЕУ, но през м. ноември 2022 г. със заповед на главния секретар на МЕУ е създадена експертна работна група само от служители на министерството с редица функции в областта на цифровата трансформация, в т. ч. да съдейства за ежегодната актуализация и отчитане на НПЦБ 2025 и пътната карта към нея.[167] Впоследствие, членовете на експертната работна група стават членове на подгрупата към РГ „Европейски семестър“ към СЕВ и със задача да я подпомагат.[168]
- със заповедта на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията от 2020 г. на Подгрупата към РГ 31 към СЕВ е възложена само една задача - да извършва ежегодно актуализация и отчитане на НПЦБ 2025 и пътната карта към нея. През 2021 г. задачите включват и анализиране, актуализиране и отчитане изпълнението на национални политики и документи в областта на цифровата трансформация; извършване на общ мониторинг, координация и анализ на цифровите политики, вкл. чрез измеренията и показателите на Индекса за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото (DESI). През 2022 г. функциите на Подгрупата към РГ 31 към СЕВ допълнително се разширяват с включване на задачи по повод политическа програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. След закриване на подгрупата тези функции следва да се изпълняват от Постоянната работна група към СЦД, а със заповедта на министъра на електронното управление от м. ноември 2023 г., отчитането и актуализиране на НПЦБ 2025 г. вече не е изрично посочено в задачите на групата.

С преназначаването на служители от МТИТС към МЕУ, при извършените институционалните промени през 2022 г., е осигурена приемственост за изпълнение на НПЦБ 2025. Със създаване на СЦД темата за цифровизацията е поставена на високо политическо ниво и усилията на органите на изпълнителната власт и администрацията са насочени предимно към изпълнение на задачи, произтичащи от Европейска политическа програма „Цифрово десетилетие до 2030.

През периода 2020-2024 г. са извършени промени на държавните органи и административните структури, на които са възложени функции за координация и контрол на НПЦБ 2025, както и на йерархичното ниво и подчиненост (статута) на междуведомствената подгрупа/група за извършване на нейното отчитане и актуализация, но Решението на МС за приемане на Програмата и Пътната карта не е приведено в съответствие с нормативните и други актове, с които тези промени са регламентирани.

Ежегодната промяна на състава на Подгрупата към СЕВ/ПРГ към СЦД и понижаване на позицията на председателя, водят до затруднения при взаимодействието и предоставяне на информация на координиращата институция.[169]

3.2. Правила за условията и реда за извършване на координация, контрол, наблюдение, отчитане, докладване и актуализиране

Извън посоченото в НПЦБ 2025 и заповедите на министрите на водещите ведомства за програмата (МТИТС и МЕУ) за определяне състав и задачи на подгрупата/ПРГ, правила и

[166] "Политика в информационното общество", д-я "ИТ"
[167] т.6 от Заповед МЕУ-13711 от 25.11.2022 г. на главен секретар на МЕУ
[168] т. III от Заповед МЕУ -13890 от 29.11.2022 г. на министъра на електронното управление
[169] Одитно доказателство № **1.20**

процедури за извършване на координация, контрол, отчитане и актуализация не се определяни.[170] Възлагани са само отговорности и е определено ежегодното отчитане и актуализиране на мерките при необходимост.

По отношение организацията за работата на Подгрупата към РГ 31 към СЕВ/ПРГ към СЦД в заповедите за определяне на състава и задачите им липсват правила и процедури за отчитане и актуализация и не е възлагано тяхното разработване.[171] В заповедите на министъра на електронното управление единствено е посочено заседанията да се свикват при необходимост от председателя или от заместник-председателя, а членовете да осъществяват контакти и кореспонденция във връзка с възложените им задачи, и да присъстват на заседания и събития.[172]

Съгласно Методологията за стратегическо планиране, наблюдението представлява процес на събиране и анализиране на информация, свързана с изпълнението на политика или програма. От съществено значение е да се гарантира, че информацията е събрана по един организиран и планиран начин и през редовни интервали.[173] Основното предназначение на наблюдението се състои в осигуряване на база за ежедневните управленски решения, за проследяване напредъкът в хода на изпълнението на стратегическите документи; да се спомогне по-добра осведоменост на заинтересованите страни; да се съпостави използването на ресурсите с получаването на резултатите; да се създаде база за отчетност; да се осигурят основни данни, необходими за по-често извършване на оценка на процесите. Системата за наблюдение трябва да бъде разработена така, че да отговаря на нуждите на основните заинтересовани страни по един ефективен и навременен начин.[174] Когато се разработва системата за отчитане, е необходимо да се уточни кой ще използва информацията от наблюдението и за какви цели. В случаите, при които институциите вземат участие в изпълнението на междуинституционални програми, те трябва да докладват на водещата институция, спазвайки сроковете и формата, определени от нея.[175]

Ред и условия за събиране, обобщаване и анализиране на информацията, необходима за извършване на наблюдение, отчитане и актуализация на НПЦБ 2025 не са утвърждавани. Не са определяни: стандартна структура на годишния отчет, правила и ред за неговото изготвяне, одобряване и публикуване.[176] Единствено в оперативните планове на МЕУ за 2023 и 2024 г. е определено в срок до месец декември на текущата година да бъдат изготвени и публикувани отчета на Програмата за предходната година и актуализацията на Пътната карта, *с което не се създават условия за осигуряване на навременна и актуална информация за нуждите на управлението и заинтересованите лица*.[177]

Не са подписвани споразумения или др. документи с НСИ за получаване/предоставяне на информация и/или др. форма за осъществяване на взаимодействие, свързано с изпълнението на НПЦБ 2025.[178]

За предоставяне на информация от отговорните институции при отчитането и актуализацията на НПЦБ 2025 от МТИТС е разработен „формуляр за актуализация и отчет на мерките“, но няма данни за неговото съгласуване и одобряване.[179] Съгласно образеца на формуляра, информацията включва: наименование на съответната мярка от Пътната карта, като в случай че предлагат да се включи нова мярка трябва да се посочи за коя цел и приоритет се отнася; размера и източника на финансиране; срок на реализация; очакваните резултати;

---

[170] Одитни доказателства №№ **1.3, 1.13, 3.5, 3.11 и 7.24**
[171] Одитни доказателства №№ **1.8 и 7.24**
[172] Одитно доказателство № **1.2**
[173] Методология за стратегическо планиране, Раздел VII. Наблюдение и отчитане на изпълнението на стратегическите документи, стр.21 от Методология за стратегическо планиране
[174] Раздел VII. Наблюдение и отчитане на изпълнението на стратегическите документи, стр.22 от Методология за стратегическо планиране, https://www.strategy.bg/Publications/View.aspx?Id=90
[175] Раздел VII. Наблюдение и отчитане на изпълнението на стратегическите документи, стр.23 от Методология за стратегическо планиране, https://www.strategy.bg/Publications/View.aspx?Id=90
[176] Одитни доказателства №№ **1.9, 3.12, 7.19 и 7.20**
[177] Одитно доказателство № **1.9**
https://egov.government.bg/wps/portal/ministry-meu/ministry/strategic.planning
[178] Одитни доказателства №№ **7.4 и 19.5**
[179] Одитни доказателства №№ **1.9, 5.9 и 7.7**

индикатори за изпълнение; статус на изпълнение; допълнителна информация – нова мярка. Предвидено е статусът на мерките да се посочва от отговорната институция в една от следните категории - изпълнена, в процес на изпълнение, отпада, отложена, други. За новите мерки не се изискват мотиви за включването им, а само добавяне към коя цел и приоритет се отнасят, по преценка на ведомството. За мерките, които са „в процес на изпълнение“ не се изискват пояснения и представяне на конкретни данни. Не са заложени изисквания за посочване на причините, при отпадане на мерки. Причини се изискват, единствено в случай на неизпълнение на мярката в срока, заложен в Пътната карта. При представяне на информацията не се изисква посочване на източника на подаваните данни, което не позволява проверка и контрол. Не е предвидено и посочване на трудности и проблеми при реализиране на мерките от отговорните институции.

С разработения формуляр за актуализация и отчет на мерките е направен опит за унифициране на подаваната информация от отговорните институции, с цел изготвяне на годишен отчет на Програмата и актуализиране на мерките в Пътната карта. Но липсата на достатъчно ясни указания и пояснения към него създава риск от разнородно тълкуване и неоднозначно разбиране от отговорните институции. Предвид недостатъците на използвания формуляр не е осигурено получаването на достатъчно подробна, вярна, точна и съпоставима информация. Наред с това, невъвеждането на изисквания към структурата, съдържанието и формата на годишните доклади/отчети, води до: съставяне на различни отчетни документи, според уменията и разбиранията на служителите, които ги изготвят; не се дава възможност за извършване на сравнения и извеждане на тенденции; и пропуски за включване на важна информация за нуждите на управлението.

В Програмата не е предвидено извършване на текуща или последваща оценка, което не позволява да се преценят връзките между входовете, дейностите, изходите и резултатите от изпълнението на програмата от една страна, и факторите в програмната среда, от друга страна.[180]Липсата на определен механизъм за наблюдение и оценка *не осигурява получаване на навременна информация за напредъка и не подпомага ранното установяване на слабости, които изискват коригиращи действия*.[181]

Подценена е необходимостта от създаване на адекватна организация за изпълнение на НПЦБ 2025 г. Възлагането на отговорности на органи и служители за координация, контрол, отчитане и актуализация на Програмата не е достатъчно, тъй като без ясно определяне на правилата за условията и реда на извършване, не се гарантира ефективното им изпълнение.

Липсата на ред за координация и контрол не осигурява пълноценното взаимодействие между участниците и съгласуваност в действията им.

При определяне на състава на Подгрупата/Постоянната работна група за отчитане и актуализация на НПЦБ 2025 е осигурено широко представителство на държавни органи. Но в условия на многоброен състав, който е изменян многократно, в т.ч. промяна на председателя и членовете, и разширяване обема на задачите, липсата на определени правила и механизъм, не създават предпоставки за ефективното изпълнение на възложените отговорности.

Единственият разработен, но неодобрен документ, предназначен за събиране на данни от институциите, отговорни за изпълнение на мерките и дейностите, съдържа редица недостатъци, поради което не може да осигури получаването на достатъчно пълна, точна и непротиворечива информация, която да бъде основа за наблюдение, изготвяне на годишен отчет и актуализиране на Програмата.

Наред с липсата на ред за наблюдение и докладване на изпълнението на Програмата, в т. ч. и популяризиране на резултатите, не е предвидено извършване на текуща и последваща

[180] Методология за стратегическо планиране, Раздел VIII. Оценка на стратегическите документи и тяхното изпълнение -стр.25
[181] Методология за стратегическо планиране, Раздел VIII. Оценка на стратегическите документи и тяхното изпълнение -стр.29

оценка, с което не се гарантира установяването на проблеми и слабости и предприемане на корективни действия за тяхното отстраняване.

Раздел II. Изпълнение на Национална програма „Цифрова България 2025“

1. Управление на Националната програма

1.1. Координация и контрол при изпълнението на Програмата

В условията на липсваща детайлизация на възложените функции и отговорности за координация и контрол при изпълнението на НПЦБ 2025, на ясно определен обхват и обем на тези дейности и на процедури за изпълнението им, през периода 2020-2024 г. тези дейности са силно ограничени.

1.1.1. Описаният в Националната програма координационен механизъм, в по-голямата си част, не е свързан с нейното изпълнение. Координацията е извършвана от секретариата на подгрупата към РГ 31, респективно ПРГ към СЦД, само с членовете на подгрупата/ПРГ и се изразява в събиране и обобщаване на информация за целите на актуализирането и изготвянето на отчетите и приложенията към тях. По данни на МЕУ и МТС, комуникацията е извършвана посредством електронна поща и телефон, а при актуализация на Пътната карта са изпращани официални писма до ведомствата, изпълняващи мерки по програмата .[182] Тази дейност през различните години е извършвана от един до трима служители от съответните отговорни дирекции, като и в двете министерства няма документална следа за това.[183]

Изпълнението на НПЦБ 2025 не е разглеждано и обсъждано в рамките на РГ 31 и СЦД и не е осъществявана координация между подгрупата към РГ 31 и самата РГ 31, както и със СЕВ. Няма данни за координационни действия в тази връзка и между ПРГ и СЦД. [184]

1.1.2. Предвиденият контрол върху изпълнението на Националната програма за периода на нейното действие също не е осъществяван в подходящ обхват и обем, които да гарантират постигането на целите ѝ.[185]

Няма данни от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията да са изпълнявани възложените[186] му контролни функции по изпълнение на предвидените в програмата мерки.[187] Липсват данни за контрол и по отношение на качеството на подаваната информация за целите на отчитането и на необходимостта от актуализация на програмата. Няма и информация, както в МЕУ, така и в МТС, за начина, по който е осъществяван възложеният със заповедите за определяне на състава на подгрупата към РГ 31 и ПРГ към СЦД контрол по изпълнение на тези заповеди от страна на съответните заместник-министри и дали въобще е осъществяван такъв.[188]

По данни на МЕУ, контролът, извършван от дирекция ИТИОЕКМС се изразява в „актуализиране на заповедите на подгрупата към РГ 31 и ПРГ към СЦД и - съответно изпълнение на ангажиментите на тези групи по отношение на НПЦБ“, което няма характер на контролна дейност. Извършвано е актуализиране на заповеди, издавани са и нови такива, но няма документална следа за реализирани контролни дейности по повод изпълнението на ангажиментите на подгрупата към РГ 31, респективно ПРГ към СЦД по отношение НПЦБ 2025.[189]

Липсата на извършен контрол на всички етапи от изпълнението на Националната програма и наличието на сериозни слабости при осъществяване на координацията, създават значителни рискове за изпълнение на планираните мерки, дейности и проекти, както и за

[182] Одитни доказателства №№ 7.21, 7.22 и 7.23 - 07_Otg. MEU-7448_22.05.2025, отг. на в. 21, 22 и 23
[183] Одитни доказателства №№ **1.3, 1.6, 1.7, 1.8, 3.6, 3.9, 3.10, 5.3, 7.16, 7.21, 7.22, 7.23 и 22**
[184] Одитни доказателства №№ **2.6, 2.8, 5.1 и 5.2**
[185] Одитни доказателства №№ **7.17, 7.19, 7.20, 7.24, 7.25 и 7.26**
[186] Възложени с РМС № 730 от 2019 г.
[187] Одитно доказателство № **3.6**
[188] Одитни доказателства №№ **7.21, 7.25, 7.26, 19.12 и 19.13**
[189] Одитни доказателства № 7.**25, 7.26, 19.12 и 19.13**

надеждността на отчетната информация, което затруднява управлението на програмата и постигането на нейните цели.

1.2. Наблюдение и отчитане на Националната програма

Заложеният в НПЦБ 2025 механизъм за наблюдение и отчитане е силно ограничен, което наред с липсата на въведени правила и процедури за извършването на тези дейности до голяма степен обуславят и начина на тяхното изпълнение. (виж т. 3 от раздел I на настоящия доклад)

1.2.1. Съгласно НПЦБ 2025 за наблюдение и измерване на нейното изпълнение се използва основно разработената от ЕК рамка за наблюдение на развитието на държавите членки в областта на цифровата икономика и общество[190], която използва Индекса за цифрова икономика и общество (Digital Economy and Society Index, DESI) и Индикатора за цифрови умения (Digital Skills Indicator, DSI). (виж т. 1.3 от настоящия раздел на доклада) На национално ниво не е извършвано специфично наблюдение на постигането на целите на Програмата чрез посочената рамка. Данните за стойностите на индексите и части от свързаните с тях доклади на Комисията са цитирани в годишните отчети за изпълнението на НПЦБ 2025, без тези резултати/стойности да са обвързани по някакъв начин със степен на постигане на цели на Програмата.[191] Същевременно дизайнът на Програмата не способства извършването на наблюдение, т. к. формулираните цели не са остойностени и за измерването им не са определени индикатори с базови и целеви стойности. (виж т. 1.2 от раздел I на настоящия доклад)

Наблюдение е извършвано само във връзка с изготвянето на годишния отчет за изпълнението на Програмата и актуализиране на пътната карта към нея. Не са документирани и няма данни за извършени други мониторингови дейности.[192] Не е налична информация за предоставянето на материали, засягащи изпълнението на НПЦБ 2025 за разглеждане от СЕВ, респективно няма основание и да се смята, че от страна на Съвета е извършвано наблюдение върху Националната програма.[193]

1.2.2. Отчитането на изпълнението на НПЦБ 2025 е извършвано ежегодно. По данни на МЕУ, процесът по отчитане стартира със събиране на информация от секретариата на подгрупата към РГ 31, впоследствие на ПРГ към СЦД, за напредъка в изпълнението на отделните мерки от отговорните ведомства посредством използването на формуляр[194] или в свободен текст[195]. Освен за вече изпълняващите се мерки, е получавана информация и за нови мерки, които отделните ведомства предлагат да бъдат включени в Пътната карта, без да е изисквано представяне на аргументи относно приноса им към постигането на определена цел на Националната програма. Получените данни са уточнявани и съгласувани чрез комуникация по електронна поща и телефон, след което са обобщавани и включвани в актуализирания вариант на Пътната карта. В този процес не се използва информационна система, чрез която да се осигури получаването на изчерпателна и структурирана информация за целите на отчитането.[196] В МЕУ и МТС не се съхраняват документи удостоверяващи извършването на тези дейности.[197]

По информация на МТИТС за изготвяне и публикуване на отчетите са отговаряли служители на дирекция „Информационни технологии“, отдел „Политика на информационното общество“.[198] Съгласно описанието на процеса, направено от МЕУ за целите на одита, актуализираната Пътна карта се одобрява от началника на отдел "Информационни технологии и информационно общество“ (ИТИО) и директора на дирекция "Информационни технологии, информационно общество, европейска координация и международно сътрудничество" (ИТОЕКМС) и се публикува на електронната страница, първоначално на МТИТС, а

[190] Рамка за наблюдение на цифровата икономика и общество (2016-2021 г.)
[191] Одитни доказателства №№ **1.3, 5.10 и 27**
[192] Одитни доказателства №№ **27 и 29**
[193] Одитни доказателства №№ **2.6** и **29**
[194] Виж т. 3.2. от Раздел I на настоящия доклад
[195] Одитни доказателства №№ **1.3 и 1.9** ;
[196] Одитни доказателства №№ **1.3 и 1.24**
[197] Одитни доказателства №№ **5.3, 7.16 и 19.15**
[198] Одитно доказателство №№ **3.12**

понастоящем - на МЕУ. Липсва документална следа от изпълнението на този процес.[199] Отчетите по НПЦБ 2025 не са одобрявани, нито от МС, като орган одобрил Програмата и Пътната карта, нито от страна на съответните министри или заместник-министри в отговорните институции - МТИТС и МЕУ.[200]

Няма данни да е извършвано съгласуване на изготвените годишни отчети за изпълнението на НПЦБ 2025 в рамките на подгрупата към РГ 31/Постоянната РГ към СЦД.[201], както и за одобряването им от председателя на подгрупата към РГ 31/ ПРГ към СЦД[202]

1.2.3. За периода 2019-2024 г. са публикувани шест годишни отчета за изпълнението на НПЦБ 2025. Не се предвижда изготвянето на финален отчет, който да представи постигнатото от изпълнението на Програмата.

Отчетите не следват еднаква структура, сред причините за което е, че не са въведени изисквания към структурата и съдържанието им. Например:

- в преобладаващата част от отчетите има раздели, съдържащи обобщена информация за мерките, според статуса на изпълнението им, изводи от изпълнението на програмата, включващи и изводи за състоянието на цифровата икономика и общество от доклада DESI за България, данни за съставния индекс DESI;

- в отделни отчети е включвана информация за статистически данни на НСИ, данни от анализи на ОИСР, свързани с цифровата икономика в България, информация за Европейския цифров дневен ред, за Европейската политическа програма „Цифрово десетилетие“, за Националната пътна карта за цифровото десетилетие[203] и други.[204]

Съдържащата се в отчетите информация за постигнати резултати по програмата е ограничена и не е обвързана в достатъчна степен с архитектурата на програмата, което не позволява формирането на ясна представа за нейното изпълнение. Включените данни се основават на показатели, наблюдавани от НСИ, докладите за Индекса за цифрова икономика и общество (DESI), информация от БАСКОМ[205] и, понякога, допълнителни данни от други източници. В отчетите не са посочени данни за изразходваните финансови ресурси, респективно, липсва и анализ в различни разрези – за цялата програма, по приоритети и цели, национално и европейско финансиране, други, както и данни за индикатора за цифрови умения DSI.[206]

Финансова информация за планирани и изразходвани ресурси, но само по част от мерките и дейностите, се съдържа в актуализациите на Пътната карта, въпреки наличието на графа за събиране на финансови данни във формуляра за годишно отчитане. В същото време и значителна част от наличните финансови данни не са коректни. В Пътната карта също не е направено никакво обобщение на тези данни – нито по цели, нито по приоритети, нито за цялата програма.[207]

Годишните отчети по НПЦБ 2025 предоставят непълна информация, част от която е недостатъчно надеждна, без яснота относно постигнатите резултати и изпълнението на целите на програмата и без необходимата детайлизация и дълбочина за вземане на подходящи коригиращи действия и управленски решения.[208] Съдържащата се в приложените към отчетите пътни карти информация относно степента на изпълнение на мерките и дейностите също е непълна и неточна. Съществуват мерки и дейности, чието изпълнение не е отчитано през целия

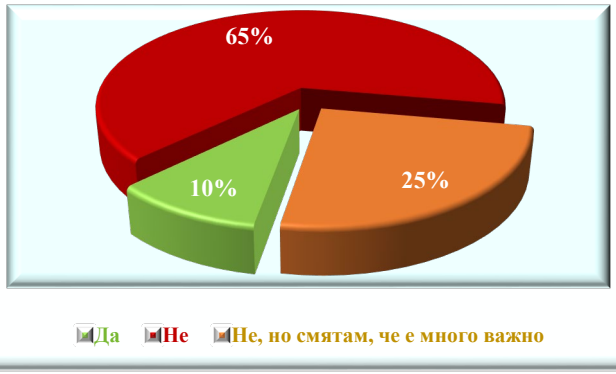
[199] Одитно доказателство №№ **1.3, 7.17, 27 и 29**
[200] Одитни доказателства №№ **7.20 и 28**
[201] Одитно доказателство № **7.18**
[202] Одитно доказателство № **7.19**
[203] Националната пърна карта е разработена във връзка с европейската политическа програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г., съгласно изискванията на ЕК и е приета като приложение към ктуализираният Национален стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2024-2030 г.“ през 2024 г.
[204] Одитни доказателства №№ **7.18, 28.8, 28.9 и 28.10**
[205] https://basscom.org/bg/about ;
[206] Индекса за цифрова икономика и общество (Digital Economy and Society Index, DESI) и Индикатора за цифрови умения (Digital Skills Indicator, DSI);
Одитни доказателства №№ **1.9 и 28**
[207] Одитни доказателства №№ **28 и 29**
[208] Одитно доказателство № **28**

период на действие на Програмата. Има и мерки и дейности, които са заличени от ПК преди изтичане на срока за изпълнението им, без да е налична информация за статуса им на изпълнение. Установени са и случаи, в които мерките/дейностите са заличавани от ПК след като са изпълнени, като по този начин в последната ПК, която би следвало да съдържа цялата информация за изпълнението на Програмата, няма никакви данни за съществуването на тези мерки и дейности. Част от включените в ПК мерки и дейности, в т. ч. и такива, приети от МС, не са отчитани през целия период на изпълнение на Националната програма. Сред тях има мерки, които са заличени от ПК преди изтичане на срока за изпълнението им, без да е налична информация за статуса на изпълнението им и за причината за заличаването. Тези мерки са отчетени като неизпълнени.[209]

Отчетите (с изключение на отчета към декември 2019 г.) съдържат частична и недобре организирана/структурирана информация за възникнали проблеми и предложения за подобрения, която трудно би могла да е основание за предприемането на действия. Липсват и данни въз основа на отчетите да са предприемани действия и да са вземани управленски решения.[210]

Не е извършван анализ на заинтересованите страни и/или необходимата им информация.[211] Резултатите от проведената за целите на одита анкета сред широк кръг от заинтересовани лица - образователни институции, местна власт, държавни институции и ИКТ общност/бизнес показват, че 89,9 на сто от всички респонденти не са участвали в обсъждания, свързани с НПЦБ 2025. Една четвърт от респондентите отбелязват, че такова участие би било много важно.[212]

Фиг. II, 1.2.3-1 Отговори на въпроса: Участвали ли сте в обсъждания, свързани с НПЦБ 2025?

Значителна част от участвалите в анкетата заинтересовани страни не са запознати с Националната програма – 36,4 на сто, част от които (3,1 на сто) дори и не са чували за нея.[213]

Фиг. II, 1.2.3-2 Отговори на въпроса: Запознати ли сте с резултатите от изпълнението на НПЦБ 2025?

Делът на респондентите, които не са запознати с резултатите, постигнати при изпълнението на Програмата е 51,5 на сто[214]. Повече от половината от анкетираните посочват, че не знаят къде биха могли да намерят информация за Програмата, а 16,2 на сто отбелязват също, че тази информация ги интересува.[215] Сред най-предпочитаните от респондентите методи за популяризиране на резултатите от изпълнението на НПЦБ 2025 са: публикация на електронната страница на отговорното министерство; годишни информационни събития; публикуване на месечен бюлетин; социални мрежи – LinkedIn, Instagram; Facebook; изпращане

[209] Одитно доказателство № **34.4**
Приложение **II, 2.1.2** към настоящия одитен доклад
[210] Одитно доказателство № **28**
[211] Одитни доказателства №№ **7.28 и 28**
[212] Виж Фиг. II, 1.2.3-1
[213] Одитно доказателство **№ 37.2**
[214] Разликата между тази стойност и сбора на стойностите на категориите „Не“ и „Не, но тази информация ме интересува се дължи на закръгленията.;
Виж Фиг. II, 1.2.3-2
[215] Одитно доказателство **№ 37.4**

на писма по електронна поща до заинтересованите страни; телевизионни репортажи; и провеждане на конференция с участие за заинтересованите страни и пресата.[216]

Не е извършван целенасочен анализ на изпълнението на НПЦБ 2025. Налични са частични анализи в различни документи[217], създавани както в България така и на ниво ЕК[218], които обаче не изследват конкретно ефекта от НПЦБ 2025, нито прилагането на програмата в нейната цялост. [219]

Сериозните слабости и пропуски в наблюдението и отчитането на Националната програма - липса на информация и анализ на напредъка в изпълнението на програмата и на данни за вложения обществен ресурс за изпълнението на включените в нея мерки и дейности, както и наличие на неконкретни финансови данни, не позволява предприемането на корективни мерки и вземането на адекватни управленски решения за развитието на цифровизацията в България. Постигнатата степен на запознатост на заинтересованите страни не може да се оцени като задоволителна.

1.3. Актуализация на Националната програма „Цифрова България 2025“ и Пътната карта към нея

1.3.1. Липсата на определен ред в НПЦБ 2025 и в заповедите за определяне на състава на подгрупата към РГ 31/ПРГ към СЦД за актуализиране на Националната програма и Пътната карта към нея, както и липсата на утвърдени правила и процедури за това, резултира в неизвършване или частично извършване на дейността.[220] Националната програма „Цифрова България 2025 г.“ не е актуализирана нито на годишна база, нито при настъпване на съществени обстоятелства, въпреки че през периода на нейното действие са налични редица такива обстоятелства. [221]

Ежегодно е актуализирана единствено Пътната карта към НПЦБ 2025, като дейността е извършвана от съответната отговорна дирекция в МТИТС и в последствие МЕУ въз основа на информация, подадена от участващите в изпълнението ѝ ведомства, в рамките на процеса по

Каре II, 1.3.

Съществени обстоятелства, настъпили за периода на действие на НПЦБ 2025 :

- Приемане на Национален стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2020-2030“ (РМС № 493/21.07.2020 г.)
- Въвеждане на нова цел (№ 16 „Отворен, сигурен и надежден Интернет“) в актуализацията на пътната карта за 2021 г.;
- Създаване на МЕУ/ преобразуване на МТИТС в МТС и прехвърляне на служители и функции от МТИТС по отношение на НПЦБ 2025; (декември 2021 г./май 2022 г.)
- Решение (ЕС) 2022/2481 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година за създаване на политическа програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г.;
- Промяна в начина на изчисляване на индекса DESI през 2021 г. , и въвеждането на структура, базирана на 4 основни елемента;
- Закриване на подгрупата към РГ 31 на СЕВ и създаване на ПРГ към СЦД ;
- Приемане на „Програма за управление на Република България 06.2023 г. – 12.2024 г.“ ;
- Приемане на Актуализиран национален стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2024-2030 г.“ (РМС № 264 /04.04.2024 г.);
- Информацията за напредъка на България, посочена в докладите DESI за периода 2020-2023 г.

[216] Одитно доказателство **№ 37.6**
[217] https://egov.government.bg/wps/portal/ministry-meu/strategies-policies/digital.transformation/itis-national-strategic-documents/national.strategic.document.digital.transformation;
[218] https://digital-strategy.ec.europa.eu/bg/policies/desi-bulgaria;
https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/digital-economy-and-society-index-desi-2022;
https://digital-decade-desi.digital-strategy.ec.europa.eu/datasets/desi/charts
[219] Одитно доказателство № **28**
[220] Виж Раздел I, т. 3
[221] Виж Каре II, 1.3
Одитни доказателства №№ **1.5, 3.2, 3.3, 24 и 26.14**

отчитане на изпълнението на Програмата.[222]

Пътната карта към НПЦБ 2025 е актуализирана към края на всяка календарна година от периода на действие на Програмата, а физическото извършване на актуализацията е правено в първото тримесечие на годината, следваща годината за която се отнася актуализацията. По същество тя се състои в добавяне на нови цели, актуализиране на статуса на изпълнение на отделните мерки и включване на нови мерки, без мотиви за необходимостта/ползата от тях.[223] Този модел на актуализиране, в един документ едновременно да се отчита изпълнението на предходната година и да се планира бъдещото изпълнение, практически не позволява координирането на предстоящите мерки, дейности и проекти, тъй като информацията за тях е налична едва след края на съответния отчетен период. Някои от допълнително включените нови мерки/дейности/проекти вече са изпълнени към момента на включването им, докато изпълнението на други продължава и в следващите отчетни периоди на Програмата.

1.3.2. При актуализациите на Пътната карта за 2021 г. и 2023 г. са добавени 2 нови цели, които не присъстват в НПЦБ 2025 и не са одобрени от МС:

- Цел № 16: „Отворен, сигурен и надежден Интернет“ към Приоритетна област (ПО) 6: „Интернет управление“. За изпълнението и е включена мярка „1.Провеждане на национално оценяване на развитието на интернет в България чрез приетата рамка на индикаторите за интернет универсалност на ЮНЕСКО, подкрепена от Съвета на Европа“.)[224] и
- „цел 3.1. Общата цел е подобряването на свързаността в България“ към ПО 1: „Създаване на подходящи условия за развитието на цифровите мрежи и услуги и по-добър достъп до тях“, за изпълнението на която е въведена нова мярка/подмярка „2.1.Широкомащабно разгръщане на цифрова инфраструктура на територията на България“.[225]

Включената към ПО 1 нова цел „цел 3.1. Общата цел е подобряването на свързаността в България“ е с нетипична за структурата на ПК формулировка и номерация, носеща белезите на подцел. Новата мярка, посочена към нея също има нетипична номерация, като подномер на мярка 2 „Изграждане на широколентов достъп от следващо поколение с акцент върху селските райони“ към цел 3 „Преодоляване на регионалните различия чрез стимулиране на инвестициите в ИКТ инфраструктури и технологии.“, която междувременно е посочена със статут на отпаднала.

И в двата случая липсват мотиви за необходимостта от въвеждането на новите цели. Описанието на мерките, чрез които е предвидено да се постигнат тези цели, не е пълно - не е определен размерът на необходимия финансов ресурс, а само неговият източник.[226]

Добавянето на нови цели в Пътна карта е проява на неразбиране на Методологията за стратегическо планиране, доколкото предназначението на една пътна карта е само да детайлизира изпълнението на заложените в стратегическия документ цели, а не да ги разширява или стеснява. Направените промени не са одобрени на нито едно управленско ниво. Не е извършена и съответна промяна на НПЦБ 2025 за отразяване на новите цели, за което не са предоставени убедителни мотиви.[227]

---

[222] Одитни доказателства №№ **1.2, 1.3, 1.5, 3.3 и 19.14;**
Отчети на НПЦБ 2025 и актуализации на Пътната карта за периода 2019 – 2021 г.;
Отчети на НПЦБ 2025 и актуализации на Пътната карта за периода 2022 – 2024 г.

[223] Одитно доказателство № **25**

[224] Актуализация на Пътната карта за 2021 г.

[225] Актуализация на Пътната карта за 2023 г.;
Одитно доказателство № **34.1**

[226] Одитно доказателство № 26.15
Актуализация на Пътната карта за 2021 г.
Актуализация на Пътната карта за 2023 г.

[227] Одитно доказателство № **26.14**

1.3.3. При извършените през периода 2019-2025 г. годишни актуализации на ПК към Националната програма, са включени 24 нови мерки и 31 нови дейности, като най-много са нововключените мерки в областта на уменията и развитието на цифрова икономика.[228]

Фиг. II, 1.3.3-1: Брой на новите и отпадналите мерки/дейности по приоритетни области за периода 2019-2024 г.

Извършените през периода 2020-2025 г. актуализации съдържат частична информация за включените мерки/дейности, по отношение на необходимото финансиране, сроковете за изпълнение, отговорните структури и заложените индикатори за изпълнение, например[229]:

- Включените нови мерки при актуализирането на ПК към края на 2020 г. и 2021 г. рядко съдържат информация за размера на необходимото финансиране, обикновено се посочва само източника на финансирането. При следващите две актуализации – към края на 2022 г. и 2023 г. повечето допълнително включени нови мерки/дейности/проекти съдържат информация и за размера на необходимото финансиране;
- Включваните в ПК нови мерки/дейности при извършваните актуализации, като цяло имат посочен срок за изпълнение, обикновено като година или период. Изключение прави само актуализацията към 31.12.2024 г., когато повечето въведените нови мерки са със срок „постоянен“ и една е с посочен конкретен краен срок;
- Отговорната/ите структура/и са посочени при всички въведени нови мерки/дейности, което до голяма степен се дължи на механизма за получаване на информацията за тях – като отговорна е посочена структурата, подала информация за мярката/дейността. Това, обаче, не винаги означава, че мярката/дейността се изпълнява от същата структура. Например, като отговорна институция за изпълнението на редица процедури по ПНИИДИТ е посочено МЕУ, в чиято структура е междинното звено по програмата, а не реалните изпълнители - съответните бенефициенти[230];
- Индикатори за изпълнение: Като цяло в основната част от случаите въведените нови мерки/дейности имат заложени индикатори за изпълнение, но те са доста общи и рядко са остойностени. Изключение прави актуализацията към края на 2023 г., когато повечето от нововъведените мерки/дейности/проекти имат конкретни индикатори за изпълнение[231].

---

[228] ПО 3 „Повишаване на цифровите компетентности и умения“;
ПО 2 „Развитие на динамична и иновативна цифрова икономика и увеличаване на потенциала ѝ за растеж“;
Актуализации на Пътната карта за периода 2019 – 2024 г.;
Одитни доказателства №№ **33 и 34.3**
Виж Приложение **II, 1.3.3** към настоящия одитен доклад

[229] Одитни доказателства №№ **1.2, 24 и 25**

[230] Актуализирана Пътна карта към декември 2021 г., Приоритет 2, Цел 4, Дейност 6.1;
Актуализирана Пътна карта към декември 2022 ., Приоритет 2, Цел 5, дейност 2.3;
Актуализирана Пътна карта към декември 2023 ., Приоритет 5, Цел 12, Мярка 3;
Актуализирана Пътна карта към декември 2023 ., Приоритет 5, Цел 12, Мярка 4;
Актуализирана Пътна карта към декември 2023 ., Приоритет 5, Цел 13, Мярка 4;
Одитни доказателства №№ **20.8, 20.9 и 20.12**

[231] Одитно доказателство № **25**

Големият брой на нововключени мерки и дейности частично се дължи на факта, че в приетата от МС Пътна карта по ПО 3 има заложени 12 мерки и само една дейност към тях, както и на практиката да се въвеждат дейности, дублиращи наименованието на мерките в същата област (ПО 3, Цел 6). По ПО 2 са въведени голям брой нови дейности, значителна част от които в последствие са прехвърлени към ПО 4 и ПО 5. *Всичко това показва, че няма яснота с какви мерки и дейности ще се постигнат целите и липсата на логическа връзка между мерки и дейности, цели и приоритети.*

Фиг. II, 1.3.3-2: Отн. дял на новите и отпадналите мерки от всички, включени в Пътната карта мерки по години

Относителният дял на въведените при отделните актуализации нови мерки и дейности от всички мерки и дейности, съдържащи се в ПК варира, съответно между 0 и 11,32 на сто и 2,44 и 22,45 на сто.[232]

Периодите, в които са извършени най-много промени по отношение на новите мерки/дейности са 2021 г. и 2023 г. и те не съвпадат с периода, в който са отпаднали най-много мерки/дейности.

Няма данни направените промени в ПК да са в отговор на установени слабости в съответните области, или в резултат на обосновани решения, взети от РГ 31 към СЕВ или ПРГ към СЦД, *което показва липсата на обвързаност между резултатите от мониторинга и предприемането на коректривни действия*. [233]

1.3.4. За периода на действие на НПЦБ 2025 са отпаднали 5 мерки и 7 дейности, които представляват 10 на сто от всички включени в ПК. Сред тях има и 2 мерки и 4 дейности, които са одобрени от МС. Отразеното в актуализациите на ПК отпадане на мерки и дейности не е мотивирано в преобладаващата част от случаите. В отделни случаи са посочени неоснователни причини за отпадането, а в други, отпадането е наложено от прекратяването на съответния проект.[234]

Каре II, 1.3.4

Сред отпадналите мерки/дейности са:

- 5.3. Разработване на единна информационна платформа за научни изследвания и иновации към Цел 4 (актуализация 2022 г.);
- Дейност 2.2. Проект „Разработване и внедряване на интелигентна транспортна система в обхвата на автомагистрала „Тракия“ към Цел 5 (актуализация 2022 г.);
- Дейност 1.4 Изграждане и внедряване на пилотна система за дистанционно електронно гласуване (актуализация 2024 г.)

При отделните актуализации на ПК делът на отпадналите мерки варира между 0 и 7,69 на сто, а на дейностите, между 0 и 9,3 на сто.

С най-висок брой отпаднали мерки и дейности за целия период се открояват областите, свързани с развитие на цифровата икономика и публичните услуги[235], както и актуализацията през 2022 г., когато са отпаднали общо 8 мерки и дейности.[236]

---

[232] Одитно доказателство № **34.3**
Виж Фиг. II, 2.1.1.3-1 и Фиг. II, 2.1.1.3-2
[233] Одитно доказателство № **34.3**
Виж Фиг. II, 1.3.3-1 и Фиг. II, 1.3.3-2
[234] ПО 1, Цел 3, Мярка 2 (актуализация на ПК за 022 г.); ПО 2, Цел 5, Мярка 2, Дейност 2.2 (актуализация на ПК за 2022 г.), ПО 4, Цел 11, Мярка 5. (актуализация на ПК за 2022 г.), Актуализации на Пътната карта за периода 2019 – 2024 г.;
Одитно доказателство № **34.2**
[235] ПО 2 „Развитие на динамична и иновативна цифрова икономика и увеличаване на потенциала ѝ за растеж“
ПО 4 „Осигуряване на ефективни и висококачествени публични услуги за бизнеса, гражданите и държавното управление“
[236] Актуализации на Пътната карта за периода 2019 – 2024 г.;
Одитни доказателства №№ **33 и 34.2**

1.3.5. Липсата на определен ред за актуализиране на документите създава риск от неизвършване на отделни етапи от процеса, какъвто е одобряването на актуализираните документи на различни управленски нива, както и приемането на направените промени от МС, органът приел Националната програма и Пътната карта към нея.[237]

По данни на МЕУ, одобрение на актуализациите на Пътната карта е извършвано „от началника на отдела и директора на дирекцията“, но няма документална следа за извършването на тези дейности.

Така описаният модел не е официализиран и *не осигурява упражняването на достатъчен контрол върху достоверността на отчетните данни и коректността на извършваните промени в документите*. На практика се оказва, че *служители от МЕУ и МТИТС са извършвали съществени промени в приети от МС стратегически документи, като добавяне на нови цели и мерки, премахване на одобрени от МС мерки, изменение на срокове за изпълнение на мерки и други, без тези изменения да са одобрени от МС.*

Няма данни за извършено одобрение на актуализацията на Пътната карта на по-високо управленско ниво в МТИТС и МЕУ, напр. главен секретар, отговорен заместник-министър или министър. Не е извършвано одобрение и в рамките на Подгрупата към РГ 31 на СЕВ / Постоянната работна група към СЦД. [238]

В МС няма данни за внасяне за разглеждане и приемане на актуализации на НПЦБ 2025 и ПК към нея, както и на отчети за нейното изпълнение.[239]

Всички публикувани на електронните страници на МТС и МЕУ актуализации на Пътната кара към НПЦБ 2025 за периода 2019 – 2024 г. не носят белези на одобрение от нито едно йерархично ниво – няма поставени печати, подписи, вкл. и електронни и посочени дати.[240]

Ежегодното изготвяне на актуализирана Пътна карта, изразяващо се основно в събиране на информация за изпълнението на отделните мерки, по своята същност не е актуализация на Националната програма, а само етап от процеса по нейното отчитане. Извършеното, успоредно с отчитането, включване на нови цели и мерки и изменения в срока на изпълнение на мерки/дейности в Пътната карта, което не е обвързано с настъпили съществени промени в областта или с резултати от осъществен мониторинг, както и липсата на мотиви за включването на тези мерки, няма потенциал за преодоляване на пропуски в планирането и слабости в изпълнението на Програмата и не подпомага постигането на целите ѝ.

Управлението на Националната програма не е ефективно, предвид:
- неизвършването на адекватни координация, мониторинг, наблюдение и отчитане;
- неупражняването на контрол върху нейното изпълнение;
- липсата на актуализация на Програмата през целия период на нейното действие;
- допуснатите слабости при актуализирането на Пътната карта към нея; и
- липсата на адекватно одобрение на промените.

Това поставя в риск изпълнението на Програмата и показва подценяване на значението ѝ като част от стратегическата рамка в областта на цифровизацията.

2. Принос на Националната програма „Цифрова България 2025“ към цифровия растеж на страната

2.1. Постигнати резултати от изпълнението на Националната програма

Показателна за нивото на ефективност на НПЦБ 2025 е степента на постигане на заложените цели в отделните приоритетни области и основната цел на Програмата. Тъй като не е предвидено извършването на оценка на НПЦБ 2025 и в рамките на ежегодната отчетност не е

[237] Виж Раздел I, т. 3
[238] Одитни доказателства №№ **7.18, 7.19, 7.20 и 28**
[239] Одитно доказателство № 2.2 - 02_Otg. AMS_02.04-45_19.02.2025_отговор_Запитване-одит.docx / Въпрос 2
[240] РД-И-34 Работен документ за проверка на въведените нови мерки/дейности и проекти в актуализираните варианти на Пътната карта по НПЦБ 2025, за периода 2019 – 2024 г.;

оценяван напредъкът в постигането на отделните цели, в хода на одита е направен преглед и анализ на изпълнението на мерките и дейностите от гледна точка на статуса им на изпълнение и изразходваните ресурси.

В приетата от МС Пътна карта за изпълнение на НПЦБ 2025 са включени 41 мерки и 26 дейности, а в резултат на извършените промени през периода на действие на Програмата са изпълнявани 71 мерки и 48 дейности.

Във връзка с анализа на изпълнението на мерките и дейностите, включени в ПК и нейните актуализации, за попълване на липсващите данни за предвиденото и впоследствие извършено финансиране и за статуса на изпълнение на отделните мерки/дейности, е изискана допълнително информация от съответните отговорни за изпълнението им организации.

Липсата на яснота кои от включените в ПК инструменти за изпълнение на Програмата са определени като мерки, кои - като дейности и кои - като проекти, надеждно обяснение за подхода при определянето им, както и на прецизност по отношение на тяхното номериране, наложи прилагането на определеният в Приложение № II, 2.1 логически модел при преброяването им.

2.1.1. Изпълнение на включените в Пътната карта мерки и дейности

2.1.1.1. При извършването на отчитането и актуализацията на Пътната карта[241] е установено прилагането на различни подходи в отделните години. Налице е заличаване на мерки и дейности от Пътната карта[242], както и неотчитане на отделни мерки и дейности за целия период на действие на НПЦБ 2025[243], сред които и мерки от приетата от МС Пътна карта, като по този начин остава неясен статусът им на изпълнение. Установената липса на достатъчен/адекватен контрол и на подходяща система, вкл. и информационна за отчитане на изпълнението[244] на Програмата, способстват допускането на тези слабости.

В Пътната карта към НПЦБ 2025[245] са включени значителен брой мерки и дейности (14 бр.), които носят белези на изпълнени към датата на приемане на документа от МС.[246] Определените срокове за изпълнение на някои от тях дори предхождат с повече от една година датата на приемане на Програмата и ПК към нея. *Тези практики не допринасят за постигане на целите и осигуряване на необходимото въздействие от изпълнението на Програмата.*

2.1.1.2. Данните от направения за целите на одита преглед на изпълнението показват, че за периода на действие на НПЦБ 2025 са отчетени като **изпълнени** малко над половината от всички мерки и дейности - 52,1 на сто (35 мерки, или 49,30 на сто и 27 дейности, или 56,25 на сто), включвани в ПК, което *не може да бъде оценено като задоволително изпълнение*. Сред тях има и мерки и дейности (6 бр.) които при отделните актуализации на ПК са отчетени като изпълнени и впоследствие са заличени.[247]

---

[241] Отчети на НПЦБ 2025 и актуализации на Пътната карта за периода 2019 – 2024 г.;
Одитни доказателства №№ **33 и 34**
Виж Табл. II, 2.1.1.2-2

[242] Одитни доказателства №№ **33, 34.2 и 34.4**
Виж Приложение **II, 1.3.3** към настоящия одитен доклад и Табл. II, 1.3.3-2

[243] Одитни доказателства №№ **33 и 34.4**

[244] Виж т. 1.1 от настоящия раздел на одитния доклад

[245] Пътна карта към НПЦБ 2020, приети с РМС № 739 от 2019 г.

[246] Одитни доказателства №№ **33 и 34.5**

[247] Одитно доказателство № **34.6**
Виж Табл. II, 2.1.1.2

По данни от Отчета на Националната програма и актуализацията на ПК към 31.12.2024 г., изпълнените мерки и дейности са 56, с 6 по-малко от установените при прегледа на всички актуализации на пътната карта 62 изпълнени мерки и дейности. Тези разминавания се дължат на непрецизното изготвяне на отчетите и актуализираните ПК – заличаване без следа на мерки и дейности, липса на данни за статуса на изпълнение и др.[248]

Проследяването на изпълнението на приетите от МС[249] мерки и дейности показа, че 64,18 на сто от тях са изпълнени в периода на действие на НПЦБ 2025, в т. ч. 22 мерки (53,66 на сто) и 21 дейности (80,77 на сто).[250]

Фиг. II, 2.1.1.2 Изпълнение на мерките/дейностите от Пътната карта към Националната програма към 31.12.2024 г.

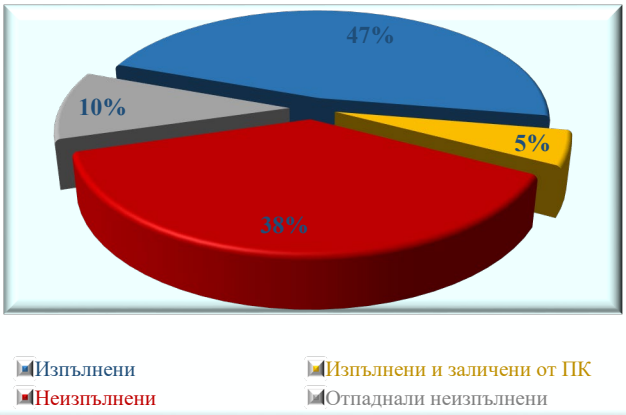

Таблица II, 2.1.1.2 Брой и относителен дял на изпълнените мерки и дейности по НПЦБ 2025 съгласно проверка на актуализациите на Пътната карта за периода 2019 - 2024 г.

	Приорит. област / Статус	ПО 1	ПО 2	ПО 3	ПО 4	ПО 5	ПО 6	Общо	Всички включени в ПК за п-да (2019-2024)	Отн.дял (к. 9/ к. 10)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2	**Изпълнени мерки**	4	5	17	5	1	3	35	71	49,30%
3	**Изпълнени дейности**	0	6	6	15	0	0	27	48	56,25%
4	**Общо изпълнени мерки и дейности, в т.ч.:**	**4**	**11**	**23**	**20**	**1**	**3**	**62**	**119**	**52,10%**
5	**Мерки и дейности, заличени след изпълнение**			5	1			**6**		
6	**Неизпълнени мерки, в т.ч.:**	2	4	6	11	10	1	**34**	71	47,89%
7	**- отпаднали**	1	0	0	2	1	0	**4**		
8	**- заличени**	0	0	0	1	0	0	**1**		
9	**Неизпълнени дейности, в т.ч.:**	0	17	0	5	1	0	**23**	48	47,92%
10	**- отпаднали**	0	3	0	2	0	0	**5**		
11	**- заличени**	0	2	0	0	0	0	**2**		
12	**Общо неизпълнени мерки и дейности, в т.ч.:**	**2**	**21**	**6**	**16**	**11**	**1**	**57**	**119**	**47,90%**
13	**- отпаднали**	1	3	0	4	1	0	**9**		
14	**- заличени**	0	2	0	1	0	0	**3**		
15	**Всички мерки и дейности,**	**6**	**32**	**29**	**36**	**12**	**4**	**119**		

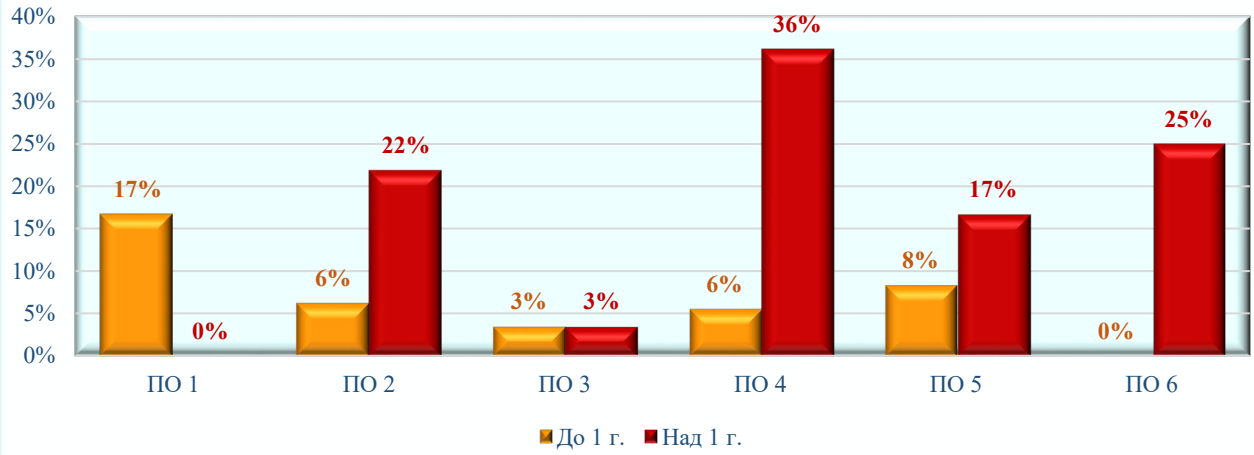
[248] Одитно доказателство № **34.6**
Отчет на НП „Цифрова България 2025" за 2024 г., стр. 12 - Отчети на НПЦБ 2025 и актуализации на Пътната карта за периода 2019 – 2024 г.
[249] С РМС № 730 от 05.12.2019 г.
[250] Одитно доказателство № **34.6**

	включени в ПК за п-да по ПО									
16	**Отн. дял на неизпълнените мерки и дейности (р. 12/р. 15)**	33,33%	65,63%	20,69%	44,44%	91,67%	25,00%			

***Източник**: Актуализациите на ПК към НСЦБ 2025 за периода 2019-2024 г.*

2.1.1.3. Изпълнението на почти една трета от мерките и дейностите (31 броя, или 29,52 на сто) не е извършено в планираните срокове в приетата от МС Пътна карта или в определените срокове при включването на нови мерки и дейности при актуализациите на ПК. При преобладаващата част от тях 24 броя, или 20,17 на сто, изпълнението е надхвърлило с повече от

Фиг. II, 2.1.1.3 Относителен дял на неизпълнените в първоначално определените срокове мерки и дейности - със забава до 1 г. и над 1 г., по приоритетни области

една година предвиденият за това срок, а при 7 от мерките и дейностите, или 5,88 на сто, закъсненията са в рамките на една година, Най-много закъснения в изпълнението се наблюдават при мерките и дейностите в областите, свързани с развитие на цифрова икономика и публични услуги.[251]

2.1.1.4. Въз основа на наличните данни в отчетите за изпълнението на НПЦБ 2025 и актуализациите на ПК към нея, както и на допълнително събраната информация е установено, че към 31.12.2024 г. не е приключило изпълнението по 47,90 на сто (57 бр.) от мерките и дейностите, т. е. те не са изпълнени в рамките на действие на Програмата. [252] Данните отново не съвпадат с посочените в Отчета на Националната програма и актуализацията на ПК към 31.12.2024 г., 45 мерки в процес на изпълнение и 10 отпаднали, което е с 2 мерки/дейности по-малко от установените при прегледа на всички актуализации на пътната карта (57 бр.).[253]

Най-голяма концентрация на неизпълнени мерки и дейности има по ПО 2 и ПО 4, където се наблюдава и най-голям брой на мерките и дейностите, чието изпълнение е забавено. Съществуват и цели, по които не е приключило изпълнението по нито една от планираните мерки/дейности – ПО 1, „цел 3.1. Общата цел е подобряването на свързаността в България“, ПО

[251] ПО 2 „Развитие на динамична и иновативна цифрова икономика и увеличаване на потенциала ѝ за растеж“;
ПО 4 „Осигуряване на ефективни и висококачествени публични услуги за бизнеса, гражданите и държавното управление“;
Одитно доказателство № **34.8**
Виж Приложение № **II, 2.1.1.3** към настоящия одитен доклад
[252] Одитно доказателство № **34.9**
Виж Фиг. II, 2.1.2.2 и Табл. II, 2.1.1.2
Одитно доказателство № **35.3**
[253] Одитно доказателство № **34.9;**
Виж Табл. II, 2.1.2.2 и Фиг. II, 2.1.3
Отчет на НП „Цифрова България 2025” за 2024 г., стр. 12 - Отчети на НПЦБ 2025 и актуализации на Пътната карта за периода 2019 – 2024 г.

3, Цел 9 „Гарантиране на правата на децата в цифровата среда“ и ПО 5, Цел 12 „Осигуряване на висока степен на оперативна съвместимост, мрежова и информационна сигурност“.[254]

Въпреки изискването за посочване на причина за неизпълнение на отделните мерки в срок[255], в актуализациите на ПК не са посочени такива. За отделните неизпълнени мерки е направено описание на етапното изпълнение или е посочено какво предстои. [256]

Сред неизпълнените мерки има и 7 мерки, които са включени в направената в началото на 2025 г. актуализация на Пътната карта. За въвеждането на тези мерки след приключване на Националната програма, със срокове за изпълнение 5 години след края на нейното действие не е дадено приемливо обяснение[257], като *това по никакъв начин не може да бъде обвързано с постигането на целите по приключилата вече Програма и показва неясния времеви хоризонт на нейното действие*.

Част от включените в ПК мерки и дейности, в т. ч. и такива, приети от МС, не са отчитани през целия период на изпълнение на Националната програма. Сред тях има мерки, които са заличени от ПК преди изтичане на срока за изпълнението им, без да е налична информация за статуса на изпълнението им и за причината за заличаването. Тези мерки са отчетени като неизпълнени.[258]

2.1.2. Планирани и изразходвани финансови ресурси за изпълнението на Националната програма

За изпълнение на включените в ПК към НПЦБ 2025 мерки и дейности са предвидени финансови ресурси в размер на 2 084 886 535 лв. с преобладаващ дял - 78,56 на сто, на средствата от европейските фондове. Най-голям ресурс е съсредоточен в ПО 2 „Развитие на динамична и иновативна цифрова икономика и увеличаване на потенциала ѝ за растеж“ – 71,27 на сто от общия предвиден ресурс, с дял на европейските средства 82,61 на сто, а най-малко средства са предвидени за изпълнение на дейностите по ПО 6 „Интернет управление“ - 0,005 на сто, изцяло национално финансиране. Планираните за изпълнение мерки и дейности по ПО 1 „Създаване на подходящи условия за развитието на цифровите мрежи и услуги и по-добър достъп до тях“ е предвидено да се финансират само с европейски средства. [261]

Табл. II, 2.1.2 Относителен дял на изразходваните средства и неизпълнените мерки по НПЦБ 2025

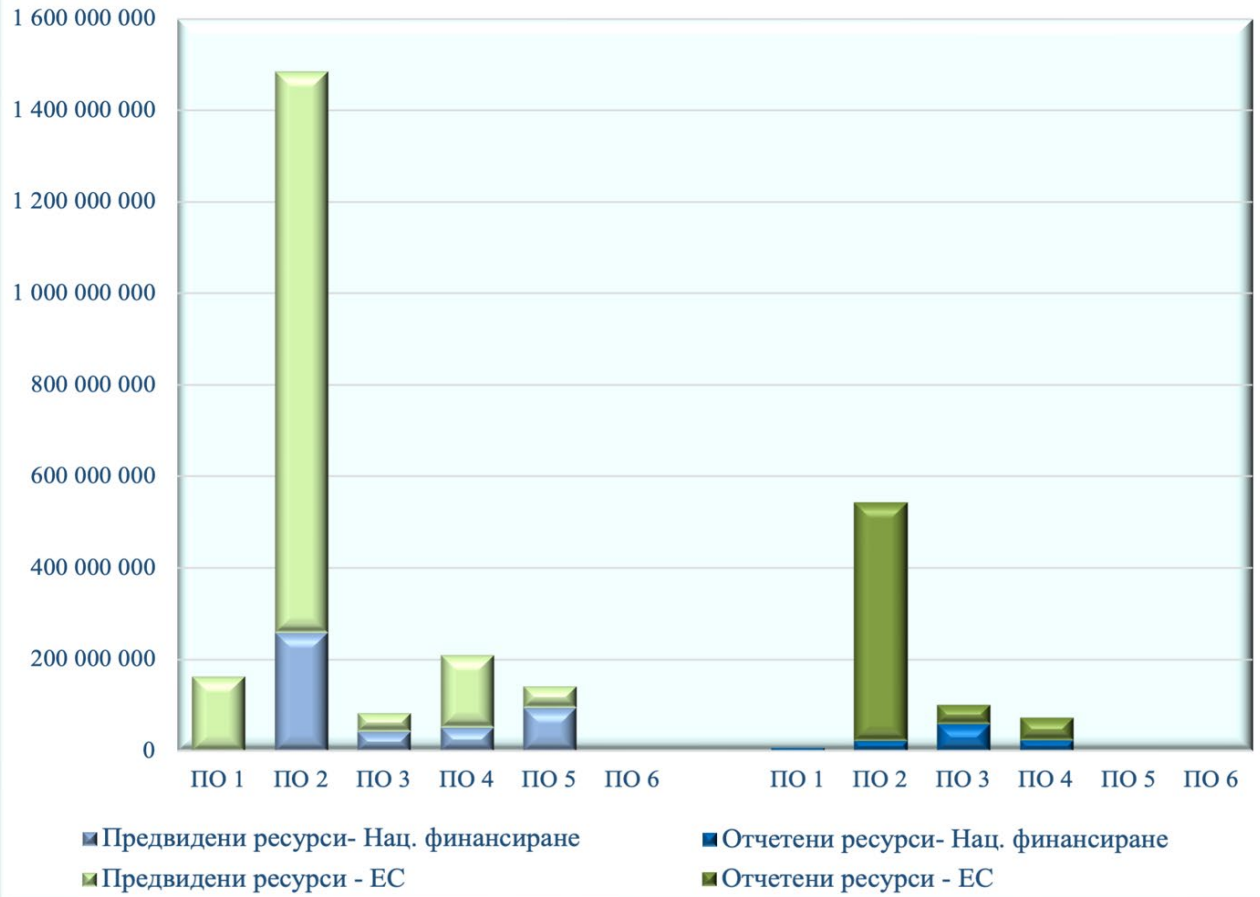
Приоритетни области	Дял изразходвани/ планирани средства[259]	Дял неизпълнени/ всички мерки и дейности[260]
ПО 1	4,36 %	33,33 %
ПО 2	36,83 %	65,63 %
ПО 3	121,75 %	20,69 %
ПО 4	34,94 %	44,44 %
ПО 5	0,57 %	91,67%
ПО 6	99,00 %	25,00 %

В периода на действие на НПЦБ 2025 са изпълнени мерки и дейности на стойност 730 225 960 лв., което възлиза на едва 35 на сто от предвидените за изпълнението на Програмата средства, което се дължи както на ниския дял на реализираните мерки, така и на установените слабости при планирането. В две от приоритетните области (ПО 1 и ПО 5[262]) се наблюдава много нисък дял на използваните ресурси, под 5 на сто, а в други две (ПО 2 и ПО

[254] Одитно доказателство № **34.9**
Виж Фиг. II, 2.1.1.3-1 и Фиг. II, 2.1.1.3-2
35_Pismo MEU-12699_29.08.2025 (RD-I-44), отг. по т. 3
[255] Виж Раздел I, т. 3.2 от настоящия доклад
[256] Отчети на НПЦБ 2025 и актуализации на Пътната карта за периода 2019 – 2024 г.;
Одитни доказателства №№ **33 и 34**
Виж Табл. II, 2.1.1.2-2 и Приложение № II, 2.1.2.4-2
[257] Одитни доказателства №№ **34.9** и **35.3**
Приложение II, 2.1.2.4-2
[258] Одитно доказателство № **34.4**
Приложение II, 2.1.2
[259] Одитно доказателство **№ 36**
[260] Одитно доказателство **№ 34**
[261] Приложение **II, 2.1.3** към настоящия одитен доклад;
Одитно доказателство **№ 36**
[262] ПО 5 „Насърчаване на сигурна кибер екосистема: справяне с предизвикателствата пред кибер сигурността“

4), той е малко над една трета. Следва да се отбележи, че тези приоритетни области се отличават и с висок дял на неизпълнени мерки и дейности. (Вж. Табл. II, 2.1.2) В рамките на ПО 3 „Повишаване на цифровите компетентности и умения“ са изразходвани 21,75 на сто повече от предвидените средства, основно за сметка на увеличение на националните ресурси, при изпълнение на 70 на сто от мерките в тази област. [263]

Фиг. II, 2.1.2. Предвидени и изразходвани финансови ресурси по приоритетни области и източници на финансиране (в лева)

В преобладаващата част от случаите е запазено предвиденото съотношение национално-европейско финансиране в отделните приоритетни области. По-значително разминаване има в ПО 5, където делът на отчетеното европейско финансиране нараства с 48 пр. п. спрямо планираното, както и в ПО 1, където изпълнението на дейностите, предвидено да се финансира изцяло със средства от ЕС, в крайна сметка е реализирано изцяло с национален ресурс. И двете разминавания имат слабо отражение върху общото съотношение предвид несъществения дял на изразходваните по тези приоритети ресурси спрямо планираните.[264]

Необходимостта от актуализация на мерките и дейностите, посредством които е предвидено да се постигнат целите на Националната програма е естествена в динамичните условия и сфера на действието ѝ. Но въвеждането на нови цели, мерки и дейности и отпадане на мерки и дейности, сред които и приети от МС, без това да е одобрено на нито едно управленско ниво и без мотивиране на тези промени, не създава условия за постигане на заложените цели.

Слабостите в управлението на Националната програма водят до:

[263] Приложение **II, 2.1.3** към настоящия одитен доклад;
Одитни доказателства **№№ 34 и 36**
[264] Вж. Фиг. II, 2.1.3 и Приложение **II, 2.1.3** към настоящия одитен доклад;
Одитно доказателство **№ 36**

- ниски нива на изпълнение на мерките и дейностите; и

- неуспех в мобилизирането на предвидените финансови ресурси за постигане на целите на Програмата (изразходвани са едва 35 на сто от планираните средства), включително и при оползотворяването на много голям европейски ресурс (възлизащ на повече от 1 млрд. лв.) за постигане на модернизиране и повсеместно въвеждане на интелигентни ИТ решения във всички сфери на икономиката и социалния живот и за достигане на средните за ЕС нива в областите, в които страната ни бележи изоставане и дори отдалечаване.

2.2. Напредък на България в областта на цифровата икономика и общество

Оценката на изпълнението на Програмата следва да се извършва чрез Рамката за наблюдение на цифровата икономика и общество 2016-2021, която използва съставните индекси „Индекс на цифровата икономика и общество“ (DESI) и „Digital Skills Indicator“ (DSI), както е заложено в НПЦБ 2025.[265] DSI е индикатор, който се включва в годишните доклади за DESI, поради което няма да бъде анализиран отделно. За целите на настоящата оценка са използвани данните за индикаторите, публикувани на електронната страница на изследването[266] и в докладите DESI от 2019 до 2025 за България, които освен данни за съответната година, съдържат и актуализирани данни за предходни години. Взет е предвид и фактът, че стойностите на отделните индикатори са изчислени въз основа на данни от предходната или по-предходната година[267]. Във връзка с това, при анализа са използвани данни на индикаторите, отразяващи състоянието на цифровата икономика и общество през 2019 г., преди започването на изпълнението на НПЦБ 2025 и всяка от годините на нейното изпълнение до приключването ѝ в края на 2024 г.

Методологията за изчисляване на съставния индекс е изменяна периодично, в т. ч. по отношение областите на изследване и индикаторите (отпадане, добавяне на нови, промяна в наименованието им).[268] С приемането на Политическата програма „Цифрово десетилетие“ (Digital Decade), Комисията въвежда през м. юни 2023 г. нова рамка за измерване на напредъка в нейното изпълнение, чрез т.нар. ключови показатели за ефективност (Key Performance Indicators, KPIs), които заменят използваните до този момент компоненти (индикатори) на индекса DESI.[269] Ключовите показатели за ефективност са значително по-малко от индикаторите, съставляващи DESI. Предвид настъпилите промени не са налични данни за всички показатели за целия одитиран период, което не позволява проследяване на тенденциите в развитието на част от тях, както и извършването на последователен количествен анализ за целите на настоящата оценка.

2.2.1. Цифрови умения

В рамките на съставния индекс, цифровите умения се измерват чрез показатели като: използване на интернет; притежаване на поне основни умения в областта на цифровите технологии[270] с допълнителен акцент и върху уменията за създаване на съдържание и тези над основните[271]; наличие на специалисти по ИКТ; и абсолвенти, завършили ИКТ специалности.

---

[265] НПЦБ 2025, стр. 39-40
Одитно доказателство **№ 1.10** - 01_Otg. MEU_120_27.01.2025 (RD-P-2), отг. на в. 10

[266] DESI Indicator: Share of fixed broadband subscriptions >= 1 Gbps

[267] Например стойностите по част от индикаторите в DESI 2020 са изчислени на база данни от 2018 г., на друга част въз основа данни от 2019 г., а на трета част – от 2020 г.

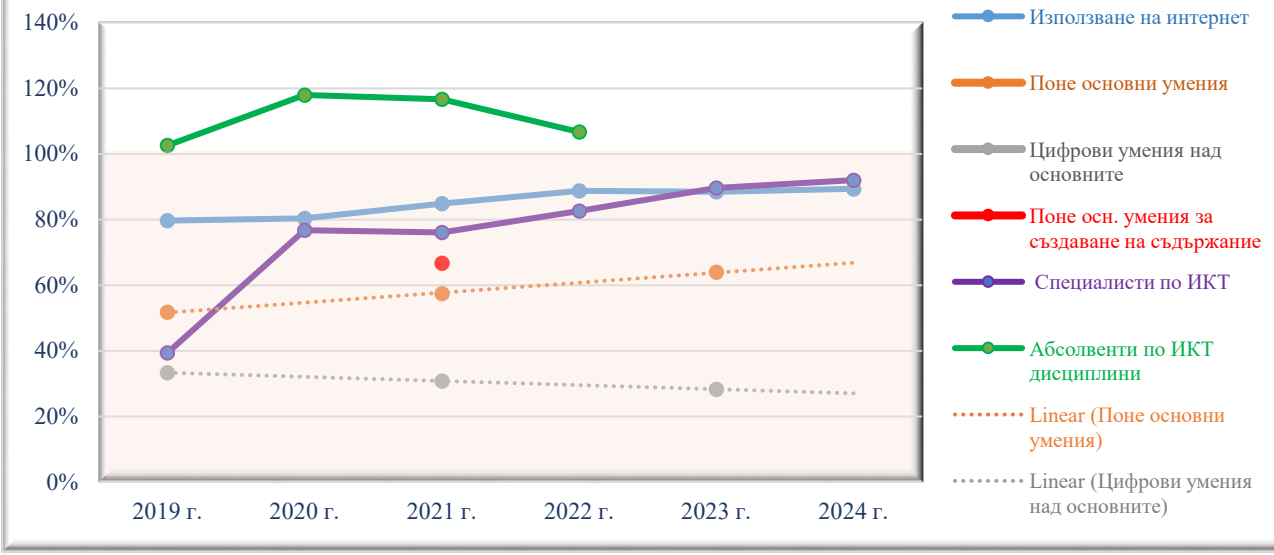
[268] Методологически бележки на DESI за годините: 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025:
Digital Decade 2025: DESI methodological note;
Digital Decade 2024: DESI Methodological Note;
DESI Methodological Note - Digital Decade report 2023;
Methodology DESI 2022
Methodological Manual DESI 2021
Mehodological Manual DESI 2020

[269] Решение за изпълнение (ЕС) 2023/1353 на Комисията от 30 юни 2023 г.

[270] Промяна в индикатора, виж Приложение **II, 2.2** към настоящия одитен доклад

[271] Промяна в индикатора, виж Приложение **II, 2.2** към настоящия одитен доклад

Фиг. II, 2.2.1-1 Степен на достигане на средните за ЕС нива в областта на цифровите умения, измерени чрез DESI

Източник: DESI

***Забележка**: Степента за постигане на средните за ЕС нива е изчислена като относителен дял на стойността на съответния показател за България към стойността на показателя средно за ЕС. Границата от 100 % показва равенство между стойностите на показателите за България и средно за ЕС.*

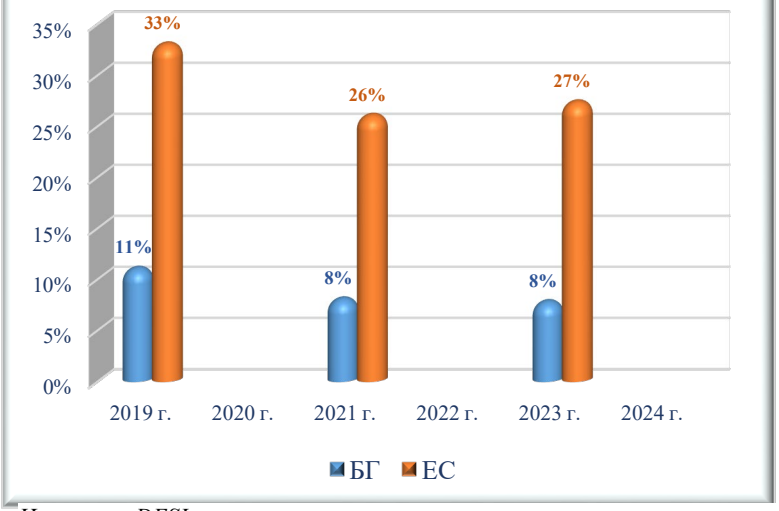
Близки до средните за ЕС, с тенденция за покачване, са стойностите за България на показателите използване на интернет и специалисти по ИКТ, като през 2024 г. достигат нива, съответно от 81,9 на сто и 4,6 на сто, което представлява съответно 89,3 на сто и 92 на сто от средните стойности на показателите за ЕС. В периода 2019-2022 г., за който са налични данни за показателя абсолвенти по ИКТ дисциплини, България устойчиво поддържа нива над средно за ЕС, достигащи в средата на периода до 20 на сто по-високи стойности.[272]

Изследване за притежаване на поне основни умения за създаване на съдържание в областта на цифровите технологии[273] е правено единствено през 2023 г. въз основа на данни от 2021 г. и то показва, че в България по-малко от половината лица имат такива умения - 44 на сто, което е с една трета по-малко от средната стойност за Съюза - 66 на сто.[274]

[272] Виж Приложение **II, 2.2.1** към настоящия одитен доклад
[273] Предвид наличието на данни само в DESI 2023, настъпилите промени в описанието на показателя не са от значение
[274] Виж Приложение **II, 2.2.1** към настоящия одитен доклад

Значително по-ниски са нивата на показателите, измерващи цифровите умения. По отношение на притежаването на поне основни цифрови умения[275] се забелязва тенденция на догонване, като за периода 2019-2023 г. стойността на показателят за България от ниво 51,8 на сто от средно европейската стойност достига 63,9 на сто. Значително изоставане с тенденция за отдалечаване от средните за ЕС нива се наблюдава по отношение на лицата с цифрови умения над основните[276] - докато през 2019 г. делът на тези лица у нас е бил 3 пъти по-нисък от средно европейския, то през 2023 г. той спада до почти 4 пъти по-нисък на фона на намаляване на дела на лицата с такива умения и в рамките на целия Съюз.

Фиг. II, 2.2.1-2 Цифрови умения над основните

Източник: DESI

Въпреки изразходвания ресурс от малко над 101 млн. лв. за финансиране на мерки по Приоритет „Повишаване на цифровите компетентности и умения“ на НПЦБ 2025, който надвишава планирания и представлява почти 14 на сто от целия изразходван ресурс по Програмата, все още има основни направления, в които не можем да преодолеем изоставането си от ЕС, дори и такива, при които се наблюдава отдалечаване.[277]

2.2.2 Цифрова инфраструктура

Напредъкът в областта на цифровата инфраструктура се измерва чрез показателите: дял на абонаментите за фиксиран широколентов достъп >= 100 Mbps и >= 1 Gbps; покритие на фиксираните мрежи с много голям капацитет (ММГК); покритие на оптични линии до сгради; разпространение на мобилния широколентов достъп до интернет; цялостно покритие на 5G; радиочестотен спектър за 5G и периферни възли.

[275] До DESI 2022 показателят измерва делът на лицата с „основни“ или „над основни“ цифрови умения във всяка от следните четири области: информация, комуникация, решаване на проблеми и софтуер за създаване на съдържание (измерени според броя на дейностите, извършени през последните 3 месеца). В следващия период, до DESI 2025 се добавя пета област „Сигурност“ и се заличава пояснението за броя на дейностите.
[276] До DESI 2022 показателят измерва делът на лицата с „над основни“ цифрови умения във всяка от следните четири области: информация, комуникация, решаване на проблеми и софтуер за създаване на съдържание (измерени според броя на дейностите, извършени през последните 3 месеца). В следващия период, до DESI 2025 се добавя пета област „Сигурност“ и се заличава пояснението за броя на дейностите.
[277] Виж Приложение **II, 2.1.3** към настоящия одитен доклад;
Одитни доказателства №№ **30 и 31**

Фиг. 2.2.2-1 Степен на достигане на средноевропейските нива в областта на цифровата инфраструктура, измерени чрез DESI

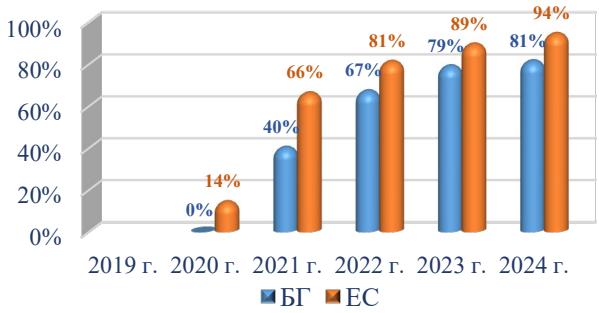
Източник: DESI[278]

По-високи стойности спрямо средните за ЕС, България поддържа през целия разглеждан период по показателите покритие на фиксираните мрежи с много голям капацитет и покритие на оптични линии до сгради, като в началото на периода те са, съответно с 30 на сто и 73 на сто по-високи, а в края разликата намалява, съответно до 10 на сто и 31 на сто над средните стойности на показателите за ЕС. Тенденцията в развитието и на двата показателя за България се запазва, но по-ускореното развитие в рамките на ЕС водят до намаляване на тази разлика.[279]

България отбелязва изключително бърз напредък в разпределянето на радиочестотния спектър за 5G - от пълна липса (0 на сто) през 2019 г. до 96,67 на сто през 2024 г., което я поставя значително над средните стойности на показателите за ЕС с превишение от над 30 на сто за 2024 г.[280]

Бърз напредък е постигнат и при цялостно покритие на 5G - от липса на 5G покритие в страната през 2020 г. до 81,30 на сто през 2024 г. Темпът на нарастване е особено висок между 2020 и 2022 г., но след това постепенно се забавя. Въпреки значителния прогрес, България все още не успява да достигне средните за ЕС нива, като след 2021 г. изоставането е в рамките на 10-14 на сто. Доближаване до средните за Съюза нива се наблюдава и по отношение на дела на абонаментите за фиксиран широколентов достъп >=100 Mbps, където през 2024 г. разликата е сведена до 11 на сто.[281]

Фиг. II, 2.2.2-2 Цялостно покритие на 5G

Източник: DESI

[278] Степента за постигане на средните за ЕС нива е изчислена като относителен дял на стойността на съответния показател за България към стойността на показателя средно за ЕС. Границата от 100 % показва равенство между стойностите на показателите за Българоя и средно за ЕС.
[279] Виж Приложение **II, 2.2.2** към настоящия одитен доклад
[280] Виж Приложение **II, 2.2.2** към настоящия одитен доклад
[281] Виж Приложение **II, 2.2.2** към настоящия одитен доклад

Между 2019 г. и 2023 г. България увеличава разпространението на мобилния широколентов достъп до интернет от 63 на сто до 79,56 на сто като напредъкът е стабилен, но по-бавен в сравнение със средното за ЕС ниво на показателите, съответно 88,73 на сто и 88,46 на сто. Разликата между България и ЕС остава почти постоянна, което показва, че въпреки подобрението, няма значително скъсяване на дистанцията по този показател.[282]

България показва бавен, но стабилен растеж по показателя дял на абонаментите за фиксиран широколентов достъп >= 1 Gbps от 0,40 на сто през 2020 г. до 2,02 на сто през 2024 г., но нивата остават значително под средните за ЕС, които достигат 22,25 на сто през 2024 г. Относителният дял спрямо ЕС намалява рязко след 2020 г. - от 30,77 на сто до под 10 на сто през следващите години - което показва, че темпът на развитие в България изостава съществено от средноевропейския.[283]

Въпреки че броят на периферните възли в България нараства от 2 през 2022 г. до 10 през 2024 г., относителният дял спрямо средните стойности за ЕС остава изключително нисък - под 0,5% през целия период. ЕС бележи динамичен ръст (от 498 през 2022 г. до 2257 през 2024 г.), което показва, че развитието на тази инфраструктура в България е в много ранна фаза и значително изостава от европейските тенденции.[284]

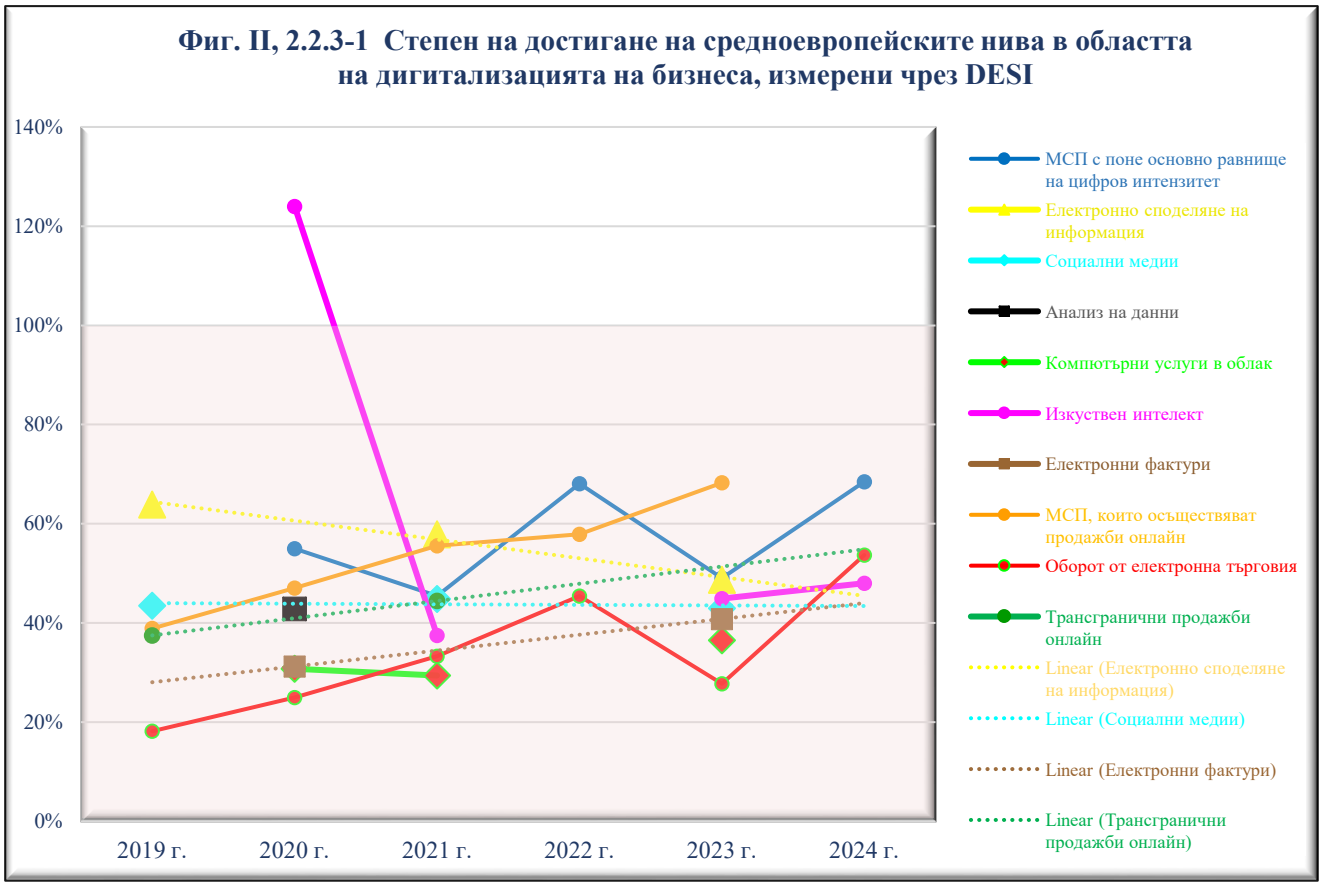
Доброто позициониране на страната ни по преобладаващата част от показателите не би могло да се отдаде на изпълнението на Националната програма, т. к. тя не акцентира върху развитието на цифровата инфраструктура. Предвидени са само пет мерки в Приоритетна област „Създаване на подходящи условия за развитие на цифрови мрежи и услуги и по-добър достъп до тях“[285], като в периода на действие на Програмата са изпълнени три от тях. Мярката за изграждане на широколентов достъп от следващо поколение с акцент върху селските райони е отпаднала, а изпълнението на мярката за широкомащабно разгръщане на цифрова инфраструктура на територията на България е отложена за след приключването на Програмата. *Липсват и мерки за преодоляване на драстично ниското ниво*, като например при периферните/изчислителни възли, осигуряващи забавяне под 20 милисекунди. *Предвиденият ресурс за изпълнението на мерките по този приоритет е в размер на почти 163 млн. лв. (7,8 на сто от общо планирания за Програмата), изцяло с източник фондовете на ЕС.*[286] *Въпреки това, не е реализирано планираното мобилизиране на европейски средства в това направление и за изпълнението на трите мерки е изразходван само национален ресурс в размер едва 4 на сто от планирания – 7,1 млн. лв.*

2.2.3. Дигитализация на бизнеса

В рамките на съставния индекс, напредъкът в областта на цифровизацията на бизнеса се измерва чрез показатели като: „малки и средни предприятия (МСП) с поне основно равнище на цифров интензитет“; „електронно споделяне на информация“; социални медии; анализ на данни; компютърни услуги в облак[287]; изкуствен интелект[288]; електронни фактури; МСП, които осъществяват продажби онлайн; оборот от електронна търговия и трансгранични продажби онлайн.

[282] Виж Приложение **II, 2.2.2** към настоящия одитен доклад
[283] Виж Приложение **II, 2.2.2** към настоящия одитен доклад
[284] Виж Приложение **II, 2.2.2** към настоящия одитен доклад
[285] - Мярка „Осигуряване на достатъчно подходящ радиоспектър в обхват 3,6 GHz и радиочестотна лента 24.25-27.5 GHz за изграждане и развитие на 5G мрежи“;
- Мярка „Актуализиране на националния NGA план с хоризонт 2025 г. и приемане на пътна карта“ и
- Мярка „Координирано и успешно участие на максимален брой български общини в инициативата WiFi4EU“
[286] Виж Приложение **II, 2.1.3** към настоящия одитен доклад
[287] Промяна в индикатора, виж Приложение **II, 2.2** към настоящия одитен доклад
[288] Промяна в индикатора, виж Приложение **II, 2.2** към настоящия одитен доклад

Фиг. II, 2.2.3-1 Степен на достигане на средноевропейските нива в областта на дигитализацията на бизнеса, измерени чрез DESI

Източник: DESI[289]

През периода 2019-2023 г. в България се наблюдава устойчива положителна динамика по няколко ключови бизнес показателя. Делът на МСП, които осъществяват продажби онлайн, се увеличава от 7 на сто до 13,03 на сто, като съотношението спрямо средното за ЕС ниво нараства от 38,89 на сто до 68,26 на сто, което показва бързо преодоляване на изоставането. Използването на компютърни услуги в облак[290] също нараства значително - от 8 на сто през 2020 г. до 14,22 на сто през 2023 г., с подобрение в относителния дял на стойността на показателя спрямо средният за ЕС от 30,77 на сто до 36,53 на сто. По отношение на предприятията, издаващи електронни фактури ръстът е от 10 на сто през 2020 г. до 15,79 на сто през 2023 г., а делът спрямо ЕС се увеличава от 31,25 на сто до 40,82 на сто. Дори при трансграничните продажби онлайн, където ръстът е по-умерен - от 3 на сто през 2019 г. до 4 на сто през 2021 г., се отчита увеличение на относителния дял спрямо ЕС от 37,50 на сто до 44,44 на сто.[291] *Общата тенденция сочи, че макар България да тръгва от по-ниски нива, темповете на растеж позволяват постепенното приближаване до средните европейски показатели.*

Показатели с положителна тенденция, но с непостоянен растеж са МСП с поне основно равнище на цифров интензитет и оборотът от електронна търговия. За първия показател делът в България нараства от 33 на сто през 2020 г. до 49,93 на сто през 2024 г., въпреки спадовете през 2021 г. (25 на сто) и 2023 г. (28,41 на сто), като относителното съотношение спрямо ЕС се движи между 45,45 на сто и 68,48 на сто. При оборота от електронна търговия се наблюдава сходна динамика - увеличение от 2 на сто през 2019 г. до 6,68 на сто през 2024 г., но с временен спад до 3,38 на сто през 2023 г., докато относителният дял спрямо ЕС варира от 18,18 на сто до

[289] Степента за постигане на средните за ЕС нива е изчислена като относителен дял на стойността на съответния показател за България към стойността на показателя средно за ЕС. Границата от 100 % показва равенство между стойностите на показателите за Българоя и средно за ЕС.

[290] До промяната в DESI 2022, показателят измерва относителния дял на предприятията, закупили поне една от следните услуги за облачни изчисления: хостинг на базата данни на предприятието, счетоводни софтуерни приложения, CRM софтуер, изчислителна мощност, след което – на предприятия, закупили сложни или междинни облачни изчислителни услуги

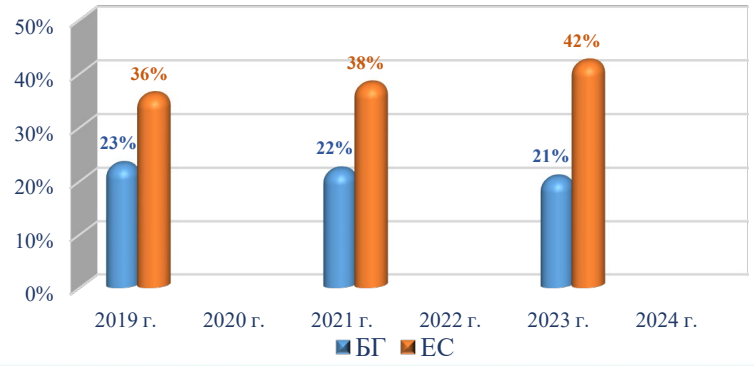
[291] Виж Приложение **II, 2.2.3** към настоящия одитен доклад

53,70 на сто. И в двата случая крайната стойност значително надвишава началната, но темповете на растеж са нестабилни и прекъсвани от периоди на спад.[292]

През 2020 г. делът на предприятията в България, използващи анализ на данни, е 6 на сто, което представлява 42,86 на сто от средното за ЕС (14 на сто). Липсата на последващи данни не позволява проследяване на тенденцията, но изходната стойност показва, че страната е под средното ниво за Съюза още в началото на периода.[293]

Между 2019 и 2023 г. делът на предприятията в България, използващи електронно споделяне на информация, намалява от 23 на сто до 20,51 на сто, докато средното за ЕС нараства от 36 на сто до 42,09 на сто. Съотношението спрямо ЕС се понижава от 63,89 на сто през 2019 г. до 48,73 на сто през 2023 г., което показва нарастващо изоставане.[294]

Фиг. II, 2.2.3-2 Електронно споделяне на информация

Източник: DESI

През 2020 г. България отбелязва значително по-висок дял на предприятията, използващи изкуствен интелект, спрямо средното за ЕС (31 на сто срещу 25 на сто, или 124 на сто от средните нива на стойността за ЕС), като до 2021 г. показателят се измерва с по-строгото определение - „предприятия, използващи поне 2 AI[295] технологии“. От 2022 г. обхватът на показателя е разширен и той отчита „предприятия, използващи която и да е AI технология“[296]. След промяната стойностите за България се установяват на значително по-ниски нива (3-6,47 на сто в периода 2021-2024 г.) и остават под средното за ЕС, но със слаба положителна тенденция в съотношението спрямо ЕС - от 37,50 на сто през 2021 г. до 48 на сто през 2024 г.[297]

Въпреки че за изпълнение на мерките по ПО 2 „Развитие на динамична и иновативна цифрова икономика и увеличаване на потенциала ѝ за растеж“ е планиран и изразходван най-значителен ресурс, съответно почти 1 486 млн. лв. (71 на сто от общия планиран ресурс на Програмата) и 547,3 млн. лв. (75 на сто от изразходваните средства), преобладаващата част от който са европейски средства (съответно 82 на сто и 95 на сто)[298] не може да направи конкретна връзка между отделни мерки или група мерки и стойностите на показателите в това направление на съставния индекс. Причината за това е, от една страна, липсата на обвързаност между целите на НПЦБ 2025 и показателите, с които е предвидено да се измерва напредъка в нейното изпълнение, а именно показателите на съставния индекс DESI, и, от друга страна, неопределянето на целеви стойности по отделните цели на Програмата.

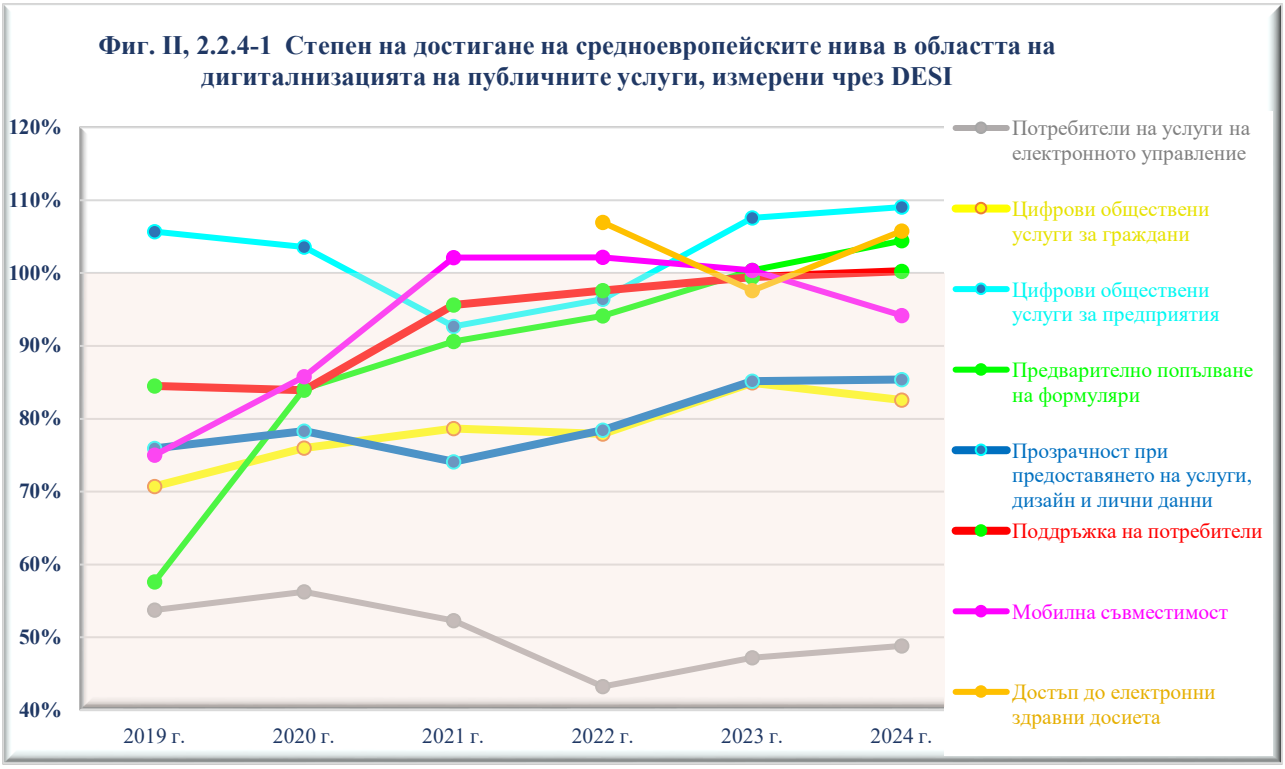
2.2.4. Дигитализация на публичните услуги

Състоянието на цифровизацията на бизнеса се измерва чрез показатели като потребители на услуги на електронното управление[299]; цифрови обществени услуги за граждани; цифрови обществени услуги за предприятия; предварително попълване на формуляри; прозрачност при предоставянето на услуги, дизайн и лични данни; поддръжка на потребители; мобилна съвместимост и достъп до електронни здравни досиета.

---

[292] Виж Приложение **II, 2.2.3** към настоящия одитен доклад
[293] Виж Приложение **II, 2.2.3** към настоящия одитен доклад
[294] Виж Приложение **II, 2.2.3** към настоящия одитен доклад
[295] Artificial Intelligence
[296] Виж Приложение **II, 2.2.3** към настоящия одитен доклад
[297] Виж Приложение **II, 2.2.3** към настоящия одитен доклад
[298] Виж Приложение **II, 2.1.3** и Приложение **II, 2.2.3** към настоящия одитен доклад
[299] Промяна в индикатора, виж Приложение **II, 2.2** към настоящия одитен доклад

Фиг. II, 2.2.4-1 Степен на достигане на средноевропейските нива в областта на дигиталнизацията на публичните услуги, измерени чрез DESI

Източник: DESI[300]

През периода 2019-2024 г. няколко ключови показателя, свързани с цифровите обществени услуги, показват устойчива положителна динамика за България, с постепенно сближаване и в някои случаи изпреварване на средните стойности за ЕС. При цифровите обществени услуги за граждани делът на България нараства от 54,39 на сто до 67,98 на сто, като съотношението спрямо ЕС се повишава от 70,73 на сто до над 82 на сто. Предварителното попълване на формуляри отбелязва най-съществен напредък - от 34 на сто през 2019 г. до 74,13 на сто през 2024 г., което в съпоставка със средните за ЕС нива показва надхвърляне с почти 4,44 на сто след 2023 г. Показателят прозрачност при предоставянето на услуги, дизайн и лични данни отчита умерен, но постоянен ръст, а при поддръжка на потребителите България достига и в края на периода леко надминава средните нива за ЕС (от 84,51 на сто до 100,26 на сто от средното за ЕС). Общата картина е на стабилно подобрение и значително намаляване на разликата спрямо ЕС.[301]

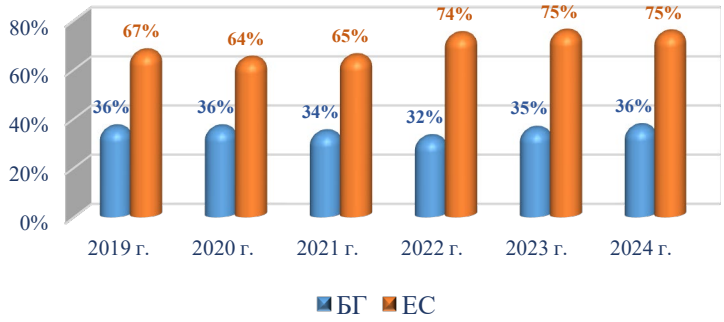
В периода 2022-2024 г. достъпът до електронни здравни досиета в България нараства от 77 на сто до 87,47 на сто, като страната изпреварва ЕС през 2022 и 2024 г., съответно с 6,94 на сто и 5,77 на сто.[302]

В периода 2019-2024 г. както цифровите обществени услуги за предприятия, така и мобилната съвместимост показват високи и устойчиви нива на развитие в България. При първия показател стойностите се движат между 76 на сто (2021 г.) и 94 на сто (2024 г.), като през повечето години България изпреварва средното ниво за ЕС (2019, 2020, 2023, 2024). При мобилна съвместимост се наблюдава значителен ръст от 57,7 на сто през 2019 г. до пик от 95,71 на сто през 2023 г., с лек спад до 90,54 на сто през 2024 г., като страната достига и надвишава равнището на ЕС в периода 2021-2023 г.[303]

[300] Степента за постигане на средните за ЕС нива е изчислена като относителен дял на стойността на съответния показател за България към стойността на показателя средно за ЕС. Границата от 100 % показва равенство между стойностите на показателите за Българоя и средно за ЕС.
[301] Виж Приложение **II, 2.2.4** към настоящия одитен доклад
[302] Виж Приложение **II, 2.2.4** към настоящия одитен доклад
[303] Виж Приложение **II, 2.2.4** към настоящия одитен доклад

В периода 2019-2024 г. делът на потребителите на услуги на електронното управление[304] в България остава относително стабилен - между 32 на сто и 36,48 на сто, значително под средното за ЕС (64-75 на сто). Относителният дял на стойността на показателя за България спрямо средните му за ЕС стойности намалява от 53,73 на сто през 2019 г. до 48,83 на сто през 2024 г., което показва, че изоставането спрямо европейските нива нараства.[305]

Фиг. II, 2.2.4-2 Потребители на услуги на електронното управление

Източник: DESI

Планираните и изпълнени мерки по ПО 4 „Осигуряване на ефективни висококачествени публични електронни услуги за бизнеса, гражданите и електронното управление“ се предполага, че имат принос към постигането на напредък в тази област на цифровата икономика и общество, без това да може да бъде пряко обвързано по посочените в т. 2.2.3 на настоящия раздел причини. *Планираните ресурси за изпълнение на приоритета са в размер на близо 211 млн. лв. (10,1 на сто от ресурса на НПЦБ 2025), като преобладаващата част от тях, 75,58 на сто, са с източник фондовете на ЕС. За реализиране на мерките, изпълнявани в периода на действие на Програмата, са изразходвани около една трета от планирания ресурс – 73,6 млн. лв., 68 на сто от които са европейски средства.*[306]

Позиционирането на България според Индекса на цифровата икономика и общество“ (DESI) показва положителна динамика, но и ясно очертани области, в които са нужни ускорени усилия и инвестиции, за да се преодолее изоставането и да се доближи страната до средните за ЕС нива. Изпълнението на Националната програма също не е допринесло за компенсиране на това изоставане.

Една от основните причини за неефективността на Националната програма е липсата на адекватен мониторингов механизъм на изпълнението и непредприемането, в резултат на това, на обосновани коригиращи действия, което от своя страна не създава предпоставки за правилно насочване на усилия и ресурси за справяне с предизвикателствата и постигане на националните цели. Сред негативните ефекти от сериозните слабости в управлението на програмата е и невъзможността за мобилизиране на почти две трети от предвидения финансов ресурс за изпълнението ѝ, в това число и над 1 млрд. лв. средства от европейските фондове.

3. Интегриране на Националната програма в Актуализирания стратегически документ „Цифрова трансформация на България“ 2024-2030 г.

Адекватното интегриране на НПЦБ 2025 в АНСДЦТБ 2024–2030 е важно за осигуряване на стратегическа приемственост и надграждане на политиките в областта на цифровата трансформация и създаване на условия за целенасочено планиране, проследимост на напредъка и ефективно изпълнение на ангажиментите по програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. За постигането на това е необходимо извършване на предварителен анализ за приноса на отделните

[304] В отделните периоди, показателят измерва относителния дял на лицата, които през последните 12 месеца са: изпращали попълнени форми публичните органи (DESI 2020); използвали интернет за взаимодействие с публичните органи (DESI 2021 и DESI 2022); използвали интернет за взаимодействие с публичните органи (DESI 2023, DESI 2024 и DESI 2025)
[305] Виж Приложение **II, 2.2.4** към настоящия одитен доклад
[306] Виж Приложение **II, 2.1.3** и Приложение **II, 2.2.4** към настоящия одитен доклад

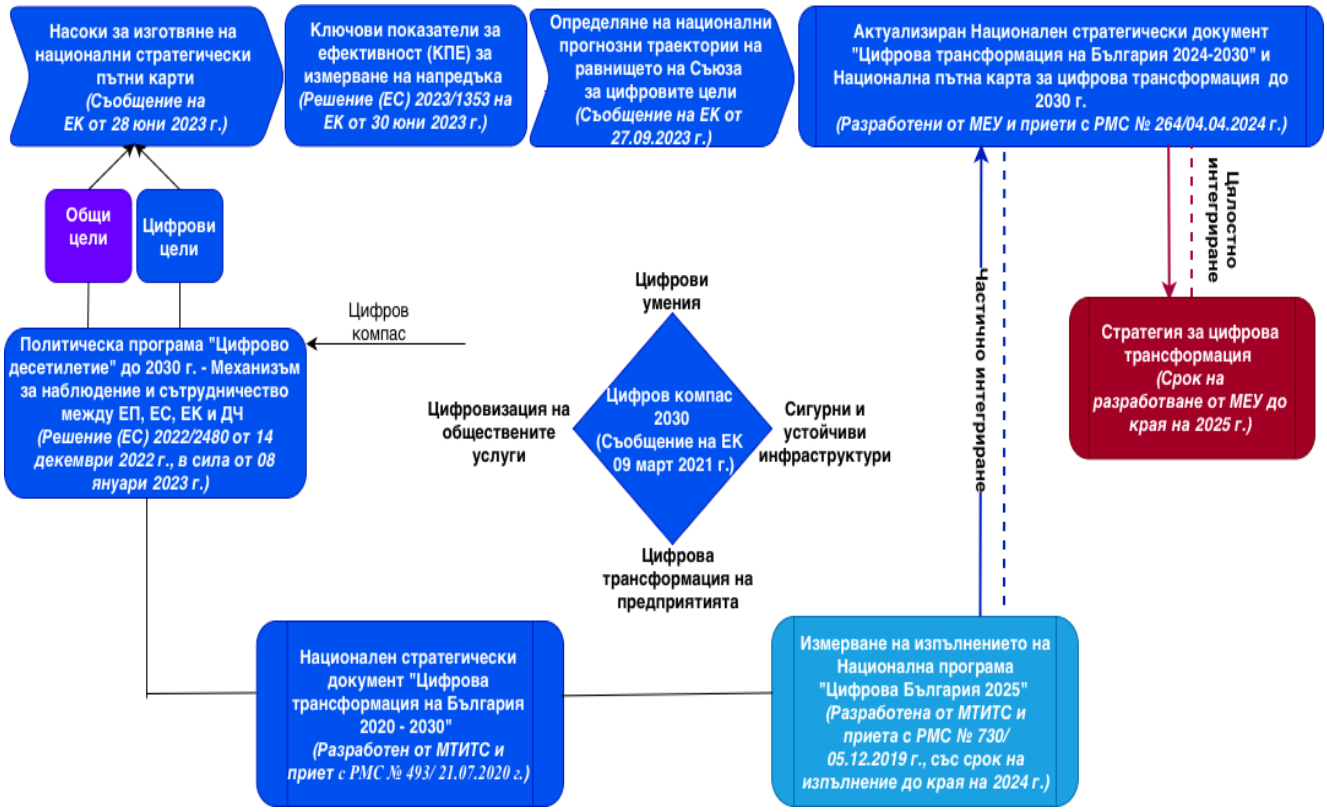
мерки към националните цели за цифрова трансформация и наличие на ясни критерии за включване на мерки от НПЦБ 2025 в Националната пътна карта към АНСДЦТБ 2024–2030.

Съществуващият успоредно с НПЦБ 2025, Национален стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2020-2030“ (НСДЦТБ 2020-2030)[307] е приет през 2020 г. преди определянето през 2021 г. на европейския път за цифровото десетилетие - „Цифров компас“ до 2030 г.[308] и създаването през 2022 г. на европейската политическа програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. Политическата програма определя общи[309] и цифрови цели[310], които трябва да се постигнат в рамките на ЕС. Цифровите цели са съобразени в четирите основни направления в съобщението „Цифров компас“ – цифрови умения, цифрова инфраструктура, цифровизация на бизнеса и цифровизация на обществените услуги.[311] Предвидено е Комисията, в тясно сътрудничество с държавите членки, да създадат прогнозни траектории за всяка от цифровите цели, както и национални стратегически пътни карти за Цифровото десетилетие, които да очертават приноса на държавите членки към постигането на целите.[312]

На национално ниво е прието, че за отразяване на промените в европейската политика, в националната стратегическа рамка ще бъде актуализиран съществуващия НСДЦТБ 2020-2030, а изискваната национална стратегическа пътна карта (Национална ПК) ще бъде приложена към актуализирания документ.[313] В хода на съгласувателната процедура на документите, МС изразява становище, че не е целесъобразно съществуването на два стратегически документа, каквито са АНСДЦТБ 2024-2030 и НПЦБ 2025, и два оперативни документа (пътни карти към тях) в сферата на цифровата трансформация, защото това би създало объркване, различна приоритизация и липса на съгласуваност на политиката, както и допълнителна административна тежест по отчитането им.[314] Предвид това, в Националната ПК са включени и мерки и дейности от ПК към НПЦБ 2025. Актуализираният национален стратегически документ и приложената към него Национална стратегическа пътна карта са приети от МС през 2024 г.[315] В стратегическия документ е предвидено НПЦБ 2025 да бъде цялостно интегрирана в нова Стратегия за цифрова трансформация на Република България до 2030 г.[316]

[307] Националният стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2020-2030“, приет с РМС № 493 от 21.07.2020 г.
[308] Съобщение на ЕК от 09 март 2021 г. до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите Цифров компас до 2030 г.: Европейският път за цифровото десетилетие, с което е потвърдена визията за цифровото десетилетие и рамката за управление от Европейския съвет
[309] чл. 3 от Решение (ЕС) 2022/2481 за създаване на ПП "Цифрово десетилетие" до 2030 г. на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за създаване на политическа програма „ Цифрово десетилетие“ до 2030 г.
[310] чл. 4 от Решение (ЕС) 2022/2481 за създаване на ПП "Цифрово десетилетие" до 2030 г.
[311] Съобщение на ЕК от 09 март 2021 г. до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите Цифров компас до 2030 г.: Европейският път за цифровото десетилетие, с което е потвърдена визията за цифровото десетилетие и рамката за управление от Европейския съвет;
Решение (ЕС) 2022/2481 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година за създаване на политическа програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г.
[312] Решение (ЕС) 2022/2481 на Европейския парламент и на Съвета, чл. чл. 5 и 7;
Виж Фиг. II, 3
[313] Одитно доказателство № **26.1**
[314] Одитно доказателство № **1.5**
[315] Актуализиран Национален стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2024 – 2030 г.“
[316] Одитно доказателство № **26.6**
Проект на Стратегия за цифрова трансформация на Република България 2026–2030 г.

Фиг. II, 3 Стратегическа рамка 2019-2025 г.

3.1. Разработването на националните стратегически пътни карти следва да бъде съобразено с дадените от ЕК Насоки[317], целящи осигуряването на сравнимост и проследимост в развитието на всяка държава членка. Приложеният към Насоките образец изисква пътните карти да съдържат:

1. Анализ на актуалното състояние на цифровата трансформация в специфичния за държавата членка контекст;

2. Национални траектории и целеви стойности, които да допринесат за постигането на целите на ЕС в областта на цифровите технологии;

3. Политики, мерки и действия за постигане на цифровите цели;

4. Основни политики, мерки и действия, които ще допринесат за постигането на общите цели;

5. Сътрудничество на равнище ЕС;

6. Отзиви от заинтересовани страни; и

7. Общо въздействие и заключение.

От страна на МЕУ е изискано съдействие от членовете на Съвета по цифрово десетилетие за предоставяне на информация по три от разделите в образеца, в т. ч. и данни за изпълнявани и планирани мерки и действия за постигане на цифровите цели в тяхната област на компетентност. Предложените от отговорните ведомства мерки са включени като основни в раздел 3 на Националната ПК. Сред тях са и 15 мерки от ПК към НПЦБ 2025.

Освен това, в допълнителна точка на Националната ПК[318] (несъдържаща се в приложения към Насоките на ЕК образец) са включени и мерки от Националната програма – 24 броя, които към края на 2023 г. все още се изпълняват, но не са предложени от съответните отговорни институции за включване сред основните мерки. Посочените от МЕУ причини и мотиви за включването им по този начин са, че от една страна, те са свързани с цифровизацията в България,

[317] Насоки за държавите членки относно изготвянето на националните стратегически пътни карти за цифровото десетилетие

[318] т. 3.3 Допълнителни мерки и проекти, включени в приключващата в края на 2024 г. Национална програма „Цифрова България“ 2025 г., които имат косвено влияние върху постигането на цифровите цели на програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г.

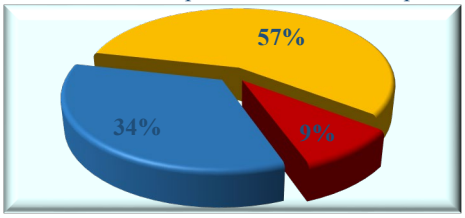
изпълняват се и имат принос към цифровата трансформация, и от друга страна, да се осигури приемственост в изпълнението на неизпълнени мерки по НПЦБ 2025, както и да се изпълни поетия ангажимент за интегриране на Програмата в АНСДЦТБ 2024-2030. Тези мерки са определени като косвено влияещи върху постигането на цифровите цели на програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. По данни на МЕУ, допълнените мерки не попадат в обхвата на Програма „Цифрово десетилетие“ и не могат да бъдат отнесени към определените ключови показатели за ефективност по отделните приоритети на документа. Това е причината, поради която и част от предложените от членовете на СЦД мерки са прехвърлени в допълнителната точка.[319]

Мерките с косвено влияние са групирани в четири области - цифрови умения, цифровизация на предприятията; цифрова трансформация на обществения сектор; гарантиране на правата на децата в цифрова среда, всички от които, с изключение на последната област съвпадат с направленията на „Цифровия компас“. Значителна част от мерките с косвено влияние са сходни с мерки, включени като основни и с пряк ефект върху постигане на европейските цифрови цели. Като причина за невключването им сред основните мерки, от МЕУ е посочено, че:

- тези мерки не са предложени за включване в Националната ПК от отговорните/компетентните институции;
- част от мерките са с постоянен срок за изпълнение и за тях не могат да бъдат определени целеви индикатори за изпълнение и бюджет;
- част от мерките са в аграрния сектор, който не е в обхвата на програма „Цифрово десетилетие“;
- е допусната грешка;
- е следвало да се спазят ограниченията в обема на документа – 70 страници;
- други.[320]

3.2. Националните пътни карти, съгласно Насоките на ЕК за разработването им, следва да са съобразени със спецификите на съответната държава - изходни позиции, разполагаеми ресурси, предизвикателства, преимущества и други. За целта се изисква извършването на анализ на текущото състояние, резултатите от който да послужат като основа за изготвянето на пътната карта.[321] В приложения към АНСДЦТБ 2024-2030 аналитичен доклад, Националната програма е спомената сред стратегическите документи, целящи постигане на визията за изграждане на ориентирано към човека, устойчиво цифрово общество. Докладът не разглежда приноса, реализиран и потенциален, на самата Програма или отделни мерки от нея към цифровите цели.[322] Анализът, включен в първия раздел на Националната ПК, преповтаря направения в аналитичния доклад SWOT анализ и също не съдържа данни за приноса на мерките от Националната програма към цифровизацията в България. [323]

Фиг. II, 3.3. Неизпълнени мерки/дейности от Националната програма, включени в Националната стратеческа пътна карта

Освен извършването на анализ, Комисията изисква всяка държава да посочи как планира да допринесе за постигането на цифровите цели на Съюза като определи национални целеви стойности и прогнозни траектории, които спомагат за постигането на всяка цел. Прогнозните траектории следва да отразяват очакваното въздействие от прилаганите политики, мерки и действия, изчислено въз основа на исторически данни.[324] При оценката и изчисляването на

[319] Одитни доказателства №№ **6.3 и 26.1**
[320] Одитно доказателство № **26.3**
[321] Насоки за държавите членки относно изготвянето на националните стратегически пътни карти за цифровото десетилетие
[322] Приложение I: Цифрова трансформация на България – Аналитичен доклад
[323] Приложение II: Национална пътна карта за цифрова трансформация на България;
Одитно доказателство № **32.1**
[324] Насоки за държавите членки относно изготвянето на националните стратегически пътни карти за цифровото десетилетие

прогнозните стойности на националните траектории за всеки от ключовите показатели за ефективност са взети предвид мерките от НПЦБ 2025, интегрирани като основни мерки в Националната ПК към АНСДЦТБ 2024-2030. Допълнително включените мерки с косвено значение не са отразени в направената оценка.[325] За тях не е извършен и друг специфичен предварителен анализ за приноса им към общите и цифровите цели.[326]

3.3. Използваният подход за интегриране на НПЦБ 2025 в АНСДЦТБ 2024-2030 показва, че съществуват два начина за включване на мерки от Програмата в Националната ПК – мерките да са предложени от съответните отговорни институции или изпълнението им да не е приключено към 2023 г. *В условията на липса на специфичен анализ на потенциалния принос на неизпълнените мерки към цифровите цели, както и невземането им предвид при изчисляване на националните прогнозни траектории, статусът им на изпълнение се явява единствения критерий за преценка кои мерки от приключващата Програма да бъдат прехвърлени в Националната ПК като мерки с косвено влияние.*

Извършеният преглед на неизпълнените мерки, съгласно актуализираната към 31.12.2023 г. ПК към НПЦБ 2025 и кои от тях са прехвърлени към Националната ПК показва, че общият брой на прехвърлените мерки/дейности е 44. Малко над една трета от тях – 34,09 на сто (15 бр.), са включени сред основните мерки[327] *и могат да се приемат за реално интегрирани*. Това са мерките, предложени от отговорните институции. Най-голяма част от тях - 8 броя, са включени в направление „Цифровизация на предприятията“, следвани от включените в направление „Цифрови обществени услуги – 4 броя, което показва, че интегрираните мерки от НПЦБ 2025 ще имат най-голямо влияние върху постигането на целите в тези направления. В останалите направления - „Цифрови умения“ и „Цифрова инфраструктура“, не би могло да се очаква съществено влияние, т. к. в тях са включени, съответно 2 и 1 мерки.[328]

По-голямата част от неизпълнените в рамките на НПЦБ 2025 мерки – 56,82 на сто (25 бр.), са включени в допълнително добавената точка[329], като мерки с косвено влияние, които, нито са отчетени при изчисляване на траекториите, нито впоследствие може да бъде отчетен приноса им към цифровите цели.[330]

Има и неизпълнени към края на 2023 г. мерки по НПЦБ 2025, които не са включени в Националната ПК - 9,0 на сто (4 бр.), т. к. е преценено, че те не попадат в обхвата на програма „Цифрово десетилетие (2 бр.) [331] и поради пропуск (2 бр.)[332].

Съобразно изискванията на ЕК, Националната ПК следва да съдържа определена информация за мерки, посредством които се очаква да бъдат постигнати националните целеви стойности на КПЕ[333] - статус на мярката; кратко описание на мярката, в т.ч. съдържание на мярката, връзка към целта и ориентировъчен график до 2030 г.; отпуснат или планиран бюджет; очаквано въздействие и свързаните с него срокове; отговорна институция.[334] Тези изисквания са спазени по отношение на 15-те мерки от ПК към НПЦБ 2025, интегрирани като основни в Националната ПК (т. 3.2). [335]

Част от тези изисквания са спазени и при описанието на допълнително включените 24 мерки с косвено значение – за преобладаващата част от мерките са налични данни за

[325] Одитно доказателство № **26.8**
[326] Одитно доказателство № **26.2**
[327] Т. 3.1 и т. 3.2. от Приложение II: Национална пътна карта за цифрова трансформация на България
[328] Одитно доказателство № **32.1**
[329] Т. 3.3 от Приложение II: Национална пътна карта за цифрова трансформация на България
[330] Одитно доказателство № **32.1**
[331] 1.Ефективна политика за имената на домейните, използвани от административните органи към Цел 14;
2.Съблюдаване на обществения интерес в управлението на националните домейни от високо ниво (ccTLDs) към Цел 14
[332] 2.1. Цифрова трансформация на публичния сектор – киберсигурност към Цел 13.;
2.10 Процедура за Изграждане на стратегическа, организационна и техническа рамка за управление и за оперативна съвместимост на данните (d1)към Цел 5.
[333] Определени в Решение за изпълнение (ЕС) 2023/1353 на Комисията от 30 юни 2023 г. за измерване на напредъка към постигането на цифровите цели
[334] Насоки за държавите членки относно изготвянето на националните стратегически пътни карти за цифровото десетилетие
[335] Приложение II: Национална пътна карта за цифрова трансформация на България

финансиране, срок на реализация, очаквани резултати, индикатори за изпълнение, отговорни институции. Но и липсва значителна част от информацията:

- не е направено описание на мерките, а е посочено само наименованието им;
- не са посочени актуални базови стойности;
- не е конкретизиран график за изпълнението им до 2030 г.;
- не е определен размера на предвидения финансов ресурс и конкретни срокове за изпълнение на част от мерките (посочено е, че те се изпълняват ежегодно или са с постоянен срок за изпълнение);
- не е посочена връзката на мерките с цифровите цели и тяхното въздействие и приложимост спрямо предизвикателствата на страната, поради вече посочената невъзможност за обвързване.[336]

Всичко това потвърждава невъзможността за проследяване на напредъка в изпълнението им в рамките на Националната пътна карта и измерване на приноса им към цифровите цели.

Извършеното интегриране на една трета от прехвърлените мерки от Национална програма „Цифрова България до 2025 г.“ към Националната пътна карта, чрез включването им сред основните мерки и вземането им предвид при изчисляването на националните прогнозни траектории, е индикатор за наличие на известна приемственост в реализиране на прехода към цифрова икономика и общество в България.

Въпреки това, допълнителното включване в Националната пътна на по-голямата част (57 на сто) от неизпълнените мерки по Националната програма, като мерки с косвено влияние, базирано единствено на критерия дали изпълнението им е приключило към края на 2023 г., без да е извършен анализ за потенциалния им принос към цифровите цели, показва слабости в процеса на планиране и не създава предпоставки за ефективно изпълнение на политиките в областта на цифровизацията.

4. Наблюдение и отчитане на Актуализирания стратегически документ „Цифрова трансформация на България“ 2024-2030 г.

Наличието на ясно дефинирани правила и процедури за регулярно проследяване, отчитане и оценка на изпълнението на Националната ПК към АНСДЦТБ 2024 - 2030, в т.ч. и включените в нея мерки от НПЦБ 2025, съдържащи конкретни отговорности и срокове, измерими индикатори и механизми за контрол, са ключова предпоставка за извършването на ефективен мониторинг на национално ниво с оглед постигането на заложените цифрови цели.

4.1. Механизмът за наблюдение и отчитане на Националната ПК е заложен в АНСДЦТБ 2024-2030, където е посочено, че това ще се извършва посредством определения в Решение (ЕС) 2022/2481 от 14.12.2022 г. [337] механизъм на европейско ниво, съгласно който оценката за напредъка по всяка цифрова цел се осъществява чрез проследяване на изпълнението на ключови показатели за ефективност, определени от ЕК.[338] Показателите са включени в групата показатели, наблюдавани в рамките на DESI. От държавите членки се очаква да предоставят необходимите статистически данни и информация за степента на постигане на цифровите цели, на база на които Комисията ежегодно да изготвя Доклад за състоянието на цифровата трансформация.[339]

В Докладите за Цифровото десетилетие се предвижда да бъде извършвана оценка доколко ефективно са въведени общите цели на програма „Цифрово десетилетие“ в

---

[336] Приложение II: Национална пътна карта за цифрова трансформация на България;
Одитно доказателство № **32.1**

[337] Решение (ЕС) 2022/2481 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година за създаване на политическа програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г., чл. чл. 5, 6 и 8

[338] Определени в Решение за изпълнение (ЕС) 2023/1353 на Комисията от 30 юни 2023 г. за измерване на напредъка към постигането на цифровите цели

[339] Актуализиран Национален стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2024 – 2030 г.“, раздел „Наблюдение и отчитане на Националната пътна карта (Приложение II)“

националните политики, мерки или действия, както и *да бъде отчитан напредъка по отношение на постигането на цифровите цели*. Докладите следва да описват подробно степента на напредък на Съюза по отношение на прогнозните траектории за всяка цел, оценката на усилията, необходими за постигането ѝ, включително недостига на инвестиции в цифров капацитет и иновации. В тях трябва да се включват и оценка на изпълнението на съответните регулаторни предложения, и оценка на действията, предприети на равнището на Съюза и на държавите членки. [340]

На база на направените констатации, докладите следва да съдържат и конкретни препоръки за политики, мерки и действия, които отчитат различията в потенциала на отделните държави членки и да допринасят за постигането на цифровите цели, както и националните политики, мерки и действия, които те вече са въвели. Препоръките се очаква да засягат най-вече равнището на амбиция с оглед на постигането на общите и цифровите цели; националните политики, мерки и действия; всякакви допълнителни политики, мерки или действия, които могат да бъдат необходими за коригирането на националните пътни карти; взаимодействието и съгласуваността между съществуващите и планираните политики, мерки и действия. Въз основа на препоръките от докладите и в случай, че не е постигнат достатъчен напредък в дадена област, на национално ниво се изисква представянето на коригиращи политики, мерки и действия, чрез промяна и допълнения в Националната пътна карта. [341]

Не е предвиден механизъм за извършване на наблюдение и отчитане на национално ниво на Националната ПК, което предвид целите на европейския мониторингов механизъм – да отчита напредъка в постигането на цифровите цели на ЕС, показва, че *изпълнението на включените в пътната карта мерки с косвено влияние върху постигането на цифровите цели няма да бъде наблюдавано и отчитано*. Липсва и механизъм за наблюдение и отчитане на изпълнението на заложените в АНСДЦТБ 2024-2030 цели, както и на оценка на въздействието върху целевите области. Не са въведени и правила и процедури в тази връзка. Причината за това е, че МЕУ счита за „нецелесъобразно повторното събиране на информация и разработване и въвеждане на механизъм за наблюдение на изпълнението на АНСДЦТБ 2024-2030 на национално ниво, чиито резултати по същество едва ли ще се различават от тези, които се съдържат и в европейския Доклад за България“.[342]

4.2. Осъществяването на цялостна координация, сътрудничество и консултация при мониторинг и оценка на държавната политика в областта на цифровата трансформация следва да се осъществява от Съвета по цифровото десетилетие при МС.[343]

Координацията на дейностите на национално ниво, свързани с подготовката и представянето на приноса на съответната страна за изготвяне на Докладите за състоянието на цифровото десетилетие от ЕК, са възложени на МЕУ, като институция, отговорна за изпълнението на политическата програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г.[344]

В рамките на министерството, за периода 2020-2024 г. отговорността за извършване на постоянен мониторинг и контрол на стратегически и програмни документи е възложена на Дирекция "Информационни технологии, информационно общество, европейска координация и международно сътрудничество".[345] През 2025 г. в министерството е създадена нова дирекция „Дигитална трансформация“ с функции по координация и подпомагане реализирането на ангажиментите на национално ниво, свързани с европейската политическа програма "Цифрово десетилетие", в т. ч. разработване на нормативни актове и стратегически документи, изготвяне,

[340] Актуализиран Национален стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2024 – 2030 г.“, раздел „Наблюдение и отчитане на Националната пътна карта (Приложение II)“
[341] Актуализиран Национален стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2024 – 2030 г.“, раздел „Наблюдение и отчитане на Националната пътна карта (Приложение II)“
[342] Одитни доказателства №№ **6.12 и 6.13**
[343] ПМС № 38 от 2022 г.
[344] Актуализиран Национален стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2024 – 2030 г.“, раздел „Наблюдение и отчитане на Националната пътна карта (Приложение II)“
[345] Чл. 43 от Устройствен правилник на Министерството на електронното управление (отменен), приет с ПМС № 89 от 19.05.2022 г., обн., ДВ, бр. 38 от 20.05.2022 г., в сила от 20.05.2022 г., отм., бр. 31 от 11.04.2025 г., в сила от 11.04.2025 г. (отменен с ПМС № 26 от 09.04.2025 г. за приемане на УП на МЕУ)

координиране и мониториране на изпълнението на доклади, пътни карти и планове, изготвяне на анализи на показатели и прогнози.[346]

Конкретни задачи, свързани с изпълнението на целите на европейската политическа програма „Цифрово десетилетие“ са възложени на създадените Експертна РГ към МЕУ и на Постоянната РГ към СЦД, за:

- съдействие за попълване на въпросници;
- съдействие за подготовка на националната стратегическа пътна карта и нейното адаптиране при необходимост;
- мониторинг и анализ на националните цифрови политики;
- подготовка на българския принос към ежегодния „Доклад за състоянието на цифровото десетилетие“;
- подготовка и внасяне за приемане в МС на актове, с които се приемат мерки, необходими за изпълнение на препоръките от „Доклад за състоянието на цифровото десетилетие“;
- организиране на подготовката и подпомагане представянето на периодична обобщена информация за напредъка в изпълнението на целите на политическата програма „Цифрово десетилетие“.[347]

Заповедите за определяне на състава на групите също не определят ред и процедури за изпълнение на възложените задачи.[348] Същевременно, изрично е заложено в акта за създаване на СЦД определянето на правила на работата на ПРГ към Съвета.[349]

Липсата на регламентирани правила и процедури за наблюдение и отчитане на национално ниво създава условия за:

- неясно разпределение на отговорностите и недостатъчна съгласуваност между институциите, участващи в процеса;
- трудности при системното проследяване на напредъка по националните цифрови цели, в т. ч. и напредъка спрямо националните прогнозни траектории, които следва да бъдат измерими, както на ниво ЕС, така и на национално ниво[350];
- ненавременно идентифициране на отклонения и предприемане на коригиращи действия, както и зависимост от външни фактори (ЕК) за предприемане на коригиращи действия.

4.3. От приемането на АНСДЦТБ 2024-2030 до края на м. август 2025 г. не е извършвано проследяване и отчитане на неговото изпълнение. Проследяване се извършва единствено от ЕК по отношение напредъка на страната в четирите направления на програма „Цифрово десетилетие“ и по този повод се осъществява комуникация с ЕК.[351] Наблюдението от страна на ЕК се осъществява чрез събиране на информация по отделните КПЕ от различни източници, сред които Евростат, проучвания, извършвани от Комисията, нейни служби, въпросници към държавите членки.[352] По информация на МЕУ, няма унифициран формат за представяне на националния принос към доклада на ЕК за състоянието на цифровото десетилетие. Въпросниците са специфични за всяка държава членка и са фокусирани основно към областите, в които се наблюдават затруднения и забавяния в изпълнението на целите. [353]

На национално ниво, събирането на необходимата информация за отговор по поставените от Комисията въпроси се координира от МЕУ, като в процеса участват между 5 и 6 служители на министерството. Първият изцяло ориентиран към приоритетите на европейската политическа програма въпросник е получен през 2023 г. за целите на изготвянето на първия

---

[346] Чл. 41 от Устройствен правилник на Министерството на електронното управление, приет с ПМС № 26 от 9.04.2025 г., обн., ДВ, бр. 31 от 11.04.2025 г., в сила от 11.04.2025 г., изм., бр. 56 от 11.07.2025 г., в сила от 22.07.2025 г.
[347] Одитни доказателства **№№ 1.2 и 26.8**
[348] Одитни доказателства **№№ 1.2 и 26.8**
[349] Чл. 13, ал. 4 от ОМС № 38 от 2022 г.
[350] *Съгласно чл. 7, ал. 2, т. б) от Решение (ЕС) 2022/2481*
[351] Одити доказателства **№№ 6.9 и 26.10**
[352] Определени в Решение за изпълнение (ЕС) 2023/1353 на Комисията от 30 юни 2023 г. за измерване на напредъка към постигането на цифровите цели
[353] Одити доказателства **№№ 6.9 и 6.11**

доклад на ЕК за състоянието на цифровото десетилетие 2023.[354] За подготовката на информацията, както по този, така и по следващите два въпросника, през 2024 г. и 2025 г., е осъществена електронна кореспонденция с администрации (вкл. с експертната РГ и ПРГ към СЦД), НПО, бизнес асоциации и академична общност. Изцяло попълненият въпросник не е комуникиран с всички членове на ПРГ. От страна на МЕУ е преценено, че това не е необходимо, тъй като приносът на отделните участници в групата е включван във въпросника без промяна, а в случаите на възникнали противоречия или неясноти, те са изяснявани със засегнатите ведомства. Не е извършвано съгласуване или одобряване от страна на ПРГ към СЦД на информацията, която се предоставя на Комисията, поради липсата на изрично изискване, което, от своя страна, се корени в липсата на каквито и да е правила и процедури за извършването на тези дейности.[355]

След предоставяне на информацията на Комисията се провеждат онлайн срещи с нейни представители и, при необходимост, впоследствие се предоставя допълнителна информация. Прави впечатление, че за наблюдавания кратък период представителството на националните институции в срещите с Комисията намалява, от 7 представени институции през 2023 г. до 3 през 2025 г.[356]

Съветът по цифровото десетилетие, след приемането на АНСДЦТБ 2024-2030 и Националната ПК към него, не се е произнасял по повод мониторинга и оценката на документите.[357]

Описаният в АНСДЦТБ 2024-2030 механизъм за извършване на наблюдение върху постигането на цифровите цели от страна на ЕК показва, че извън обхвата му остават както допълнително включените като мерки с косвено значение в Националната ПК мерки от НПЦБ 2025, така и част от заложените цели в АНСДЦТБ 2024-2030, като например, определените цели в област „Селско стопанство“. Тези мерки са отчетени само еднократно в рамките на последния Отчет на НПЦБ 2025 към 31.12.2024 г. и актуализирана ПК към него.[358]

За периода на действие на АНСДЦТБ 2024-2030 не са предлагани и извършвани корективни действия във връзка с изпълнението на документа и приложената към него Национална ПК.[359] Не са предприети корективни действия и за изпълнение на дадените през 2024 г. от Комисията 13 препоръки. В публикувания през 2025 г. Доклад за състоянието на цифровото десетилетие на ЕК е отбелязано, че България не е представила преработена Национална пътна карта в отговор на дадените препоръки. Извършена е единствено актуализация на първоначалната ѝ версия, като измененията се отнасят предимно до коригиране на технически грешки и промяна на срокове, като по повечето препоръки са изпратени писмени отговори и препратки към вече съществуващи мерки, без да са предприети нови действия.[360]

Не са създадени условия и не се извършва ефективно наблюдение на изпълнението на Актуализирания стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2024-2030 г.“ и приложената към него Национална стратегическа пътна карта. На практика, страната ни изцяло „делегира“ на Европейската комисия функциите по извършване на наблюдение и оценка на напредъка на България в постигането на цифровите цели, идентифицирането на слабости и грешки, както и за предлагане на корективни мерки/действия за отстраняването им. В резултат на това:

- наблюдението и оценката се ограничават само до онази част от националната политика, която съвпада с европейската;

---

[354] напредъкът по DESI вече не се публикува като отделен годишен доклад, а е интегриран в мониторинга на програма „Цифрово десетилетие до 2030 г.“

[355] Одити доказателства **№№ 6.9, 38.1, 38.2, 38.3, 38.4 и 38.5**

[356] Одити доказателства **№№ 6.9, 38.1, 38.2 и 38.5**

[357] Одитно доказателство **№ 5.2**

[358] Виж т. 1.2. от настоящия раздел на проекта на одитен доклад

[359] Одити доказателства **№№ 26.10 и 6.9**

[360] State of the Digital Decade 2025 report

- включените в Националната пътна карта мерки с косвено влияние върху постигане на цифровите цели от Националната програма „Цифрова България до 2025 г.“ изобщо няма да бъдат проследявани и оценявани. Извън обхвата на това наблюдение остават и част от определените в актуализирания стратегически документ цели;

- проследяването и оценката се извършват единствено чрез определените от ЕК ключови показатели за ефективност, които не са съобразени с необходимата за целите на наблюдението на национално ниво детайлизация;

- отговорният за изпълнението на националната политика орган е лишен от възможността да получава навременна информация за реализирането ѝ в съобразени с националните специфики и предизвикателства обеми и разрези, респективно и от възможността да взима адекватни управленски решения. В този контекст, националният орган остава само изпълнител на препоръките на Европейската комисия, като за изследвания период, дори и за тяхното изпълнение не са предприети действия.

4.4. Цялостното интегриране на НПЦБ 2025, предвидено да се реализира при разработването на новата Стратегия за цифрова трансформация до 2030 г. предстои да бъде направено.[361] Изготвени са проекти на Стратегия за цифрова трансформация на Република България 2026-2030 и Аналитичен доклад за състоянието на цифровата трансформация в република България към 30.06.2025 г., които са в процес на обществено обсъждане до края на м. октомври 2025 г.[362] Стратегията и пътна карта към нея се очаква да бъдат приети до края на 2025 г.[363]

От МЕУ е заявено, че при разработването на механизма за наблюдение, отчитане, оценка и контрол върху изпълнението на новата стратегия ще бъдат съобразени изискванията на действащата национална „Методология за стратегическо планиране в публичния сектор“, одобрена през 2010 г., както и изискванията на програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. Министерството на електронното управление ще продължи да координира дейностите по предоставяне на информация към ЕК, а в бъдещия механизъм се предвижда да бъдат ангажирани: СЦД и ПРГ към него, представители на бизнеса, академичните среди, неправителствени организации и местната власт. [364]

Прилагането на Методология за стратегическо планиране от 2010 г. при разработването на стратегия с хоризонт до 2030 г. крие редица рискове и ограничения. Методологията не е адаптирана към извършването на мониторинг на национално и на европейско ниво, както и не включва интегрирани политики, което може да доведе до формален подход при планирането, недостатъчно ефективно отчитане на резултати и ограничена възможност за постигане на стратегическите цели на цифровото десетилетие, поради остарялата рамка на планиране, която не е адаптирана към съвременната среда.

През м. октомври 2025 г. от МС е приета нова Методология за стратегическо планиране, която следва да се прилага от 1 януари 2026 г. за разработването, наблюдението, отчитането, контрола на изпълнението и оценката на определените с нея документи за стратегическо планиране с национален обхват, сред които са и националните стратегии.[365] В тази връзка, новата Стратегията за цифрова трансформация следва да се съобрази напълно с изискванията на приетата от МС методология.

Публикуваният проект на Стратегия за цифрова трансформация не съдържа ясно определени отговорности, правила и процедури за извършване на наблюдение, отчитане, оценка и контрол върху постигането на целите на Стратегията и цялостното ѝ изпълнение.[366]

---

[361] Одитно доказателство № **26.6**

[362] проекти на Стратегия за цифрова трансформация на Република България 2026-2030 и Аналитичен доклад за състоянието на цифровата трансформация в република България към 30.06.2025 г.

[363] Одитно доказателство № **26.6**

[364] Одитно доказателство № **26.07**

[365] Методология за стратегическо планиране, приета с РМС № 682 от 06.10.2025 г

[366] проекти на Стратегия за цифрова трансформация на Република България 2026-2030, Раздел VI. Наблюдение на изпълнението, контрол и отчитане

Липсата на регламентирани правила и процедури за координация, мониторинг, отчетност и контрол при изпълнението на Актуализирания стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2024-2030 г.“ на национално ниво създава значителни предпоставки за затруднения в проследяването на напредъка по цифровите цели, неефективно управление на риска от отклонения и недостатъчна съгласуваност между ангажираните институции. Това води до ограничена възможност за вземане на информирани и навременни управленски решения и създава риск от ниска ефективност при реализирането на цифровите политики на национално ниво.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

1. От Министерския съвет и водещите ведомства не са осигурени адекватни условия за успешното изпълнение на Националната програма „Цифрова България 2025“, тъй като:

- в Програмата са поставени многобройни цели, без да е утвърдена система от индикатори за наблюдение на степента на изпълнението им и проследяване на напредъка;

- предвидените основни мерки за постигане на целите не са конкретни и без ясен план за действие, в т.ч. не са определени необходими ресурси за тяхното изпълнение;

- липсва готовност за начина за реализиране на целите, предвид отсъствието на интервенционна логика между дефинираните цели, мерки/дейности и очаквани резултати;

- не е предвидена подходяща организация за изпълнение на Националната програма „Цифрова България 2025“ и Пътната карта, предвид липсата на утвърден адекватен механизъм за осъществяване на координация, контрол, наблюдение, отчитане, докладване и актуализиране.

По този начин, не се гарантира постигането на предназначението на документа за модернизиране и повсеместно въвеждане на информационно-технологични решения във всички сфери на икономиката и социалния живот, чрез създаване на среда за широко прилагане на информационните и комуникационни технологии, национална инфраструктура, иновативни електронни услуги от нов тип за бизнеса и гражданите, единни стандарти и постигане на висока степен на мрежова и информационна сигурност и оперативна съвместимост.

2. Изпълнението на Националната програма „Цифрова България 2025“ не е ефективно предвид:

- наличието на сериозни слабости в координацията и липсата на контрол в рамките на отделните етапи на управлението ѝ, което създава риск за изпълнението на отделните мерки и за надеждността на отчетната информация;

- наличието на значителни пропуски в наблюдението и отчитането, вкл. липсата на достатъчно и надеждни данни и анализ на напредъка не позволява предприемането на коригиращи мерки и вземането на адекватни управленски решения;

- извършването на съществени промени, без мотивиране и одобрение, по отношение на одобрените от Министерския съвет цели и мерки в Националната програма „Цифрова България 2025“ създава риск за нейното изпълнение;

- ниските нива на изпълнение - 52,1 на сто от планираните за постигане на целите на Програмата мерки и дейности са изпълнени;

- неуспех в мобилизирането на предвидените финансови ресурси за постигане на целите на Програмата (изразходвани са едва 35 на сто от планираните средства) и в оползотворяването на много голям европейски ресурс (възлизащ на повече от 1 млрд. лв.).

Приносът на Националната програма „Цифрова България 2025“ за постигане на напредък в областта на цифровизацията във всички сфери на обществено-икономическия живот в страната не може да бъде оценен, тъй като заложените в нея цели не са измерими и изпълнението им не е обвързано с конкретни целеви стойности.

3. Включването на неизпълнени мерки от Национална програма „Цифрова България 2025“ в Националната пътна карта към Актуализирания стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2024-2030 г.“ показва известна приемственост в реализиране на прехода към цифрова икономика и общество. Същевременно, липсата на механизъм за наблюдение на изпълнението на стратегическия документ и пътната карта на национално ниво не създава условия за изпълнение на мерките и постигане на заложените цели.

Наблюдението и оценката на постигането на цифровите цели, идентифицирането на слабости и грешки, както и предлагането на коригиращи мерки/действия за отстраняването им са „делегирани“ изцяло на Европейската комисия. В резултат на това:

- наблюдението и оценката се ограничават само до онази част от националната политика, която съвпада с европейската политика;

- проследяването и оценката се извършват чрез определените от ЕК ключови показатели за ефективност, които не са съобразени с необходимата за целите на наблюдението на национално ниво детайлизация;

- отговорният за изпълнението на националната политика орган е лишен от възможността да получава навременна информация за реализирането ѝ в съобразени с националните специфики и предизвикателства обеми и разрези, респективно и от възможността да взима адекватни управленски решения. В този контекст, националният орган остава само изпълнител на препоръките на Европейската комисия, като за изследвания период, дори и те не са изпълнени.

4. Състоянието на цифровата икономика и общество в България, измерено чрез съставния индекс DESI показва наличието на области с ясно очертано изоставане от средните за ЕС нива, като същевременно по отделни показатели България се доближава, дори и изпреварва средното за ЕС развитие. Липсата на интервенционна логика в Националната програма „Цифрова България 2025“, от една страна, и методологията на измерване на показателите в DESI, от друга страна, не позволяват да бъде оценено влиянието на Програмата върху стойностите на показателите.

През периода 2020-2024 липсва актуален интегриран стратегически документ за определяне на дългосрочната визия на правителството за цифровизация на всички сфери в икономиката и обществото, както и всеобхватна стратегия за развитие на цифровата трансформация в страната. Отсъствието на съгласуваност и координираност на множеството стратегически документи създава риск за непостигането на синергичен ефект от всички мерки и източници за тяхното финансиране, с цел провеждане на успешна дългосрочна политика за цифрова трансформация.

Управлението на Националната програма „Цифрова България 2025“ за периода 2021-2024 г. не е ефективно предвид:

- неосигуряването на адекватни условия за успешното ѝ изпълнение, изразяващи се в наличието на многобройни и неизмерими цели, липса на система от показатели за проследяване на постигането им, отсъствие на интервенционна логика между целите, мерките и очаквани резултати и липса на подходяща организация за изпълнение на Програмата;

- неизвършването на адекватни координация, мониторинг, наблюдение, отчитане и контрол;

- липсата на актуализация на Програмата и извършването на промени в Пътната карта към нея без адекватно одобрение;

- ниските нива на изпълнение на мерките и дейностите и неуспех в мобилизирането на две трети от предвидените финансови ресурси, включително и на значителния европейски ресурс;

- наличието на области с ясно очертано изоставане от средните за Европейския съюз нива, като същевременно по отделни показатели България се доближава, дори и изпреварва средното за Европейския съюз развитие.

Това не подпомага постигането на модернизиране и повсеместно въвеждане на интелигентни информационно-технологични решения във всички сфери на икономиката и социалния живот и до голяма степен се дължи на пропуските в дизайна на програмата, свързани с институционалната децентрализация на нейното изпълнение и определената система за мониторинг, координация и отчитане, в която липсват предвидени механизми за централизирано управление, контрол и гарантиране на качеството на информацията.

Делът на средствата от Европейския съюз за изпълнение на мерките и дейностите по Националната програма „Цифрова България 2025“ е предвидено да достигне до 79 на сто от общо планираните финансови ресурси, но поради ниските нива на изпълнение на

програмата, размерът на усвоените средства от европейските фондове не надвишава 37 на сто от планирания.

Включването на неизпълнени мерки от Националната програма „Цифрова България 2025“ в Националната пътна карта към Актуализирания стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2024-2030 г.“ показва известна приемственост в реализиране на прехода към цифрова икономика и общество, но липсата на механизъм за наблюдение, отчитане и контрол на национално ниво не гарантира изпълнението им.

ПРЕПОРЪКИ:

Към министъра на иновациине и дигиталната трансформация:

1. Да инициира промяна в Актуализирания стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2024-2030 г.“ и в проекта на Стратегия за цифрова трансформация на Република България 2026-2030 г., с цел въвеждането на механизъм за наблюдение, отчитане, оценка и контрол на национално ниво, който да съдържа най-малко изискване за:

- периодично наблюдение и докладване на напредъка в изпълнението на отделните мерки;

- периодично наблюдение и докладване на степента на постигане на заложените цели на базата на предварително определени релевантни и измерими показатели (с базови и целеви стойности), както и извършване на анализ на установените слабости с цел даване на предложения за корективни мерки.

При разработването на механизма следва да се вземе предвид Методологията за стратегическо планиране, приета с Решение № 681 на МС от 06.10.2025 г., както и установените в рамките на одита слабости в механизма за наблюдение, отчитане, оценка и контрол на Националната програма „Цифрова България 2025“.[367]

2. Да въведе правила и процедури (с детайлно описани дейности и определени отговорности и срокове за изпълнението им) за регулярно проследяване и отчитане на съответния посочен в предходната препоръка стратегически документ и пътна карта към него.

При разработването на правилата и процедурите следва да се вземат предвид установените в рамките на одита слабости в механизма за наблюдение, отчитане, оценка и контрол на Националната програма „Цифрова България 2025“.[368]

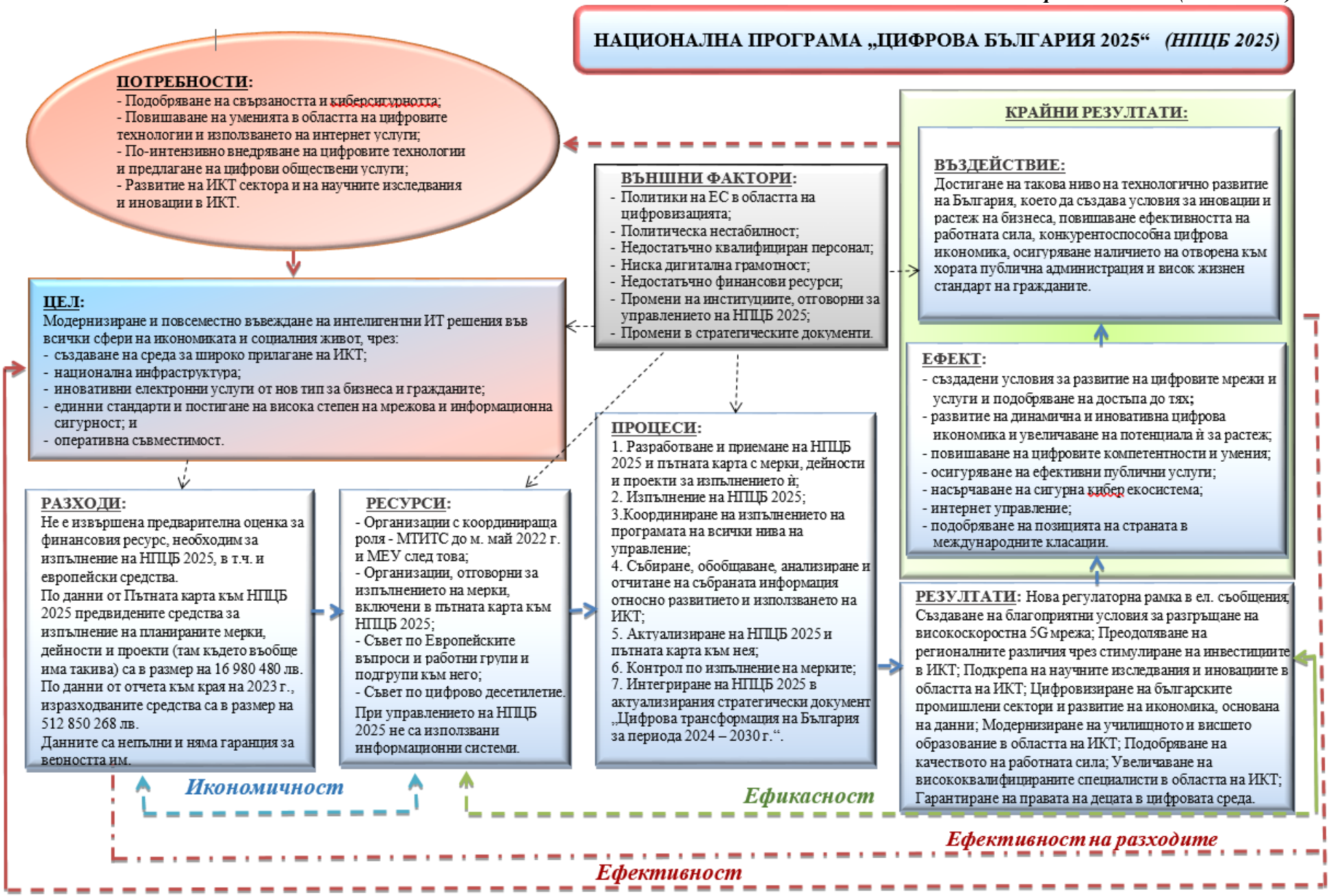
В подкрепа на констатациите са събрани 37 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата, на адрес гр. София, ул. „Екзарх Йосиф” № 37.

На основание чл. 50, ал. 2 от Закона за Сметната палата, министърът на иновациите и дигиталната трансформация да предприеме мерки за изпълнение на препоръките и да уведоми писмено за това председателя на Сметната палата в срок до 30.09.2027 г.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 48, ал. 1 от Закона за Сметната палата с Решение № 398 на Сметната палата от 01.10.2026 г. (Протокол № 38).

[367] Констативна част, Раздел II, т. 4 от настоящия одитен доклад
[368] Констативна част, Раздел II, т. 4 от настоящия одитен доклад

Приложение 1 (Въведение)

Одитни въпроси, критерии и показатели за оценка

Специфични въпроси и подвъпроси	**Критерии за оценка**	**Показатели**
Основен въпрос: **Ефективно ли е управлението на Националната програма „Цифрова България 2025“ с оглед постигане на модернизиране и повсеместно въвеждане на интелигентни ИТ решения във всички сфери на икономиката и социалния живот?**		
Област 1. **Условия за изпълнение на Националната програма „Цифрова България 2025“**		
Първи специфичен въпрос: **Осигурени ли са адекватни условия за изпълнение на НПЦБ 2025*?***		
1.1. Националната програма „Цифрова България 2025“ съдържа ли ясни цели, мерки и необходими ресурси за осигуряване на успешното ѝ изпълнение?	**1.1.1.** Приета от Министерския съвет Национална програма „Цифрова България 2025“ в съответствие с изискванията на Методологията за стратегическо планиране в Република България[369]	- Мотиви/причини за приемане на Програмата; - Програмата е разработена и приета въз основа на извършени анализи на текущото състояние, в т.ч. резултати от изпълнението на предходна програма; - Програмата съдържа конкретно дефинирани цели, приоритети и мерки за изпълнение на целите; - Целите на програмата са ясни и измерими; - Утвърдена система от индикатори за наблюдение на степента на изпълнение на целите/мерките и дейностите и проследяване на напредъка на Програмата; - Програмата е съобразена с др. основни европейски и национални нормативни и стратегически документи, приети през периода на нейното действие.
	1.1.2. Приета от МС Пътна карта адекватно детайлизираща изпълнението на Националната програма „Цифрова България 2025“[370]	- Пътната карта съдържа конкретни дейности/проекти за изпълнение на мерките, с определени срокове, необходими финансови средства и източници на финансиране; - Пътната карта съдържа разпределение на отговорностите между участващите органи и/или институции за всяка дейност; - Пътната карта съдържа индикатори за наблюдение на изпълнението на дейностите (с определени базови и целеви стойности) и очакваните резултати.
1.2. Предвидената организация за изпълнение на НПЦБ 2025 г. гарантира ли ефективното ѝ реализиране?	**1.2.1.** Утвърден адекватен механизъм за координация, контрол, наблюдение, отчитане, докладване и актуализиране на НПЦБ 2025 и Пътната карта[371]	- Възложени отговорности за осъществяване на координация, контрол, наблюдение, отчитане, докладване и актуализиране на Програмата и Пътната карта, в т. ч. съобразно съответните функционални компетентности;

[369] Програма за управление на правителството на Република България за периода 2017-2021 г. - Мярка 896: Разработване и приемане на Национална програма в областта на цифровия растеж „Цифрова България 2025”към цел 236: „Развитие на динамична и иновативна цифрова икономика. Създаване на условия за ефективно функциониращ Цифров единен пазар и осигуряване на по-добър достъп на потребителите и предприятията до цифрови стоки и услуги.“ по приоритет 65: „Предоставяне на съвременни, ефективни, качествени и сигурни обществени електронни съобщителни и пощенски услуги, https://www.strategy.bg/strategicdocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1240;
т.1 от РМС № 730 от 05.12.2019 г.;
Методология за стратегическо планиране, приета от САР през 2010 г.(стр.9,14), https://www.strategy.bg/Publications/View.aspx?Id=90

[370] Методология за стратегическо планиране, приета от САР през 2010 г. (стр. 13 „Препоръчва се следната структура на национална програма: стратегически цели, оперативни цели, последователни действия за реализиране на целите, план за действие за изпълнение на целите“ и стр.14 –„Програмата интегрира група от дейности за постигането на заложените цели. Дейностите в Програмата се залагат с по-високо ниво на конкретика и ясна последователност на действията.“; Раздел V Методологични указания за разработване на план за действие), https://www.strategy.bg/Publications/View.aspx?Id=90;
т.1 от РМС № 730 от 05.12.2019 г. за приемане на НПЦБ 2025

[371] Методология за стратегическо планиране (страници 5 и 14), https://www.strategy.bg/Publications/View.aspx?Id=90;
НПЦБ 2025, т. 2.2. (страници 16 и 21), Раздел V. Механизъм за координация, наблюдение на изпълнението и актуализация, https://www.strategy.bg/strategicdocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1296

Специфични въпроси и подвъпроси	Критерии за оценка	Показатели
		- Разработени и приети правила за условията и реда за извършване на координация, контрол, наблюдение, отчитане, докладване и актуализиране; - Определяне на информация и данни, които ще се събират, обобщават и анализират – вид, източници и периодичност; - Наличие на форми/образци/изисквания за структура и съдържание на доклади/отчети; - Предвиждане извършване на оценка на изпълнението на Програмата; - Утвърден ред за популяризиране на резултатите от изпълнението на Програмата.
Област 2. **Изпълнение на НПЦБ 2025**		
Втори специфичен въпрос: **Изпълнението на НПЦБ 2025 допринася ли за постигането на напредък в областта на цифровизацията във всички сфери на обществено-икономическия живот в страната*?***		
2.1. Ефективно ли е управлението на НПЦБ 2025?	**2.1.1.** Извършени ефективни координация и контрол на изпълнението на НПЦБ 2025[372]	- Осъществени дейности по координация между посочените в Механизма за координация, наблюдение на изпълнението и актуализация, определен в НПЦБ 2025, в определените срокове, обем и обхват; - Осъществени контролни дейности в определените срокове, обем и обхват.
	2.1.2. Наблюдението и отчитането предоставят необходимата информация за напредъка в изпълнението на НПЦБ 2025 и за вземане на управленски решения. [373]	- Прилаган ред при наблюдението и отчитането на Програмата; - Налична информация от извършвано текущо и периодично наблюдение; - Годишните отчети съдържат информация за напредъка по НПЦБ 2025 по приоритетни области и цели; - Годишните отчети съдържат информация за постигнатите резултати на НПЦБ 2025, измерени с Рамката за наблюдение на цифровата икономика и общество 2016-2021 (индекс DESI и индикатор DSI) и показатели, наблюдавани от НСИ; - Годишните отчети съдържат информация за изразходваните финансови ресурси, анализирани в различен разрез – за цялата програма, по приоритети и цели, национално и европейско финансиране; - Годишните отчети съдържат информация за възникнали проблеми и предложения за подобрения; - Взети управленски решения, относно изпълнението на Програмата, на база информацията от годишните отчети по НПЦБ 2025; - Одобрение на изготвените годишни отчети; - Извършено популяризиране на отчетите; - Годишните отчети по програмата предоставят подходяща информация за заинтересованите страни; - Извършени анализи и оценки за изпълнение на Програмата.
	2.1.3.. Своевременна актуализация на програмата и пътната карта към нея за	- Извършвана е актуализация на НПЦБ 2025 и Пътната карта; - Наличие на мотиви за необходимостта от извършване на актуализация; - Актуализираните пътни карти съдържат цялата необходима информация за включените мерки - финансиране, срокове, отговорни структури, индикатори за изпълнение;

[372] Методология за стратегическо планиране, страници 5 и 14, https://www.strategy.bg/Publications/View.aspx?Id=90;
НПЦБ 2025, т. 2.2. (стр. 16); Раздел V. Механизъм за координация, наблюдение на изпълнението и актуализация
[373] Методология за стратегическо планиране, т. 7. (стр. 21); https://www.strategy.bg/Publications/View.aspx?Id=90

Специфични въпроси и подвъпроси	Критерии за оценка	Показатели
	отразяване на промени, настъпили в областта на действие на Програмата[374]	- Актуализираните документи са одобрени; - Времеви период за извършване на актуализацията.
2.2. Изпълнението на НПЦБ 2025 допринася ли за цифров растеж, в това число приноса на средствата от европейските фондове?	**2.2.1.** Постигнати резултати от изпълнението на НПЦБ 2025 спрямо планираните[375]	- Наличие на нови цели, включени в актуализираните пътни карти, които не са включени в одобрената от МС Пътна карта; - Брой и относителен дял на прекратените мерки/дейности (по приоритети, по вид инвестиционни/неинвестиционни, *в случай, че е възможно вида да бъде определен по данните в пътните карти*); - Брой и относителен дял на включените нови мерки/дейности (по приоритети); - Наличие на заложени в пътните карти мерки, чието изпълнение впоследствие не е отчитано; - Брой и относителен дял на мерките със срок на изпълнение, предхождащ приемането на НПЦБ 2025; - Брой и относителен дял на изпълнените мерки/дейности (по приоритети, по вид инвестиционни/неинвестиционни, *в случай, че е възможно вида да бъде определен по данните в пътните карти*); - Размер и относителен дял на изразходваните средства спрямо планираните (по източници на финансиране – национални и от ЕС, и по приоритети). *Показателят може да бъде оценен само в случай, че бъде събрана поисканата информация от ведомствата, изпълняващи мерките*; - Брой и относителен дял на мерките/дейностите със забавяне до и над 12 месеца (по приоритети); - Брой и относителен дял на неизпълнени към края на изпълнението на НПЦБ 2025 мерки (по приоритети).
	2.2.2. Изпълнението на НПЦБ 2025 води до напредък на България в областта на цифровизацията на икономиката и обществото, измерен чрез индекса DESI и индикатор DSI.[376]	- Напредък в областта на цифровите умения – сравнение със средните за ЕС нива по години (DESI); - Напредък в областта на цифровата инфраструктура – сравнение със средните за ЕС нива (DESI); - Напредък в областта на цифровизацията на бизнеса – сравнение със средните за ЕС нива (DESI); - Напредък в областта на цифровизацията на публичните услуги – сравнение със средните за ЕС нива (DESI); - Изменение на Индикатора за цифрови умения (DSI).

[374] Националната програма „Цифрова България 2025“, страници 8 и 39, https://www.strategy.bg/strategicdocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1296
[375] Националната програма „Цифрова България 2025“, Раздел V. Механизъм за координация, наблюдение на изпълнението и актуализация, https://www.strategy.bg/strategicdocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1296
[376] Националната програма „Цифрова България 2025“ (стр. 40), https://www.strategy.bg/strategicdocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1296

Специфични въпроси и подвъпроси	Критерии за оценка	Показатели
2.3. Адекватно ли е интегрирането на НПЦБ 2025 в АНСДЦТБ 2024-2030?	**2.3.1.** Интегрирането на НПЦБ 2025 в АНСДЦТБ 2024-2030 допринася за постигането на поставените цели до 2030 г.[377]	- Приложен подход при интегриране на НПЦБ 2025 в АНСДЦТБ 2024-2030 (вкл. съобразяване с изискванията на ЕК[378]); - Извършен анализ за приноса на интегрираните мерки към целите за цифрова трансформация на България; - Изпълняваните по НПЦБ 2025 мерки са взети предвид при изчисляване на националните траектории и определяне на националните цели; - Наличие на ясни критерии за включване на мерки от НПЦБ 2025 в АНСДЦТБ 2024-2030; - Отнасяне/включване на интегрираните мерки към цифровите цели, за постигането на които се очаква да допринесат; - Интегрираните мерки от НПЦБ 2025 са описани съгласно изисквания на ЕК – статус на мярката (нова – да/не), кратко описание на мярката, отпуснат или планиран бюджет, очаквано въздействие и свързаните с него срокове и отговорна институция.
2.4. Извършва ли се ефективно наблюдение на изпълнението на АНСДЦТБ 2024-2030, в т.ч. и на интегрираните мерки от НПЦБ 2025?	**2.4.1.** Създадени условия и извършване на ефективно наблюдение и отчитане на изпълнението на мерките на национално ниво, с цел вземане на адекватни и навременни управленски решения[379]	- Наличие на правила и процедури за регулярно проследяване, отчитане, оценка и предприемане на своевременни коригиращи действия на национално ниво, в т.ч. определяне на отговорни лица, информация, която следва да се събира и отчита, срокове и контрол; - Наличие на определени измерими индикатори; - Осигурен административен капацитет на национално ниво за извършване на мониторинг и отчитане; - Извършвано регулярно проследяване и отчитане на изпълнението и предприети действия.

[377] Актуализиран стратегически документ „Цифрова трансформация на България“ 2024-2030 (стр. 6), https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1661;
чл. 3 и чл. 4 от РЕШЕНИЕ (ЕС) 2022/2481 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 14 декември 2022 година за създаване на политическа програма „ Цифрово десетилетие“ до 2030 г. - https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32022D2481

[378] Съобщение на Комисията Брюксел, 28.6.2023 г. C(2023) 4025 final - Насоки за държавите членки относно изготвянето на националните стратегически пътни карти за цифровото десетилетие

[379] Методология за стратегическо планиране в Република България, т. VII Наблюдение и отчитане на изпълнението на стратегическите документи, https://www.strategy.bg/Publications/View.aspx?Id=90

Приложение I, 1

Основни закони и стратегически документи (нови и изменени) след приемане на НПЦБ 2025

I. Европейски актове и стратегически документи

- Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите - *Изграждане на цифровото бъдеще на Европа* Брюксел, *19.2.2020*,COM (2020) 67 final;[380]
- Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите - *Европейска стратегия за данните*, Брюксел, *19.2.2020 г.*COM (2020) 66 final;[381]
- Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите - *Цифров компас до 2030 г.*: *Европейският път за цифровото десетилетие*, Брюксел, 9.3.2021,COM (2021)118 final;[382]
- Съобщение на Комисията *за определяне на прогнозните траектории на равнището на Съюза за цифровите цели, 27.09.2023 г.*[383]
- Решение (ЕС) 2022/2481 на Европейския парламент и на Съвета от 14.12.2022 г. за създаване на политическа програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г.[384]
- Решение за изпълнение (ЕС) 2023/1353 на Комисията от 30.06.2023 г. *за определяне на ключови показатели за ефективност за измерване на напредъка към постигането на цифровите цели,* определени в член 4, параграф 1 от Решение (ЕС) 2022/2481 на Европейския парламент и на Съвета[385]
- Европейска декларация относно цифровите права и принципите за цифровото десетилетие (2023/C 23/01)[386]
- Регламент (ЕС) 2021/1153 на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2021 година за *създаване на Механизъм за свързване на Европа* и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1316/2013 и (ЕС) № 283/2014[387];
- Регламент (ЕС) 2022/2065 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 година относно единния пазар на цифрови услуги и за изменение на Директива 2000/31/ЕО (*Акт за цифровите услуги*)[388]
- Регламент (ЕС) 2022/1925 на Европейския парламент и на Съвета от 14 септември 2022 година за достъпни и справедливи пазари в цифровия сектор и за изменение на директиви (ЕС) 2019/1937 и (ЕС) 2020/1828 [389](Акт за цифровите пазари);
- Регламент за изпълнение (ЕС) 2024/482 на Комисията от 31 януари 2024 година за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) 2019/881 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на приемането на европейската схема за сертифициране на киберсигурността, основана на общи критерии (ЕССК)[390]
- Директива (ЕС) 2022/2555 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година *относно мерки за високо общо ниво на киберсигурност в Съюза*, за изменение на Регламент (ЕС) № 910/2014 и Директива (ЕС) 2018/1972 и за отмяна на Директива (ЕС) 2016/1148 от 27.12.2022 г.[391];
- Регламент (ЕС) 2024/1689 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 година *за установяване на хармонизирани правила относно изкуствения интелект* и за изменение на Регламенти (ЕО) № 300/2008, (ЕС) № 167/2013, (ЕС) № 168/2013, (ЕС) 2018/858, (ЕС) 2018/1139 и (ЕС) 2019/2144 и директиви 2014/90/ЕС, (ЕС) 2016/797 и (ЕС) 2020/1828 *(Акт за изкуствения интелект)*;[392]
- Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета от 28.04.2021 г. за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, за определяне на нейните

[380] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/ALL/?uri=CELEX:52020DC0067
[381] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0066
[382] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/ALL/?uri=CELEX%3A52021DC0118
[383] https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/communication-establishing-union-level-projected-trajectories-digital-targets
[384] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:32022D2481
[385] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A32023D1353
[386] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/ALL/?uri=CELEX:32023C0123(01);
[387] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/ALL/?uri=CELEX:32021R1153
[388] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A32022R2065&qid=1736676528062
[389] https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj?locale=bg
[390] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:32024R0482
[391] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A32022L2555
[392] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A32024R1689

правила за участие и разпространение на резултатите и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1290/2013 и (ЕС) № 1291/2013[393]

- Регламент (ЕС) 2021/694 на Европейския парламент и на Съвета от 29.04.2021 г. за създаване на програмата „Цифрова Европа“ и за отмяна на Решение (ЕС) 2015/2240[394]
- Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 година *за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост*[395]**;**
- Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика *(Регламент за общоприложими разпоредби)*[396]
- Регламент (ЕС) 2024/1183 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 година за изменение на Регламент (ЕС) № 910/2014 *по отношение на създаването на европейска рамка за цифрова самоличност*[397]

II. Национално законодателство и стратегически документи

1. *Закони*

- Закон за електронното управление;
- Закон за електронните съобщения;
- Закон за достъп до пространствени данни;
- Закон за достъп до обществена информация;
- Закон за електронна идентификация;
- Закона за киберсигурност;
- Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки;
- Закон за защита на личните данни;
- Закон за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура;
- Закон за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (Загл. изм. – ДВ, бр. 74 от 2016 г., в сила от 1.01.2018 г.);
- Закон за електронната търговия и др.

2. *Стратегически документи*

- *Национална програма за развитие: България 2030***,** приета с Протокол № 67.25 на Министерския съвет от 02.12.2020 г. и планове за действие: План за действие за периода 2022-2024 г., приет с РМС № 671 от 15.09.2022 г. и План за действие за периода 2024-2026 г., приет с РМС № 154 от 07.03.2024 г. (съдържа и отчет за изпълнението на плана 2022-2024 г.)
- *Национален план за възстановяване и устойчивост*
- *Национална стратегия за развитие на широколентовия достъп в Република България 2012 - 2015 г.*, приета с Протокол № 47.70 на Министерския съвет от 19.12.2012 г.[398] и Национален план за широколентова инфраструктура за достъп от следващо поколение, приет с РМС № 435 от 26.06.2014 г.

С Решение № 555 на Министерския съвет от 06.08.2020 г. е приет *Актуализиран национален план за широколентова инфраструктура за достъп от следващо поколение „Свързана България“ – валиден до 2030*[399]

- *Стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2014– 2020 г.*, приета с РМС № 163 от 21.03.2014 г. и *Пътна карта за изпълнение на стратегията* за развитие на електронното управление в Република България за периода 2016-2020 г., приета с РМС № 983 от 15 ноември 2016 г.

Документите са актуализирани през 2019 и 2021 г. и обхващат нови периоди.

С РМС № 546 от 18.09.2019 г. е приета *Актуализирана Стратегия за развитие на електронното управление в Република България за периода 2019-2023 г. и пътна карта* към нея. С РМС № 298 от

[393] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R0695
[394] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:02021R0694-20230921
[395] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/ALL/?uri=CELEX:32021R0241
[396] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/bg/TXT/?uri=CELEX:32021R1060
[397] https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1183/oj
[398] https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=773
[399] https://www.strategy.bg/strategicdocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1327; https://digital-strategy.ec.europa.eu/bg/policies/broadband-bulgaria

02.04.2021 г. е приета *Актуализирана Стратегия за развитие на електронното управление в Република България за периода 2019-2025* г. и пътна карта към нея.[400]

- *Секторна стратегия за развитие на електронното управление в Агенция „Митници“ – „е-митници“ 2016 – 2020 г.* е създадена като компонент към „Стратегията за развитие на електронното управление в Република България 2014-2020, приета с РМС № 872 от 2016 г. и изменена с РМС № 300 от 27.05.2019 г.

С РМС № 951 от 25.11.2022 г. е приета *Секторна стратегия за развитие на електронното управление в Агенция „Митници“ – „е-митници“ и пътна карта за периода 2021-2027 г.*[401]

- *Концепция за регистрова реформа, приета с РМС № 546 от 18.09.2019 г. Актуализирана концепция за регистрова реформа,* приета с РМС № 298 от 2.04.2021 г.[402];
- *Актуализирана политика в областта на електронните съобщения на Република България 2015-2018 г.* С РМС № 556 от 06.08.2020 г. е приета *Актуализирана политика в областта на електронните съобщения на Република България 2019-2022 г.*[403]
- *Иновационна стратегия за интелигентна специализация на Република България 2014-2020 г.,* приета с РМС № 857 от 03.11.2015 г.[404] *Актуализирана е с РМС № 384 от 13.07.2017 г. Приета е Иновационна стратегия за интелигентна специализация на Република България 2021-2027 г., с РМС № 1015 от 15.12.2022 г.*[405]*;*
- *Национална пътна карта за научна инфраструктура 2017-2023 г.,*[406] приета с РМС № 354 от 29.06.2017 г. *С РМС № 328 от 09.04.2021 г. е приета Актуализирана Национална пътна карта за научна инфраструктура 2020 - 2027 г.;*
- *Национална стратегия за научните изследвания 2030*

Актуализирана Национална стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030 г., приета с РМС № 282 от 19.05.2017 г.[407] и РНС № 47 от 07.06.2017 г. Обвързана е с Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2014–2020 г.[408] С РМС № 599 от 16.08.2024 г. е приет Оперативен план за изпълнение на втория етап на Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030 г.;[409]

- *Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030 г.) и План за действие до 2024 г.*[410]
- *Национална здравна стратегия 2030;* приета с РНС от 18.04.2024 г.
- *Национална стратегия за електронно здравеопазване и дигитализация на здравната система 2030,* приета с РМС № 181 от 18.03.2024 г.

План за действие за изпълнение на националната стратегия за електронно здравеопазване и дигитализация на здравната система 2030 - утвърден от министъра на електронното управление;[411]

- *Национални планове за действие по заетостта*[412] - ежегодно се приемат с Решения от МС;
- *Национална стратегия за киберсигурност „Кибер устойчива България 2020”,* приета с РМС № 583 от 18.07.2016 г.[413]
- *Актуализирана Национална стратегия „Кибер устойчива България“ 2023, приета с Решение № 301 на Министерския съвет от 02.04.2021 г.*[414]
- *Национален стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2020-2030 г.*“, приет с РМС № 493 от 21.07.2020 г.[415]
- *Национална стратегия за цифрова трансформация в строителния сектор и Пътна карта* за нейното изпълнение, приети с РМС № 270 от 06.04.2023 г.;

*Актуализиран Национален стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2024 – 2030 г. заедно с приложенията към него***,** приети с РМС № 264 от 04.04.2024 г. с Приложение I - Аналитичен доклад –Цифрова трансформация на България и Приложение II - Национална пътна карта за цифрова трансформация на България.

---

[400] https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?Id=892
[401] https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?Id=892
[402] https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?Id=892
[403] https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1565
[404] https://www.strategy.bg/strategicdocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=975
[405] https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1569
[406] https://www.strategy.bg/strategicdocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1337
[407] https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1594
[408] https://www.strategy.bg/strategicdocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1231
[409] https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1594
[410] https://www.strategy.bg/strategicdocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1399
[411] https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1666
[412] https://www.mlsp.government.bg/natsionalni-planove-za-deystvie-po-zaetostta
[413] https://www.strategy.bg/strategicdocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1120
[414] https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1587
[415] https://www.strategy.bg/strategicdocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1318

Приложение I, 2

Примери за резултати и индикатори за изпълнение на мерки/дейности в Пътна карта към 2025 г.

Цел	Мярка/дейност	Резултат	Индикатори за изпълнение
Приоритетна област 1 Създаване на подходящи условия за развитието на цифровите мрежи и услуги и по-добър достъп до тях			
Цел 1. Нова регулаторна рамка в електронните съобщения, гарантираща устойчиво развитие на сектора на електронните съобщения	1.Въвеждане в националното законодателство на изискванията на новата регулаторна рамка в областта на електронните съобщения	Създаване на благоприятни условия за инвестиции в инфраструктура, повишаване качеството на предоставяните услуги и защитата на личните данни на потребителите.	Приети нормативни актове.
Цел 3. Преодоляване на регионалните различия чрез стимулиране на инвестициите в ИКТ инфраструктури и технологии	4. Координирано и успешно участие на максимален брой български общини в инициативата WiFi4EU	Повишаване на броя на гражданите с достъп до безплатен широколентов достъп на обществени места с високо качество, увеличаване броя на предлаганите публични услуги, стимулиране развитието на МСП и др.	Брой финансирани общини.
Приоритетна област 2 Цифровизиране на българските промишлени сектори и свързаните с тях услуги и развитие на икономика, основана на данни			
Цел 4. Подкрепа на научните изследвания и иновациите в областта на ИКТ.	1.Модернизиране на съществуващата и развитие на нова ИКТ базирана инфраструктура за научни изследвания, развойна дейност и иновации чрез подкрепа на ключови проекти от Националната пътна карта за научна инфраструктура.	Подпомагане на политиките за развитие на научните изследвания, залегнали в Стратегията за развитие на научните изследвания 2017- 2030, приоритетите на Иновационната стратегия за интелигентна специализация и програмата на ЕСФНИ за създаване на паневропейски инфраструктури. Определяне на приоритетите за устойчиво развитие на научните изследвания до 2023 г.	Брой изградени ИКТ базирани инфраструктури.
	2.Модернизиране на съществуващи центрове за върхови постижения и центрове за компетентност и Регионални научни центрове в областта на ИКТ и създаване на нови.	Планирано е ОП НОИР да финансира на конкурсен принцип изграждането и развитието на четири центъра за върхови постижения и осем центъра за компетентност и няколко Регионални научни центрове във всеки от регионите за икономическо планиране според тематичните приоритети на ИСИС	Брой изградени ИКТ базирани центрове за върхови постижения; Брой изградени ИКТ базирани центрове за компетентност; Брой изградени ИКТ базирани Регионални научни центрове.
	3.Подкрепа за развитие на ИКТ клъстърите и оползотворяването на потенциала им за иновации и регионална интелигентна специализация.	Подобряване сътрудничеството, обмена на знания и информация в подкрепа на бизнеса, работата в мрежа и трансфера на технологии (Процедура „Развитие на иновационни клъстери“)	Брой иновационни ИКТ клъстери, получаващи подкрепа.

	4. Насърчаване на предприемаческата дейност и засилване на производствения и управленския капацитет на предприятията от ИКТ сектора и особено на МСП	Създаване и развитие на нови предприятия (Процедура „Насърчаване на предприемачеството“). Подобряване на производствените процеси, повишаване на производствения капацитет и капацитета за управление, засилване на експортния потенциал на МСП (Процедура „Подобряване на производствения капацитет и развитие на специализирани услуги за МСП и ИКТ“).	Брой подпомогнати предприятия от ИКТ сектора
	5. Брандинг и позициониране на ИКТ сектора на националния и световния пазар:		
	5.1. Подпомагане участието на МСП от сектор ИКТ за представяне на международни изложения, конференции, бизнес мисии, B2B форуми и други прояви за промоция;	Увеличение на износа и привличане на чуждестранни инвестиции в сектора	Брой МСП подпомогнати за участие; Брой прояви за промоция
	5.3. Надграждане и поддръжка на уеб-базирана платформа за предоставяне на информация относно чужди пазари и свързване на българските предприятия с чуждестранни партньори	Насърчаване на използването на информационни и комуникационни технологии и услуги. Въведени базирани на ИКТ системи и приложения за подобряване на капацитета на МСП за правене на конкурентен и устойчив на динамично развиващите се пазари бизнес, както и за осигуряване на по-бърз и по- лесен достъп до чужди пазари . Оптимизиране на процесите за управление на бизнеса	Брой МСП
	6. Стимулиране на участието в програмата за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“ и други програми на ЕС.	Повишаване на броя на подадени проектни предложения и процента на успеваемост на българското участие в Рамковата програма.	Брой подадени проектни предложения; Обща сума на привлечените средства
Цел 5. Цифровизиране на българските промишлени сектори и свързаните с тях услуги и развитие на икономика, основана на данни	1.Внедряване на ИКТ базирани продуктови, процесни и управленски иновации с основен акцент върху МСП		
	1.1. Програма за насърчаване цифровизацията на МСП от традиционните сектори (вкл. семинари, междусекторни B2B	Повишен интерес към прилагане на нови бизнес модели и добри практики в МСП от другите сектори и развитие на вътрешния пазар на българските IT фирми	Брой обхванати МСП; Брой сключени договори за IT продукти и решения.

	срещи, видео клипове, подкасти).		
	1.2. Реализация на проекти по Процедура „Стимулиране внедряването на иновации в предприятията“ на ОПИК	Повишаване на иновационната дейност на предприятията, пазарна реализация на иновативен продукт (стока или услуга) или внедряване на иновативен процес.	Брой предприятия от ИКТ сектора, подпомогнати да въведат продуктови и производствени иновации
Приоритетна област 3 Повишаване на цифровите компетентности и умения			
Цел 9 Гарантиране на правата на децата в цифровата среда	1. Организиране на информационни кампании за ограничаване на рисковете и отговорното поведение на децата в интернет среда		проведени кампании с различни целеви групи, преведени и издадени информационни материали на Съвета на Европа по темата, продуциране на оригинални продукти за кампаниите.
	2. Развитие на сътрудничеството с академичните среди за въвеждане и развитие на обучение по медийна и цифрова грамотност		разработени методики, въведени в образователния процес методики, обучени студенти, обучени ученици
	3.Създаване на информационни събития и кампании от членовете на Съвета на децата към ДАЗД за промотиране на цифрова компетентност и защита на правата на децата в цифрова среда		проведени информационни събития, реализирани кампании.
	4. Борба със сексуалната експлоатация и злоупотреба с деца през компютърни системи		Обработване и предприемане на действия по сигнали за незаконно и вредно за деца съдържание и Поведение онлайн.
Приоритетна област 4 Осигуряване на ефективни и висококачествени публични електронни услуги за бизнеса, гражданите и държавното управление			

Цел 10 Ускорено развитие на електронното управление	6.Предоставяне на достоверна и навременна онлайн информация за околната среда, прилагайки съвременни информационни технологии.	Улесняване на достъпа на гражданите, бизнеса и неправителствените организации до достоверна и актуална екологична информация. Осигуряване на необходимата информация за докладване в изпълнение на изискванията на европейското екологично законодателство. Предоставяне на електронни услуги в областта на пространствените данни. Публикуване на данни в машинночетим отворен формат.	Разработени, внедрени, актуализирани и поддържани информационни системи, регистри и бази данни с публичен достъп; Публикувани услуги с пространствени данни; Публикувани набори от данни в отворен формат
Приоритетна област 5 Насърчаване на сигурна кибер екосистема: справяне с предизвикателствата пред киберсигурността			
Цел 12 Осигуряване на висока степен на оперативна съвместимост, мрежова и информационна сигурност	2. оперативна съвместимост с платформи на ЕС	1. Синхронизация на националния модел на данни с Core Vocabularies; Интеграция на системата за е- Връчване с eDelivery.	1. Брой Core Vocabularies, с които е направена синхронизация. 2.Брой трансгранични трансакции.
Цел 13 Изграждане на устойчивост на кибер атаки и засилване на капацитета в областта на кибер сигурността	2. Повишаване нивото на осъзнатост и компетентност на потребителите и администраторите на ИКТ относно значението на мрежовата и информационна сигурността и сигурното поведение в Интернет	Намаляване на кибер инцидентите чрез постигане на осъзнато и отговорно поведение в Интернет и прилагането на добрите практики в областта на мрежовата и информационна сигурност	Проведени мероприятия
Приоритетна област 6 Интернет управление			
Цел 14 Управление на българските домейни от високо ниво (.bg и .бг) в интерес на обществото и превръщането им в предпочитано място за регистрация на имена от страна на български граждани и организации	1.Ефективна политика за имената на домейните, използвани от административните органи	Повишаване на посещаемостта на официалните страници на държавните институции, която е изключително ниска.	Брой на одобрените наименования на домейни и поддомейни, използвани от административните органи, в съответствие с чл. 47 от Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги, приета с ПМС №3 от 2017 г.

Включени нови мерки и отпаднали мерки при актуализациите на Пътна карта към НПЦБ 2025 за периода 2019-2024 г.

Табл. II, 1.3.3-1: Нови мерки/дейности, добавени в ПК към НПЦБ 2025

Актуализации	Приоритетни области						Общо
	1	2	3	4	5	6	
2019		3	1	2	1	1	**8**
2020			3	3			**6**
2021		7	5		1	1	**14**
2022		5					**5**
2023	1	9	4	2			**16**
2024			1	1	4		**6**
Общо	**1**	**24**	**14**	**8**	**6**	**2**	**55**

Табл. II, 1.3.3-2: Отпаднали мерки/дейности от ПК към НПЦБ 2025

Актуализации	Приоритетни области						Общо
	1	2	3	4	5	6	
2019		1		1			**2**
2020			1		1	1	**3**
2021					1		**1**
2022	1	3		4			**8**
2023		1	2				**3**
2024				1			**1**
Общо	**1**	**5**	**3**	**6**	**2**	**1**	**18**

Приложение II, 2.1.

Логически модел, приложен при преброяването на мерките и дейностите в Пътната карта към НПЦБ 2025 и годишните актуализации

Организацията за изпълнението на Националната Програма „Цифрова България 2025“ предвижда залагането на цели, мерки и дейности (НПЦБ 2025, част I „Въведение“, стр. 8).

При анализа на Пътната карта към програмата, приета с РМС 730 от 5 декември 2019 г., актуализациите на пътната карта за периода 2019 – 2024 г. и годишните отчети за изпълнението по Програмата е установена недостатъчна прецизност на посоченото разделение по мерки и дейности към всяка от включените цели.

За целите на одита, и с оглед избягване на ограниченията и грешките от посочената ниска прецизност, е въведена следната система на броене на мерките и дейностите в Пътната карта и нейните актуализации:

За мерки са приети едноразрядните номерации в началната Пътна карта към всяка цел (напр. Цел 4, Мярка 1; 2; 3 …) както и тези без посочена номерация. За дейности са приети двуразрядните номерации към мерките по всяка цел (напр. Цел 4, Мярка 5, Дейности 5.1; 5.2).

В определени случаи се наложи вземане на решение, различно от описания логически модел. Например:

- При Приоритет 4, Цел 10, Мярка 2 „Оптимизация на работните процеси в администрацията и промяна на модела на данни за предоставяне на електронни услуги по подразбиране (Digital by default).“ е включен текст с белези на „дейност“ „2.1 Очаква се допълнение на по-късен етап.“, но поради липсата на каквато и да било конкретика, този текст не е отчитан като реална дейност.
- При Приоритет 4, Цел 10, Мярка 4 „4. Въвеждане на Е- правосъдие.“, Дейност „4.3. Мярка 3.1. Б) и от Пътната карта за изпълнение на Стратегия за въвеждане на електронно управление и електронно правосъдие в сектор „Правосъдие“ 2014-2020г. - Доразвитие и централизиране на порталите в органите на изпълнителната власт в СП за достъп на граждани до информация, е-услуги и е-правосъдие – разработени са 2 проекта /по един от МП и ВСС/ и КАО.“ е включен текст „Наименование на проекта: Доразвитие и централизиране на порталите в органите на изпълнителната власт в СП за достъп на граждани до информация, е-услуги и е- правосъдие.“, не носещ белези нито на мярка, нито на дейност. Той е приет като част от дейност 4.3 и не е броен отделно.

Посоченият логически модел на организация, разделение и броене на мерките и дейностите в Пътната карта по Програмата е приложен и към актуализациите на Пътната карта, за периода 2019-2024 г. Резултатите са отразени в РД-И-33.

Необходимо е да се уточни, че поради недостатъчно прецизния и понякога хаотичен стил на въвеждане на мерки и дейности, тяхното номериране, преномериране, отпадане, необосновано изтриване, дублиране, посочване на проекти, прехвърляне на цели и мерки в различни приоритети и други действия, логическият модел среща затруднения при отразяването на някои изменения (напр. актуализациите на Пътната карта за 2022 г. и 2023 г., Приоритет 3, Цел 6, но и в други случаи), които са с потенциал за двусмислено тълкуване и грешки.

При определени случаи е извършено разпределяне на мерките и дейностите в различни категории, на индивидуален принцип. Такива случаи има при отчитането на отпаднали, преформулирани, изпълнени/неизпълнени и закъснели мерки и дейности.

Приложение II, 2.1.3-1.

Предвидени и изразходвани финансови ресурси, в т. ч. национално и европейско финансиране, по НПЦБ 2025 за периода 2019-2024 г.

	Предвидени ресурси	Предвидени ресурси- Нац. финансиране	Предвидени ресурси - ЕС	Дял ПО /общо	Дял европ. фин./общо	Отчетени ресурси към 31.12.2024	Отчетени ресурси - Нац. фин. към 31.12.2024	Отчетени ресурси - ЕС към 31.12.2024	Друг източник	Дял ПО/ общо	Дял европ. фин./ общо	Дял общо изразходван/ общо предвиден	Дял отчет. нац. фин./ предв. нац. ресурс	Дял отчет. ЕС фин./ предв. ЕС фин.
ПО 1	162 834 079	0	162 834 080	7,81%	100,00%	7 099 663	7 099 663	0	0	0,97%	0,00%	4,36%	-	0,00%
ПО 2	1 485 996 474	258 478 871	1 227 517 603	71,27%	82,61%	547 266 011	22 336 294	519 977 827	4 951 890	74,94%	95,01%	36,83%	8,64%	42,36%
ПО 3	83 245 988	42 625 571	40 620 417	3,99%	48,80%	101 355 220	59 454 856	41 894 986	5 379	13,88%	41,33%	121,75%	139,48%	103,14%
ПО 4	210 638 488	51 430 299	159 208 189	10,10%	75,58%	73 600	23 534 176	50 066 035	0	10,08%	68,02%	34,94%	45,76%	31,45%
ПО 5	142 071 506	94 357 075	47 714 431	6,81%	33,58%	805 854	144 510	661 344	0	0,11%	82,07%	0,57%	0,15%	1,39%
ПО 6	100 000	100 000	0	0,005%	0,00%	99 002	99 002	0	0	0,01%	0,00%	99,00%	99,00%	-
Общо НПЦБ 2025	**2 084 886 535**	**446 991 815**	**1 637 894 719**		**78,56%**	**730 225 960**	**112 668 500**	**612 600 192**	**4 957 269**		**83,89%**	**35,02%**	**25,21%**	**37,40%**

Приложение II, 2.1.-3-2.

Брой и относителен дял на мерките и дейностите с установено забавяне в изпълнението за периода на действие на програмата 2019-2024 г.

Таблица:, в актуализацията на Пътната карта за 2024 г.

	Общо	ПО 1	ПО 2	ПО 3	ПО 4	ПО 5	ПО6	Общо мерки + дейности	Отпаднали	Всичко (+ отпаднали)	Дял (%)
Мерки <12 месеца	5	1	0	1	2	1	0	66	5	71	7,04%
Мерки >12 месеца	8	0	3	1	1	2	1	66	5	71	11,27%
Мерки без срок	6	0	4	0	2	0	0	66	5	71	8,45%
Дейности <12 месеца	2	0	2	0	0	0	0	41	7	48	4,17%
Дейности >12 месеца	16	0	4	0	12	0	0	41	7	48	33,33%
Дейности без срок	0	0	0	0	0	0	0	41	7	48	0,00%
Общо <12м	**7**	**1**	**2**	**1**	**2**	**1**	**0**	**107**	**12**	**119**	**5,88%**
Общо >12м	**24**	**0**	**7**	**1**	**13**	**2**	**1**	**107**	**12**	**119**	**20,17%**
Всичко	**31**	**1**	**9**	**2**	**15**	**3**	**1**	**107**	**12**	**119**	**26,05%**

Приложение II, 2.2

Изменения в показателите на DESI в периода 2021-2025 г.

Поне основни умения в областта на цифровите технологии (At least basic digital skills**)**	До **DESI 2021**, вкл.: „Лица с „основни“ или „над основни“ цифрови умения във всяка от следните **четири** области: информация, комуникация, решаване на проблеми и софтуер за създаване на съдържание (измерени според броя на дейностите, извършени през последните 3 месеца).“ От **DESI 2022:** „Лица с „основни“ или „над основни“ цифрови умения във всяка от следните **пет** области: информация, комуникация, решаване на проблеми и софтуер за създаване на съдържание и **безопасност**“ От **DESI 2025:** „Лица (**на възраст 16-74 години**) с „основни“ или „над основните“ цифрови умения във всяка от следните пет области: информация и грамотност в областта на данните, комуникация и сътрудничество, решаване на проблеми, създаване на цифрово съдържание и безопасност“.
Цифрови умения над основните (Above basic digital skills)	До **DESI 2021**, вкл.: „Лица с „**основни**“ или „над основни“ цифрови умения във всяка от следните **четири** области: информация, комуникация, решаване на проблеми и софтуер за създаване на съдържание (измерени според броя на дейностите, извършени през последните 3 месеца).“ От **DESI 2022:** „Лица с „над основни“ дигитални умения във всяка от следните **пет** области: информация, комуникация, решаване на проблеми и софтуер за създаване на съдържание и **безопасност**“. От **DESI 2023:** „Лица с „**основни**“ или „над основни“ дигитални умения във всяка от следните пет области: информация и грамотност в областта на данните, комуникация и сътрудничество, решаване на проблеми, създаване на дигитално съдържание и безопасност“.
Поне основни умения за създаване на съдържание в областта на цифровите технологии (At least basic digital content creation skills)	От **DESI 2022**: „Лица **с поне** основни умения за използване на софтуер за създаване на цифрово съдържание“ От **DESI 2023**: „Лица **с** основни умения за използване на софтуер за създаване на цифрово съдържание“ От **DESI 2025**: Отпада
Компютърни услуги в облак (Cloud)	От **DESI 2020:** „Предприятия, които закупуват **поне една от следните услуги на изчисления в облак: хостинг на базата данни на предприятието, софтуерни приложения за счетоводство, CRM софтуер, изчислителна мощност“** От **DESI 2022:** „Предприятия, които закупуват **сложни или средносложни услуги на изчисления в облак“**
Изкуствен интелект (Artificial Intelligence)	От **DESI 2021:** „Предприятия, използващи **най-малко 2** технологии за изкуствен интелект“ От **DESI 2022:** „Предприятия, използващи технология за **изкуствен интелект“**
Потребители на услуги на електронното управление (e-Government users)	От **DESI 2020:** „Лица, които са **изпратили попълнени формуляри** до публични органи по интернет през последните 12 месеца“ От **DESI 2021:** „Лица, които са **използвали интернет** през последните 12 месеца, **за взаимодействие с публични органи“** От **DESI 2023:** „Лица, които са използвали интернет през последните 12 месеца, за взаимодействие с публични органи **чрез уебсайтове или мобилни приложения“**

Приложение II, 2.2.1.

Стойности на индикаторите в направление 1 „Цифрови умения“ на DESI

1 „Цифрови умения“	БГ 2019	ЕС 2019	БГ/ ЕС (%)	БГ 2020	ЕС 2020	БГ/ ЕС (%)	БГ 2021	ЕС 2021	БГ/ ЕС (%)	БГ 2022	ЕС 2022	БГ/ ЕС (%)	БГ 2023	ЕС 2023	БГ/ ЕС (%)	БГ 2024	ЕС 2024	БГ/ ЕС (%)
Използване на Интернет (%)	66,84	83,90	**79,67**	69,00	85,84	**80,38**	74,00	87,18	**84,88**	79,00	89,00	**88,76**	79,83	90,27	**88,43**	81,92	91,67	**89,36**
Поне основни умения в областта на цифровите технологии (%)	29,00	56,00	**51,79**				31,00	54,00	**57,41**				35,52	55,56	**63,93**			
Цифрови умения над основните (%)	11,00	33,00	**33,33**				8,00	26,00	**30,77**				7,73	27,32	**28,29**			
Поне основни умения за създаване на съдържание в областта на цифровите технологии (%)							44,00	66,00	**66,67**									
Специалисти по ИКТ (%)	3,10	7,88	**39,34**	3,30	4,30	**76,74**	3,50	4,60	**76,09**	3,80	4,60	**82,61**	4,30	4,80	**89,58**	4,60	5,00	**92,00**
Абсолвенти по дисциплини в областта на ИКТ (%)	4,00	3,90	**102,56**	4,60	3,90	**117,95**	4,90	4,20	**116,67**	4,80	4,50	**106,67**						

Приложение II, 2.2.2

Стойности на индикаторите в направление 2 „Цифрова инфраструктура“ на DESI

2 „Цифрова инфраструктура“	**БГ 2019**	**ЕС 2019**	**БГ/ ЕС (%)**	**БГ 2020**	**ЕС 2020**	**БГ/ ЕС (%)**	**БГ 2021**	**ЕС 2021**	**БГ/ ЕС (%)**	**БГ 2022**	**ЕС 2022**	**БГ/ ЕС (%)**	**БГ 2023**	**ЕС 2023**	**БГ/ ЕС (%)**	**БГ 2024**	**ЕС 2024**	**БГ/ ЕС (%)**
Дял на абонаментите за фиксиран широколентов достъп >= 100 Mbps (%)	11,00	27,99	**39,30**	15,19	34,00	**44,68**	21,23	41,00	**51,78**	39,00	55,00	**70,91**	53,41	65,90	**81,05**	63,84	71,88	**88,81**
Дял на абонаментите за фиксиран широколентов достъп >= 1 Gbps (%)	0,26			0,40	1,30	**30,77**	0,60	10,05	**5,97**	0,80	14,94	**5,35**	1,01	18,47	**5,47**	2,02	22,25	**9,08**
Покритие на фиксираните мрежи с много голям капацитет (ММГК) (%)	65,24	50,29	**129,73**	75,00	59,51	**126,03**	81,00	70,00	**115,71**	85,61	73,00	**117,27**	88,60	78,80	**112,44**	90,40	82,50	**109,58**
Покритие на оптични линии до сгради (%)	65,27	37,71	**173,08**	75,00	42,80	**175,23**	81,00	50,00	**162,00**	86,00	56,00	**153,57**	88,60	63,87	**138,72**	90,40	69,24	**130,56**
Разпространение на мобилния широколентов достъп до интернет (%)	63,00	71,00	**88,73**	63,00			73,00	87,00	**83,91**				79,56	89,94	**88,46**			
Цялостно покритие на 5G (%)				0,00	14,00	**0,00**	40,00	66,00	**60,61**	67,00	81,00	**82,72**	78,90	89,30	**88,35**	81,30	94,30	**86,21**
Радиочестотен спектър за 5G (%)	0,00	14,77	**0,00**	0,00	20,42	**0,00**	25,00	51,42	**48,62**	25,00	56,00	**44,64**	63,00	68,00	**92,65**	96,67	73,40	**131,70**
Периферни възли (бр.)								2	**0,00**	2	498	**0,40**	5	1186	**0,42**	10	2257	**0,44**

Приложение II, 2.2.3

Стойности на индикаторите в направление 3 „Цифровизация на бизнеса‘‘ на DESI

3 „Цифровизация на бизнеса‘‘	БГ 2019	ЕС 2019	БГ/ ЕС (%)	БГ 2020	ЕС 2020	БГ/ ЕС (%)	БГ 2021	ЕС 2021	БГ/ ЕС (%)	БГ 2022	ЕС 2022	БГ/ ЕС (%)	БГ 2023	ЕС 2023	БГ/ ЕС (%)	БГ 2024	ЕС 2024	БГ/ ЕС (%)
МСП с поне основно равнище на цифров интензитет (%)				33,00	60,00	**55,00**	25,00	55,00	**45,45**	47,00	69,00	**68,12**	28,41	57,90	**49,07**	49,93	72,91	**68,48**
Електронно споделяне на информация (%)	23,00	36,00	**63,89**				22,00	38,00	**57,89**				20,51	42,09	**48,73**			
Социални медии (%)	10,00	23,00	**43,48**				13,00	29,00	**44,83**				13,18	30,64	**43,02**			
Анализ на данни (%)				6,00	14,00	**42,86**												
Компютърни услуги в облак (%)				8,00	26,00	**30,77**	10,00	34,00	**29,41**				14,22	38,93	**36,53**			
Изкуствен интелект (%)				31,00	25,00	**124,00**	3,00	8,00	**37,50**				3,62	8,06	**44,91**	6,47	13,48	**48,00**
Електронни фактури (%)	13,00			10,00	32,00	**31,25**							15,79	38,68	**40,82**			
МСП, които осъществяват продажби онлайн (%)	7,00	18,00	**38,89**	8,00	17,00	**47,06**	10,00	18,00	**55,56**	11,00	19,00	**57,89**	13,03	19,09	**68,26**			
Оборот от електронна търговия (%)	2,00	11,00	**18,18**	3,00	12,00	**25,00**	4,00	12,00	**33,33**	5,00	11,00	**45,45**	3,38	12,17	**27,77**	6,68	12,44	**53,70**
Трансгранични продажби онлайн (%)	3,00	8,00	**37,50**				4,00	9,00	**44,44**									

Приложение II, 2.2.4

Стойности на индикаторите в направление 4 „Дигитализация на публичните услуги‘‘ на DESI

4 „Цифровизация на публичните услуги‘‘	**БГ 2019**	**ЕС 2019**	**БГ/ ЕС (%)**	**БГ 2020**	**ЕС 2020**	**БГ/ ЕС (%)**	**БГ 2021**	**ЕС 2021**	**БГ/ ЕС (%)**	**БГ 2022**	**ЕС 2022**	**БГ/ ЕС (%)**	**БГ 2023**	**ЕС 2023**	**БГ/ ЕС (%)**	**БГ 2024**	**ЕС 2024**	**БГ/ ЕС (%)**
Потребители на услуги на електронното управление (%)	36,00	67,00	**53,73**	36,00	64,00	**56,25**	34,00	65,00	**52,31**	32,00	74,00%	**43,24**	35,39	75,01	**47,18**	36,48	74,71	**48,83**
Цифрови обществени услуги за граждани (%)	54,39	76,90	**70,73**	57,00	75,00	**76,00**	59,00	75,00	**78,67**	60,00	77,00%	**77,92**	67,47	79,44	**84,93**	67,98	82,32	**82,58**
Цифрови обществени услуги за предприятия (%)	93,00	88,00	**105,68**	87,00	84,00	**103,57**	76,00	82,00	**92,68**	81,00	84,00%	**96,43**	91,88	85,42	**107,56**	94,04	86,23	**109,06**
Предварително попълване на формуляри (%)	34,00	59,00	**57,63**	53,00	63,00	**84,13**	58,00	64,00	**90,63**	64,00	68,00%	**94,12**	71,08	70,82	**100,37**	74,13	70,98	**104,44**
Прозрачност при предоставянето на услуги, дизайн и лични данни (%)	52,57	69,23	**75,94**	53,06	67,75	**78,32**	51,00	68,82	**74,11**	51,00	65,00%	**78,46**	57,03	66,98	**85,14**	59,31	69,46	**85,39**
Поддръжка на потребители (%)	69,74	82,52	**84,51**	68,45	81,57	**83,92**	78,00	81,57	**95,62**	82,00	84,00%	**97,62**	85,98	86,44	**99,47**	88,98	88,75	**100,26**
Мобилна съвместимост (%)	57,70	76,93	**75,00**	76,44	89,12	**85,77**	94,00	92,03	**102,14**	95,00	93,00%	**102,15**	95,71	95,34	**100,39**	90,54	96,13	**94,18**
Достъп до електронни здравни досиета (%)										77,00	72,00%	**106,94**	77,21	79,12	**97,59**	87,47	82,70	**105,77**

Приложение II, 3.1

Примери за сходни мерки между включените като основни мерки в точки 3.1. и 3.2. на Националната стратегическа пътна карта и допълнително включените в т. 3.3. мерки с косвено влияние

Мерки в **обхвата на програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г.**, сключени в т. 3.1. на Пътната карта	**Допълнителни** мерки и проекти, включени в приключващата в края на 2024 г. НПЦБ 2025 г., които имат **косвено влияние** върху постигането на цифровите цели на **програма „Цифрово десетилетие“** до 2030 г.
Мярка 1: Цифрова трансформация на училищното образование, в т.ч. професионално образование и обучение **Мярка 3:** Подобряване на качеството на общото образование чрез ефективно прилагане на компетентностен модел	**Оценяване на цифровите компетентности на учениците** при завършване на първи гимназиален етап (**X-ти** клас)
Мярка 4: Предоставяне на обучения за цифрови умения и създаване на платформа за обучение на възрастни **Мярка 5:** Дигитални умения **Мярка 6:** Нови умения **Мярка 7**: Квалификация, умения и кариерно развитие **Мярка 11:** Повишаване на професионалната квалификация на предприемачите и заетите лица в земеделието **Мярка 13:** Развиване на цифровия капацитет и уменията на публичната администрация, ангажирана с инвестиционното проектиране **Мярка 18:** Квалификация, умения и кариерно развитие на заети лица **Мярка 19:** Нови Умения	**Подобряване на цифровите умения на работната сила**, включително чрез финансиране на обучения за придобиване на професионална квалификация и ключови компетентности в областта на ИКТ
Мярка 34: Устойчиво развитие на националния капацитет за научни изследвания и иновации	**Развитие на регионалния иновационен капацитет**
Мярка 32: Дейности за разработване и внедряване на технологии от областта на Индустрия 4.0 в предприятията	**Разработване на Стратегия за участието на България в четвъртата индустриална революция**
Мярка 44: Изграждане на пространства на данни по стратегически сектори и области от обществен интерес, на технологични средства и решения за тяхното управление и функциониране, създаване и внедряване на инфраструктура за данни и за цифрови услуги, базирани на данни	**Процедура за Изграждане на пространства на данни** по стратегически сектори и области от обществен интерес – етап 1 (d3)
Мярка 41: Цифровизация на информационни масиви, съдържащи регистрови данни и е-удостоверяване от регистри. **Мярка 58:** Създаване на цифрови кадастрални карти и кадастрални регистри (КККР)	**Цифровизиране на наличния хартиен архив в Служби по геодезия, картография** и кадастър (СГКК) към Агенцията по геодезия, картография и кадастър.
Предвидените мерки за цифровизация на обществените услуги целят подобряване на констатираните в аналитичния доклад слабости и заплахи, свързани с фрагментираното съхранение, споделяне и използване на данни; недостатъчното **техническо и оперативно прилагане на разпоредби и стандарти за обмен на данни, оперативната съвместимост** и киберсигурността; „силозният“ манталитет в институциите; прозрачността на процесите на предоставяне на услуги, дизайна на услугата и защитата на личните данни. (*стр. 37 от Пътната карта*)	**Разработване на концепция за ОС**, Стандарти, процедури и технологични средства за поддържането им и последващото им прилагане в съответствие с Европейската рамка за оперативна съвместимост

Опис на одитните доказателства към Одитен доклад № 0300200624

№	Одитни доказателства	Брой листа
1	Писмо рег. № **МЕУ-120/27.01.2025** г. на **МЕУ**, зам.-министър в отговор на писмо вх. № МЕУ-119/08.01.2025 г. на ръководителя на одитния екип (РОЕ)	Получено чрез деловодната система на МЕУ CD
1.1	Отговор по т. 1 Приложения по т. 1: доклад към проект на РМС за приемане на НПЦБ 2025 и Пътна карта към нея -Доклад_ЦБ-РЖ 05-11-19.doc	
1.2	Отговор по т. 2 Приложения по т. 2: заповеди за определяне на състав и задачи на подгрупа към РГ 31 към СЕВ и постоянна работна група към СЦД, протоколи на СЕВ от 230 заседание от 2011 г. и 718 заседание от 2023 г. Ел. съобщение от 31.01.2025 г. с допълнения по т. 2.	
1.3	Отговор по т. 3 и по т. 6 от допълнителните въпроси (стр. 23) Приложение по т. 3: функционална характеристика на дирекция „ИТИОЕКМС“ в МЕУ)	
1.4	Отговор по т. 4 Ел. съобщение от 29.01.2025 г. с допълнения по т. 4.	
1.5	Отговор по т. 5 Приложения по т. 5: 2024-01-23-Становище ДЦП МС.docx и Съгласувателна таблица Стратегически документ обобщена_04.2024. doc	
1.6	Отговор по т. 6	
1.7	Отговори по т. 7 и по т. 8 от допълнителните въпроси (стр. 25)	
1.8	Отговор по т. 8 от допълнителните въпроси (стр.25)	
1.9	Отговор по т. 9 (т.9.1; т.9.2 и т.9.6) - (стр. 7-8) Приложения по т. 9: формуляр за попълване.docx Писмо рег. № 121/27.01.2025 г. с допълнения по т. 9	
1.10	Отговор по т. 10	
1.13	Отговор по т. 13	
1.16	Отговор по т. 16 и приложения	
1.20	Отговор по т. 20	
2	Писмо изх. № **02.04-45/18.02.2025** г. **АМС**, директор на д-я „Стратегическо планиране“, получено с ел. съобщение от 19.02.2025 г. в отговор на писмо вх. № 02.04-45/19.02.2025 г. на РОЕ	Получено по ел. поща CD
2.2	Отговор по т. 2	
2.4	Отговор по т. 4 Приложения по т. 5: материали от заседания на СЕВ – папка 230, папка 696, папка 718	
2.5	Отговор по т. 5	
2.6	Отговор по т. 6	
2.8	Отговор по т. 8	
3	Писмо изх. № **15-05-1/20.02.2025** г. от **МТС**, министър в отговор на писмо изх. № 04-04-1#14.02.2025 г. на заместник-председател на Сметната палата	Получено чрез СЕОС CD
3.2	Отговор по т. 2	
3.3	Отговор по т. 3	
3.5	Отговор по т. 5	
3.6	Отговор по т. 6	

3.8	Отговор по т. 8	
3.9	Отговор по т. 9	
3.10	Отговор по т. 10	
3.11	Отговор по т. 11	
3.12	Отговор по т. 12	
4	Ел. съобщения от **МЕУ от 13.03.2025** г. (2 броя), 27.03.2025 г. и 28.03.2025 г. с пояснения за финансовите данни по отделни мерки, включени в Пътната карта към отчета на НПЦБ 2025 към 31.12.2024 .	Получени по ел. поща CD
5	Писмо рег. № **МЕУ-4031/20.03.2025** г. на МЕУ, зам.-министър в отговор на писмо вх. № МЕУ-3364/10.03.2025 г. на РОЕ; Две ел. съобщения от МЕУ от 20.03.2025 г. с допълнителна информация по т. 9 и т. 15; Ел. съобщение от МЕУ от 21.03.2025 г. с допълнителна информация по т. 15; Три ел. съобщения от МЕУ от 27.03.2025 г. с допълнителна информация по т. 15; Ел. съобщение от МЕУ от 28.03.2025 г. с допълнителна информация по т. 15; Ел. съобщение от МЕУ от 01.04.2025 г. с допълнителна информация по т. 15; Ел. съобщение от МЕУ от 25.04.2025 г. с допълнителна информация по т. 15; Ел. съобщение от МЕУ от 29.04.2025 г. с допълнителна информация по т. 15	Получено чрез деловодната система на МЕУ и по ел. поща CD
5.1	Отговор по т. 1	
5.2	Отговор по т. 2 отг. и Приложения: „PROTOKOL CD MS23.11.023 (1) 2.pdf” и „Протокол № 2 – СЦД.pdf“	
5.3	Отговор по т. 3	
5.4	Отговор по т. 4	
5.9	Отговор по т. 9	
5.10		
6	Писмо № **МЕУ-6163/ 29.04.2025** г. на **МЕУ**, зам.-министър в отговор на писмо № 04-23-13#1/17.04.2025 г. РОЕ	Получено чрез СЕОС CD
6.1	Отговор по т. 1	
6.3	Отговор по т. 3	
6.9	Отговор по т. 9	
6.11	Отговор по т. 11	
6.12	Отговор по т. 12	
6.13	Отговор по т. 13	
6.19	Отговор по т.19	
7	Писмо № **МЕУ-7448/ 22.05.2025** г. на **МЕУ**, зам.-министър в отговор на писмо № 04-23-13#3/13.05.2025 г. РОЕ	Получено чрез СЕОС CD
7.1	Отговор по т. 1	
7.2	Отговор по т. 2	
7.3	Отговор по т. 3	
7.4	Отговор по т. 4	
7.7	Отговор по т. 7	
7.9	Отговор по т. 9 и приложение	
7.16	Отговор по т. 16	
7.17	Отговор по т. 17	
7.18	Отговор по т. 18	
7.19	Отговор по т.19	
7.20	Отговор по т. 20	

7.21	Отговор по т. 21	
7.22	Отговор по т. 22	
7.23	Отговор по т. 23	
7.24	Отговор по т. 24	
7.25	Отговор по т. 25	
7.26	Отговор по т. 26	
7.29	Отговор по т. 29	
8	Писмо вх.№ **04-11-8#2/26.06.2025** г. на **МРРБ**, министър в отговор на писмо № 04-11-8#1/ 20.06.2025 г. РОЕ	Получено чрез СЕОС CD
9	Писмо № **92-00-548/ 27.06.2025** г. на **МИИ**, гл. секретар в отговор на писмо № 04-12-14#1/ 20.06.2025 г. РОЕ	Получено чрез СЕОС CD
10	Писмо № **66-00-166 #1/27.06.2025** г. на **МП**, министър в отговор на писмо № 04-05-13#1/ 20.06.2025 г. РОЕ	Получено чрез СЕОС CD
11	Писмо № **05-00-13/ 30.06.2025** г. на **АОП**, изпълнителен директор в отговор на писмо № 12-21-17#1/ 20.06.2025 г. РОЕ	Получено чрез СЕОС CD
12	Писмо № **92-467/ 30.06.2025** г. на **МТСП**, министър в отговор на писмо № 04-13-6#1/ 20.06.2025 г. РОЕ	Получено чрез СЕОС CD
13	Писмо № **92-С-7/ 30.06.2025** г. на **МЗ**, гл. секретар в отговор на писмо 04-14-13#1/ 20.06.2025 г. РОЕ	Получено чрез СЕОС CD
14	Писмо № **04-00-530-10/ 04.07.2025** г. на **ДАЗД**, председател в отговор на писмо № 12-13-1#1/ 20.06.2025 г. РОЕ	Получено чрез СЕОС CD
15	Писмо № **1716/ 04.07.2025** г. на **ИАОС**, изпълнителен директор в отговор на писмо № 12-25-20#1/ 20.06.2025 г. РОЕ	Получено чрез СЕОС CD
16	Писмо № **0105-36/ 04.07.2025** г. на **МОН**, министър в отговор на писмо № 04-15-27#1/ 20.06.2025 г. РОЕ	Получено чрез СЕОС CD
17	Писмо № **ВСС-10183/ 04.07.2025** г. на **ВСС**, представляващ ВСС в отговор на писмо № 11-02-10#1/ 20.06.2025 г. РОЕ	Получено чрез СЕОС CD
18	Писмо № **Ц-00-1808/ 03.07.2025** г. от **КЗП**, председател в отговор на писмо № 37-01-1#1/ 20.06.2025 г. РОЕ	1 стр.
19	Писмо № **15-05-1/ 08.07.2025** г. от **МТС**, министър и Ел. съобщение от **12.08.2025** г. от ДП „Пристанищна инфраструктура“, в отговор на писмо № 04-04-1#4/ 20.06.2025 г. РОЕ	Получено чрез СЕОС CD
19.1	Отговор по т. 1	
19.2	Отговор по т. 2 https://www.mtc.government.bg/archive/page.php?category=604	
19.3	Отговор по т. 3	
19.5	Отговор по т. 5	
19.10	Отговор по т.10 и приложение (Вътрешни правила ВП-13 от 22.11.2021 за дейността и организацията в МТИТС - чл. 10, т.1, буква „а“; отменени с ВП-6/13.04.2023)	

19.12	Отговор по т. 12	
19.13	Отговор по т. 13	
19.14	Отговор на в. 14	
19.15	Отговор по т. 15	
20	Писмо № **МЕУ-9985/ 10.07.2025** г. от **МЕУ**, зам.-министър в отговор на писмо № 04-23-12#3/ 25.06.2025 г. РОЕ	Получено чрез СЕОС CD
20.8	Отговор на в. 8	
20.9	Отговор на в. 9	
20.12	Отговор на в. 12	
21	Писмо № **92-00-291/ 15.07.2025** г. от **МК**, зам.-министър в отговор на писмо № 04-16-6#1/ 20.06.2025 г. РОЕ; Ел. съобщение от **29.07.2025** г. с допълване на информацията, предоставена с писмото от 15.07.2025 г.	Получено чрез СЕОС и Ел. поща CD
22	**РД-И-24** Работен документ за документиране на проверките, извършени във връзка с координацията и контрола при изпълнението на НПЦБ 2025 (Критерий 2.1.1)	CD
23	Писмо № **92-00-190-2/ 23.07.2025 г.** от **МИР**, министър, в отговор на писмо № 04-22-10#1/ 25.06.2025 г. РОЕ	Получено чрез СЕОС CD
24	**РД-И-32** Работен документ за документиране на проверките, извършени във връзка с оценка на своевременността на направените актуализации на НПЦБ 2025 и Пътната карта към нея (Критерий 2-1.3)	CD
25	**РД-И-34** Работен документ за проверка на въведените нови мерки/дейности и проекти в актуализираните варианти на Пътната карта по НПЦБ 2025, за периода 2019 – 2024 г.	CD
26	Писмо № **МЕУ-11383/ 05.08.2025** г. от **МЕУ**, зам.-министър в отговор на писмо № 04-23-13#5/ 23.07.2025 г. РОЕ	Получено чрез СЕОС CD
26.1	Отговор по т. 1 Приложение по в. 1: 2023-09-07-Protocol-SavetRazvitie-final.docx и Doklad_MEU_Savet_za_razvitie 2023.pdf)	
26.2	Отговор по т. 2	
26.3	Отговор по т. 3	
26.6	Отговор по т. 6 и приложения: „ПРОТОКОЛ 28.05.2025 Sined.pdf“	
26.8	Отговор по т. 8	
26.10	Отговор по т. 10	
26.14	Отговор по т. 14	
27	**РД-И-26** Контролен лист – проверка във връзка с извършените наблюдение и отчитане на НПЦБ 2025 (Критерий 2.1.2)	CD
28	**РД-И-27** Контролен лист за проверка на годишните отчети на НПЦБ 2025 (Критерий 2.1.2)	CD
28.8	Анализът в т. 8	
28.9	Анализът в т. 9	
28.10	Анализът в т. 10	
29	**РД-И-30** Работен документ за документиране на проверките, извършени във връзка с наблюдението и отчитането на НПЦБ 2025 (Критерий 2.1.2)	CD
30	**РД-И-3.1** Работен документ за обобщаване и анализ на данните, свързани с DESI – таблици и фигури	CD

31	**РД-И-4.1** Работен документ за обобщаване и анализ на данните, свързани с финансовото изпълнение на НПЦБ 2025 – таблици и фигури	CD
32	Писмо № **МЕУ-12553/ 28.08.2025** г. от **МЕУ**, зам.-министър в отговор на писмо № 04-23-13#5/ 20.08.2025 г. РОЕ	Получено чрез СЕОС CD
32.1	Електронно съобщение от МЕУ от 24.09.2025 г. с приложен подписан протокол	
33	**РД-И-33** Работен документ за проверка на изменението в целите, приоритетите, мерките и дейностите, в актуализациите на Пътната карта по НПЦБ 2025	CD
34	**РД-И-39** Работен документ за проверка на постигнатите резултати от изпълнението на НПЦБ 2025 спрямо планираните, (Критерий 2.2-1)	CD
34.1	Анализът в т. 1	
34.2	Анализът в т. 2	
34.3	Анализът в т. 3	
34.4	Анализът в т. 4	
34.5	Анализът в т. 5	
34.6	Анализът в т. 6	
34.8	Анализът в т. 8	
34.9	Анализът в т. 9	
35	Писмо № **МЕУ-12699/ 29.08.2025** г. от **МЕУ**, зам.-министър в отговор на писмо № 04-23-12#6/ 27.08.2025 г. РОЕ	Получено чрез СЕОС CD
35.3	Отговор по т. 3	
36	Резултати от анкетно проучване, извършено чрез използване на функционалност на „Гуугъл формуляр“	На електронен носител
36.2	Въпрос 2, резултати	
36.4	Въпрос 4, резултати	
36.6	Въпрос 6, резултати	
37	Писмо № **МЕУ-14393/ 03.10.2025** г. от **МЕУ**, зам.-министър в отговор на писмо № 04-23-12#6/ 27.08.2025 г. РОЕ	Получено чрез СЕОС CD
37.1	Отговор по т. 1	
37.2	Отговор по т. 2	
37.3	Отговор по т. 3	
37.4	Отговор по т. 4	
37.5	Приложения по т. 5	